ALGEMEEN REGLEMENT
VAN ADMINISTRATIE.

LEMBAGA KEBUDAJAAN
INDONESIA

VI-124

VI 46

175 Hal

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.

Tanggal : 30-06-2010
Nomor Induk : 774/PN-Museum/2010
BIB - ID : 8141860
ITEM - ID : 21211 3408
Asal : Museum Pusat

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VI-124.

ALGEMEEN

REGLEMENT

VAN

Administratie

VOOR DE

LANDMAGT

IN

Nederlandsch Indie,

Gearresteerd bij besluit van den GOUVERNEUR GENERAAL, dd. 17 October 1831 No. 4, hetgeen volgens besluit van den 14 Augustus 1831 No. 1, zal hebben kracht van werking op

JAVA EN MADURA

Den 1sten. Januarij 1833 en op de buitenetablissementen den 1sten. der Maand, volgende op het kwartaal waarin hetzelve op elke plaats zal zijn ontvangen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Batavia, ter Lands Drukkerij.

1832.

BAT. GENOOTSCHAP VAN K.EN W.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

INHOUD.

EERSTE HOOFDDEEL.

Over de monsteringen, opname der administratien en het doen van administratieve Inspectien.

EERSTE AFDEELING.

Over de monsteringen.

Art. 1—13.

TWEEDE AFDEELING.

Over het opnemen der administratien bij de korpsen en hospitalen.

Art. 14—17.

TWEEDE HOOFDDEEL.

Van de Contrôles.

Art. 18—39

DERDE HOOFDDEEL.

Van de tractementen der officieren, ambtenaren en geëmployeerden en soldijen der manschappen.

EERSTE AFDEELING.

Wijze van berekening der tractementen van officieren en ambtenaren.

Art. 40—58.

TWEEDE AFDEELING.

Wijze van betaling der Officieren zonder troepen en geemployeerden.

Art. 59—64.

DERDE AFDEELING.

Over de betalingen bij de korpsen der tractementen en toelagen van officieren en de soldijen der onderofficieren en manschappen.

Art. 65—80.

VIERDE HOOFDDEEL.
Administratie der korpsen.

EERSTE AFDEELING.
Inrigting der administratie.
Art. 81—88.

TWEEDE AFDEELING.
Over de kas van het korps.
Art. 89—94.

DERDE AFDEELING.
Over het houden van boek door den kwartiermeester.
Art. 95—100.

VIERDE AFDEELING.
Over de administratie bij de kompagnien en detachementen.
Art. 101—107.

VIJFDE AFDEELING.
Over de wijze van aanvragen, betaling en verantwoording der gelden, bij de korpsen en kompagnien.
Art. 108—134.

VIJFDE HOOFDDEEL.
Betaling der verlofgangers.

EERSTE AFDEELING.
Verlof in Indie.
Art. 135—139.

TWEEDE AFDEELING.
Verlof naar Nederland.
Art. 140—144.

ZESDE HOOFDDEEL.
Reis en transportkosten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Eerste Afdeeling.
Over alleen reizende militairen.
Art. 145 170.

Tweede Afdeeling.
Over het marcheren der troepen en vervoer van goederen te lande.
Art. 171—184.

Derde Afdeeling.
Over vervoer van troepen en goederen ter zee.
Art. 185—194.

Vierde Afdeeling.
Overvoer van troepen en goederen naar Nederland.
Art. 195—205.

Zevende Hoofddeel,
Werving en desertie.

Eerste Afdeeling.
Werving.
Art. 206—222.

Tweede Afdeeling.
Desertie.
Art. 223—228.

Achtste Hoofddeel
Remonte.

Eerste Afdeeling.
Aanschaffing van remonte paarden.
Art. 229—234.

Tweede Afdeeling.
Verantwoording van paarden.
Art. 235—248.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Derde Afdeeling.

Behandeling van zieke paarden.

Art. 249—257.

Negende Hoofddeel.

Vivres, licht en fourages.

Eerste Afdeeling.

Vivres en licht.

a. *In gewone tijden.*
Art. 258—267.

b. *Voeding op marsch.*
Art. 268 269.

c. *Vivres aan ingescheepte troepen.*
Art. 270—283.

d. *Vivres te velde.*
Art. 284—287.

Tweede Afdeeling.

Fourages.
Art. 288—304.

Tiende Hoofddeel.

Kleeding en Wapening.

Eerste Afdeeling.

Aanspraak op verstrekkingen en wijze van berekening.
Art. 305—328.

Tweede Afdeeling.

Wijze van aanschaffing, voorziening en verstrekking.
Art. 329—351.

Derde Afdeeling.

Reparatien.
Art. 352—378.

Vierde Afdeeling.

Wijze van Verantwoording.
Art. 379—397.

Elfde Hoofddeel.

Over de Magazijnen.

Eerste Afdeeling.

Algemeene Magazijnen.
Art. 398—424.

Tweede Afdeeling.

Wijze van keuring van geleverd wordende goederen.
Art. 425—434.

Derde Afdeeling.

Over het verzenden der kleeding en equipements-stukken en het in ontvangst nemen derzelve.
Art. 425—445.

Vierde Afdeeling.

Magazijnen der Korpsen.
Art. 446—448.

Twaalfde Hoofddeel.

Huisvesting en Kazernering.

Eerste Afdeeling.

Huisvesting der Officieren, militaire ambtenaren en geëmployeerden.
Art. 449—472.

Tweede Afdeeling.

Verstrekkingen en verantwoording der kazernements effecten.
Art. 473—490.

DERTIENDE HOOFDDEEL.

Geneeskundige dienst en hospitalen

EERSTE AFDEELING.

Inrigting der hospitalen en wijze der behandeling in dezelve.
Art. 491—505.

TWEEDE AFDEELING.

Voeding in de groote hospitalen.
Art. 506—517.

DERDE AFDEELING.

Administratie in de groote hospitalen.
Art. 518—563.

VIERDE AFDEELING.

Administratie der garnizoens-hospitalen en infirmerien.
Art. 564—586.

VEERTIENDE HOOFDDEEL.

Gevangenen.

Art. 587—616.

VIJFTIENDE HOOFDDEEL.

Onderwijs der Troepen.

EERSTE AFDEELING.

Scholen.
Art. 617—630.

TWEEDE AFDEELING.

Oefening in het Schieten.
Art. 631—632.

ZESTIENDE HOOFDDEEL.

Betalingen van diversen aard,

Schrijfbehoeften en boeken in blanko.
Art 633—637.

Schrijfloonen.
Art. 638.

Koelies bij manschappen en paarden.
Art. 639 - 641.

Daggelden voor artilleristen in de laboratorien der Artillerie.
Art. 642.

Daggelden voor onder-officieren en manschappen bij 's lands werken.
Art. 643—646.

Gratificatien.
Art. 647—648.

Tafelgelden.
Art. 649.

ZEVENTIENDE HOOFDDEEL.

Inhoudingen en Kortingen.

EERSTE AFDEELING.

Gewone Kortingen.
Art. 650 - 657.

TWEEDE AFDEELING.

Buitengewone Kortingen.
Art. 658.

1. Delegatien in het Moederland.
Art. 659—664.

2. Delegatie in Indie.
Art. 665—666.

3. Inhoudingen ten behoeve van schulden aan het land.
Art. 667—670.

4. Door het Gouvernement dan wel het departement van Oorlog verleende kortingen ten behoeve van particulieren in Nederland en in Indie.
Art. 671—692.

ACHTTIENDE HOOFDDEEL.
Nalatenschappen van Militairen.

EERSTE AFDEELING.
Wijze van beheer en vereffening der Nalatenschappen.
Art. 693—718.

TWEEDE AFDEELING.
Wijze van betaling der saldo's van boedels in Nederland.
Art. 719—720.

NEGENTIENDE HOOFDDEEL.
Algemeene Bepalingen.
Art. 721—728.

TWINTIGSTE HOOFDDEEL.
Bijzondere bepalingen voor de administratie der troepen te velde.
Art. 729—754.

EEN-EN-TWINTIGSTE HOOFDDEEL.
Formatie van het Leger.
Art. 755- 757.

EERSTE HOOFDDEEL.

Over de monsteringen opname der administratien en het doen van administrative Inspectien.

EERSTE AFDEELING.

Over de Monsteringen.

ART. 1. Er zullen administrative monsteringen worden gehouden over alle troepen in Indië, ten einde zich te verzekeren van de ware sterkte en gesteldheid derzelven, alsmede om de kleeding en wapening en bijzonderlijk de administratie der korpsen nategaan en zich te overtuigen, dat in alles de verschillende voorschriften voor de administratie worden nagekomen.

ART. 2. *a*) Deze monsteringen zullen ten minste eenmaal in de drie maanden geschieden, daar waar officieren der administratie zich bevinden door dezelve; en op plaatsen, waar zij niet zijn gestationeerd of afwezig zijn, door de kommanderende officieren van ieder garnizoen of plaats; het tijdstip en de plaats zullen door den geenen, die de monstering houdt, bepaald worden.

b) De detachementen, supletie- of andere troepen, ter versterking der indische Landmagt uit Nederland komende, zullen na hunne aankomst gemonsterd worden op de plaats en het uur door den kommanderenden officier der plaats te bepalen.

c) Voor het vertrek der troepen; die hun garnizoen of standplaats verlaten, om zich op marsch te begeven, zal op dezelfde wijze als bij §. *a*. van dit artikel is bepaald, eene monstering over dezelve worden gehouden; eene gelijke monstering zal over dezelve worden gehouden, na het binnenrukken op de plaatsen, waar zij bij doormarschen nachtkwartier houden, of in hunne nieuwe standplaats.

d) Detachementen beneden 25 manschappen zijn van het passeren van bovengemelde monsteringen uitgezonderd, behoevende van dezelve slechts een sterkte-staat aan den kommanderenden officier van het garnizoen te worden ingezonden.

ART. 3. Behalve de bij het vorig Artikel genoemde gewone monsteringen zullen de Chef der militaire administratie, of wel zijne gedetacheerde officieren of de autoriteiten voornoemd, tusschentijds, buitengewone monsteringen doen, het zij op hoogeren last of op eigen gezag, wanneer zij zulks voor het welzijn van den dienst of het belang van den staat noodzakelijk of dienstig mogten achten; zullende zij verpligt zijn bij het indienen van hun berigt over de gehoudene monstering, de redenen op te geven, die hen tot het houden eener monstering op eigen gezag hebben bewogen.

ART. 4. Buiten de driemaandelijksche monstering zal de kommandant van ieder korps, depôt of militair etablissement den eersten van ieder maand zijne troepen onder de wapenen doen komen, om dezelve te monsteren; wanneer echter den eersten der maand op een zon- of feestdag invalt, zal hij zulks tot den volgenden dag uitstellen en zoo de driemaandelijksche monstering gehouden wordt, zal de maandelijksche monstering geen plaats behoeven te hebben, ten zij den kommandant daartoe moverende redenen had, in welk geval beide de monsteringen zullen worden gehouden.

ART. 5. *a*) Wanneer de daartoe bevoegde autoriteit de gewone driemaandelijksche monsteringen, volgens Art. 2. hiervoren, zal willen houden, zal hij gehouden zijn, ten minsten 2 uren te voren daarvan schriftelijk kennis te geven aan de kommanderende officieren der korpsen of detachementen, met opgave tevens van de plaats en van het uur op hetwelk hij de monstering verlangt te doen.

b) De kommanderende officier zal ingevolge deze kennisgave dadelijk de nodige orders geven, ten einde het

korps hetwelk gemonsterd moet worden, onder de wapenen te doen komen.

ART. 6. Wanneer een korps of detachement gemonsterd moet worden, zullen de kompagnien in kolonnes op heele of halve distantien gesteld worden, en elke kompagnie vervolgens op een gelid worden gerangeerd, de officieren, onderofficieren, korporaals, tamboers, hoornblazers of trompetters op den regtervleugel, volgens hunne graden en nummers der controle, en de soldaten volgens deze nummers; de staf zal aan den regtervleugel van het Bataillon of escadron geplaatst zijn.

ART. 7. *a*) De troepen, die gemonsterd moeten worden, als ook degene, die de monstering doet, zullen in volle kleeding zijn; de troepen te voet met den randsel op den rug, de troepen te paard met gepakte mantelzak, zullende deze echter niet opgezeten zijn, maar voor hunne paarden staan.

b) De kommandanten der kompagnien zullen bij de aankomst van degene die de monstering doet het geweer doen aantrekken.

c) De kompagnien zullen op eene rei blijven staan, in de grootste stilte en niemand uit zijn gelid gaan tot aan het einde der monstering.

ART. 8. Geen man zal om eenigerhande redenen, dan alleen uit hoofde van ziekte, garnizoens wacht of provoost arrest, van de monstering afwezig mogen blijven; zelfs niet de geëmploijeerden of arbeiders aan 's Lands werken of ateliers.

ART. 9. De kwartier- of stalwachten zullen door manschappen van eenen der vleugels van het korps bezet worden, welke door manschappen van eenen anderen vleugel, nadat dezelve zullen zijn gemonsterd, zullen worden afgelost.

ART. 10. *a*). De kommandant van ieder kompagnie zal aan dengene die de monstering doet, eenen nominativen monsterstaat, volgens model no. 1, van zijne onderhebbende kompagnie overgeven, vergezeld van eenen nominativen staat der manschappen, welke ziek in het kwartier zijn gebleven, gecertificeerd door den eerst aanwezenden officier van gezondheid, en van eenen diergelijken staat der manschappen op garnizoens wacht of in garnizoens arrest, gecertificeerd door de plaatselijken kommandant; met deze staten zal degene, die de monstering houdt, zich dadelijk na het aflopen derzelve naar de plaats begeven, alwaar zich de man-

schappen daarop vermeld, bevinden, en zich alzoo van de echtheid overtuigen.

b) De kommanderende officier van het korps zal eenen gelijken monsterstaat en bijlagen van de staf, aan dengene die de monstering doet, overgeven.

c) Van de paarden zullen almede monsterstaten, (vide model nº. 2,) worden overgegeven, welke vergezeld zullen zijn van eenen nominativen staat der paarden, die in de ziekenstal zijn, gecertificeerd door den paarden arts.

ART. 11. *a*) Degene, die de monstering doet, monsterd de kompagnie naar voorschreven monsterstaat door langs de kompagnie heengaande, ieder man zijnen naam aftevragen.

b) Bij de monstering der paarden worden derzelver namen door de berijders opgegeven.

ART. 12. De monstering op den eersten van ieder maand door de kommandanten der korpsen, depots of etablissementen, volgens Art. 4, te houden, zullen op de controles geschieden.

ART. 13. *a*) Degene, die de monstering doet, zal met zorg en naauwkeurigheid onderzoeken, den staat der wapening, equipement en kleeding der manschappen en het harnachement der paarden, en nazien, of ieder man heeft, hetgeen hij volgens de bestaande voorschriften moet hebben.

b) Hij zal eenige ransels en mantelzakken laten openen, om in tegenwoordigheid der manschappen zich van den aard, de dimensien, en hoedanigheid der kleedingstukken te overtuigen.

c) Hij zal op de plaats de zakboekjes van eenige manschappen nazien, om zich te overtuigen, dat dezelven geregeld worden aangehouden en ingeschreven.

d) Hij onderzoekt, of de betalingen volgens de bestaande verordeningen worden gedaan, en of aan de officieren, onderofficieren en manschappen geene lasten worden opgelegd strijdig met de militaire wetten en reglementen, en ontvangt alle reclames dienaangaande.

e) Hij laat zich door ieder kompagnies kommandant voorstellen, alle de sedert de laatste monstering bij het korps nieuw aangenomene manschappen en verzekerd zich, dat zij hun handgeld en eerste uitrusting behoorlijk hebben ontvangen.

f) Bij de monstering der paarden overtuigd hij zich, dat

de paarden behoorlijk gebrand zijn, met de bij dit reglement voorgeschrevene merken.

g) Hij laat zich de, sedert de laatste monstering, aangekomene nieuwe paarden voorstellen, en vergelijkt derzelver signalement tegen de signalementstaten.

h) Hij verzekerd zich, dat de stallen en ziekenstallen in behoorlijke orde en van het noodige voorzien zijn, en dat aan de paarden de bepaalde rations fourages worden gegeven.

i) De driemaandelijksche monsterstaten zullen door degene, die de monstering doet, worden geviseerd, en ingezonden aan den Chef der militaire administratie, gezamentlijk met zijn verslag, ten einde die monsterstaten tegen de verantwoordingen der korpsen kunnen worden vergeleken.

De staten van monsteringen gehouden over vertrekkende troepen, door eenen officier der militaire administratie of door den kommanderende officier van het garnizoen ter plaatse van het vertrek, zullen, door deze geviseerd, worden medegegeven aan den kommandant der vertrekkende troepen.

Bij doormarsch eener plaats worden deze troepen door den officier der administratie, indien die aanwezig is, en anders door den kommanderende officier aldaar, op nieuw op voorschrevene staten gemonsterd, waarna die staten eveneens geviseerd, aan den kommandant der doormarscherende troepen weder ter hand worden gesteld.

Indien bij deze monstering bevonden wordt, dat niet alle manschappen present zijn, zoo als bij den afmarsch, zal op de monsterstaat genoteerd worden, waar die ontbrekende manschappen zijn gebleven.

Bij aankomst ter plaatse van de bestemming geschied op dezelfde staten de monstering door den officier der militaire administratie, indien die daar aanwezig is, en anders door den kommanderende officier, welke de staten eveneens onderteekend en aan den kommandant der aangekomene troepen terug geeft, die dezelve alsdan indient aan den kommandant van het korps, waartoe de aangekomene troepen behoren, om bij deszelfs verantwoording te worden overgelegd.

TWEEDE AFDEELING.

Over het opnemen der administratien bij de korpsen en hospitalen.

ART. 14. *a*) De administratien bij de korpsen en hospitalen zullen eens in het jaar opgenomen worden, het zij door den Chef der administratie of wel door zijne ondergeschikte officieren, die daartoe zullen worden gedesigneerd, en welke deze opname beginnen op dezelfde wijze als bij Art. 13 voor de driemaandelijksche monstering is bepaald.

b) Hij verzekert zich van het behoorlijk voeren der administratie van het korps, constateerd het bedragen der gelden in de kas en laat zich den staat der bijzondere fondsen vertoonen, hij onderzoekt en vergelijkt de boeken tegen de bewijzen van ontvangst en uitgaaf en sluit dezelve af.

c) Hij onderzoekt de boeken van den officier van kleeding en wapening, vergelijkt dezelven tegen de bewijzen van ontvangst en uitgaaf en sluit dezelven af.

d) Hij begeeft zich in de magazijnen der korpsen, onderzoekt of de bij dezelve geconfectioneerde montering en kleedingstukken conform de modellen zijn vervaardigd, en de kleeding, wapening en al hetgeen wat in het magazijn is, in eenen behoorlijken staat wordt onderhouden: ook kan hij des verkiezende zich overtuigen, of de goederen, welke volgens de boeken aanwezig moeten zijn, zich ook werkelijk daarin bevinden.

e) Hij verzekert zich, dat de troepen behoorlijk gekaserneerd zijn, en inspecteerd de zich in de kazerne bevindende fournituren en kazerne-effecten.

f) Hij zal de menageboeken naauwkeurig nazien en zich overtuigen van de goede inrigting der menage, als ook onderzoeken of de vivres, die voor de troepen worden ingekocht of aanbesteed, van goede hoedanigheid zijn; welk

onderzoek mede zal plaats hebben omtrent de fourages der paarden.

g) Hij verzekerd zich van de goede order der administratie bij de kompagnien en detachementen en laat zich ten dien einde de kompagnies registers voorleggen.

ART. 15. *a*) In de hospitalen en infirmerien zal hij zich moeten verzekeren of de manschappen naar behoren behandeld en verpleegd worden, en de klagten, die hem deswegens mogten gemaakt worden, aannemen; evenwel zal men aangaande de infirmerien, zich moeten rigten naar de omstandigheden en de staat der menagekas.

b) Hij onderzoekt of de levensmiddelen die aangekocht of geleverd worden van goede hoedanigheid zijn, en of de spijzen goed en na behoren worden toebereid.

c) Hij begeeft zich in de magazijnen dier etablissementen, onderzoekt of de goederen conform de modellen zijn, en in eenen behoorlijken staat worden onderhouden, en des verkiezende, overtuigd hij zich of de goederen welke volgens de boeken aanwezig moeten zijn, zich daar in bevinden.

d) Hij verzekerd zich van het behoorlijk voeren der administratie en constateerd het bedragen der gelden in kas.

e) Hij onderzoekt de boeken en registers, en sluit dezelven af.

ART. 16. Wanneer de kommanderende Generaal het noodig oordeelt, zal naar de zoodanige buiten etablissementen waar geenen officier der administratie resideerd, eens in het jaar een zoodanig officier in commissie gezonden worden, om de administratie aldaar op voorschrevene wijze op te nemen, en na te zien.

ART. 17. Na den afloop der monsteringen, inspectien en opnamen, zal degene die daarmede belast is geweest, een omstandig rapport over zijne bevindingen aan den Chef der militaire administratie inzenden, die hetzelve met zijne aanmerkingen, den kommanderenden Generaal zal aanbieden, welk rapport, wanneer den Chef van de militaire administratie de monstering zelve mogt houden, insgelijks door hem aan den kommanderenden Generaal zal worden ingediend.

TWEEDE HOOFDEEL.

Van de Contrôles.

ART. 18. Er zal een administratie boek der onder-officieren en manschappen van mindere graden, bij iedere kompagnie, detachement eener kompagnie of gedeelte van het algemeen depot, worden aangehouden.

Dit boek zal bevatten: in de eerste plaats het signalement en den staat van dienst van den man, de veranderingen en bewegingen en de aankomende soldijen, ten tweede den staat van kleeding en wapening, en ten derde de rekening courant van ieder man, en zijn ingericht naarvolgens model nº. 3.

ART. 19. De kwartiermeester van ieder korps zal eene contrôle aanhouden van alle officieren tot hetzelve behorende, eene contrôle van den kleinen staf van het korps, en eene voor ieder kompagnie van hetzelve, volgens model nº. 4. Opgelijken voet zullen bij de Kavallerie contrôles gehouden worden van de paarden volgens model nº. 5.

De kwartiermeesters, dienst doende bij de garnizoensraden van administratie, zullen de contrôles aanhouden der officieren zonder troepen en geëmploijeerden bij hen in betaling, hetgeen te Batavia door den kwartiermeester van het algemeen depot moet geschieden.

ART. 20. De contrôles zijn bestemd tot het houden van aanteekeningen van alle veranderingen, welke van invloed zijn op de betaling en subsistentien; de kommandanten der kompagnien Kavallerie en verdere troepen te paard zullen daarenboven de veranderingen aangaande de paarden doen inschrijven.

ART. 21. Alle morgens zullen de kommandanten der kompagnien eenen staat der veranderingen in de laatste 24 uren voorgevallen aan den kwartiermeester inzenden, ingerigt

op dezelfde wijze als de halfmaandelijksche, hieronder bij art. 27 vermeld wordende.

ART. 22. De kwartiermeester zal bij den ontvangst dier staten al de veranderingen dadelijk doen inschrijven op de controles, welke door hem worden aangehouden.

ART. 25. De Chef der militaire administratie ontvangt van de administrateurs der korpsen, garnizoenen en van de detachementen, welke op zich zelve staan, om de 15 dagen, namelijk op den 1sten en 16den van ieder maand opgemaakt, eenen staat van alle voorgevallene veranderingen van de officieren en manschappen, volgens model nº. 6, en van de paarden model nº. 7.

De mutatien zullen daarop dagelijks, achtereenvolgend, gebragt worden.

Deze veranderingen zullen moeten bevatten, alle veranderingen ten aanzien der officieren en des kleinen stafs alsmede die, bij ieder man voorgevallen, met inachtneming der volgorde van de nummers der contrôle.

ART. 24. De Chef der militaire administratie, zal bij den ontvangst der veranderingstaten zijne controles dadelijk doen inschrijven, hij zal geene supplementaire staten van veranderingen mogen aannemen; de begane omissien moeten op de eerstvolgende veranderingstaat vermeld worden.

ART. 25. De controles der korpsen, en de administratie boeken der kompagnien, zullen alle jaren op den 1e Januarij worden vernieuwd; die van het verloopen jaar zullen in het magazijn van het korps worden bewaard; die van de kleine garnizoenen blijven onder de berusting der garnizoensraden of detachements-kommandanten.

ART. 26. De kommandanten der kompagnien en detachementen zullen de controles in twee expeditien doen opmaken en die aan de administrateurs inzenden, uiterlijk voor den 5 Januarij van ieder jaar, eene expeditie dient voor den kwartiermeester, en de andere wordt aan den Chef der militaire administratie gezonden.

ART. 27. Ieder man zal *een* nummer op de controle hebben. De manschappen, welke in den loop van het jaar bij de kompagnie komen, zullen op de controle gebragt worden, onder den laatsten man van den graad tot welken zij behooren.

ART. 28. De manschappen, die in den loop van het

jaar van de kompagnie afgaan, zullen op de controle worden doorgeslagen, hunne nummers zullen tot aan het einde van het jaar openblijven.

Art. 29. De manschappen in de buitenlandsche hospitalen, van welke men gedurende achttien maanden geen berigt zal hebben bekomen, zullen op de controle worden geroijeerd.

Art. 30. Manschappen uit het kwartier vermist, worden als zoodanig in de controle, betalings-rollen en monsterlijsten gevoerd, tot den 29sten dag, nadat dezelven zullen zijn vermist en alsdan worden dezelven als deserteurs op de controle afgeschreven.

Art. 31. Wanneer manschappen met verlof afwezig, op den dag, dat derzelver verlof eindigt, niet present zijn (of wettige redenen doen kennen, waarom dit niet kan plaats hebben) worden dezelven op dien dag ingeschreven, *met verlof achter gebleven*, en op den 29sten dag daarna worden zij als deserteurs afgevoerd.

Art. 32. Eenmaal als deserteur na de vermelde 29 dagen afgevoerd zijnde, doch nader bij het korps terugkomende manschappen, worden beschouwd als nieuw aangenomen, en krijgen mitsdien een nieuw nummer op de controle.

Art. 33. Wanneer manschappen tot eenen hogeren graad bevorderd worden, zal op hunne oude plaats aangeteekend worden, den nieuwen graad dien zij bekomen hebben en het N°. waarop zij zijn overgeplaatst. Hun vorige graad zal in de aanteekening der verandering duidelijk moeten worden vermeld. Insgelijks zal altoos het vorige nummer der controle, als ook de benaming van het korps en kompagnie naauwkeurig moeten worden vermeld, wanneer een man van een ander korps of kompagnie is overgekomen.

Art. 34. Bij de jaarlijksche vernieuwing der controles en administratie boeken, zullen de manschappen in dezelfde volgorde, waarin zij op de oude controle hebben gestaan, op de nieuwe worden overgebragt en alleenlijk zooveel opklimmen als noodig zal zijn, om de opengevallene nummers aan te vullen.

Art. 35. Het nummer der vorige controle, alsmede de laatste veranderingen der absente manschappen, zal op de

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

nieuwe controles worden vermeld; bij manschappen, welke zich gerecngageerd hebben, zal buitendien gesteld worden, *op nieuw aangenomen den . . . .*

Art. 56. De noodige plaats zal op de controles worden opengelaten voor de aankomenden in den loop van het jaar; te weten: voor de officieren, onderofficieren, korporaals, tamboers, hoornblazers, of trompetters, het dubbeld, en voor de soldaten het derde van het getal benoodigde bladzijden, voo het effectief van iederen graad, met dien verstande, dat daarenboven de noo lige bladzijden moeten worden bespaard voor degenen, welke bij den aanleg der controles, aan het complete mogten ontbreken.

Bij de depots zal men echter uit hoofde van de menigvuldige verplaatsingen afzonderlijke controles

voor de onderofficieren,
» korporaals en
» manschappen, natiesgewijze, en zoo nodig ook voor de activen te pasporteren, en onbekwamen aanleggen en aanhouden.

Art. 57. Detachementen van den staf der kompagnien verwijderd, zullen om de 15 dagen aan den kommandant der kompagnie inzenden: staten van alle veranderingen van vertrek, overlijden, aankomst, avancement en degradatie, om door dezelve op het kompagnies administratie boek te worden ingeschreven en daarna door den kommandant der kompagnie aan den kwartiermeester van het korps of aan den garnizoensraad van administratie, tot aanhouding zijner contrôle, te worden opgegeven.

Van de gedeelten van het algemeen depot, van Batavia gedetacheerd, behooren de controles bij de garnizoensraden van administratie te worden aangehouden, doch geene duplicaten daarvan bij den staf van het algemeen depot; aan wien echter die gedeelten, de hierboven vermelde 15 daagsche veranderingstaten van vertrek, overlijden, aankomst, avancement of degradatie moeten zenden, op dat naar dezelven de stamboeken kunnen worden ingeschreven en bijgehouden.

Art. 58. Van de detachementen, welke op zich zelve staan, zullen de kommandanten hunne controles en veranderingstaten zelve aan den Chef der administratie inzenden en al het bepaalde omtrent de controles ten stipste nako-

men; zoodanige detachementen zullen tevens gehouden zijn, om de bij art. 37 vermelde 15 daagsche veranderingstaten te doen toekomen aan de kommandanten hunner kompagnien, dan wel aan het algemeen depot.

ART. 39. Geene veranderingen hebbende plaats gevonden, worden evenwel negative staten ingezonden.

DERDE HOOFDDEEL.

Van de tractementen der officieren, ambtenaren en geëmploïeerden en soldijen der manschappen.

EERSTE AFDEELING.

Wijze van berekening der tractementen van Officieren en Ambtenaren.

ART. 40. De officieren en militaire ambtenaren zullen alle loopende maanden worden betaald, en telkens een twaalfde gedeelte van hun jaarlijks tractement, aangewezen op het tarief N°. 1, ontvangen, onaangezien het getal der dagen van de maand, onder korting nogtans van alle inhoudingen van verschillenden aard.

ART. 41. Wanneer het tractement of eenige indemniteit, voor zoo verre omtrent de betaling van deze laatstgemelde geene andere bepalingen zijn gemaakt, over een gedeelte der maand worden betaald, wordt voor ieder dag het $\frac{1}{365}$ van het jaarlijksche bedrag genomen, waarvan de berekening mede op tarief N°. 1 voorkomt.

ART. 42. De uit Nederland aankomende officieren zullen hunne betaling bekomen, berekend naar voormeld tarief N°. 1 van en met den eersten der maand, waarin zijl.

in Indië ontschepen, en gedurende het overige gedeelte der reis, naarvolgens het tarief N°. 2 voor Indië in Nederland gearresteerd.

ART. 43. Wanneer onderofficieren, kadets of manschappen tot officier bevorderd worden, gaat het tractement in laatstgemelden rang in, van de dagteekening van het besluit der benoeming.

ART. 44. Het tractement van officieren en ambtenaren, welke aangesteld of bevorderd worden, dan wel in bijzondere gevallen eene verhooging van tractement mogten bekomen, met uitzondering van die, bedoeld bij art. 43 hiervoren, gaat in van den eersten der maand, volgende op die, waarin de benoeming of bevordering heeft plaats gehad, *namelijk het besluit deswegens gedagtekend is.*

ART. 45. Het tractement van eenen officier, welke ontslagen of gepensioneerd wordt, dan wel komt te overlijden, zal worden uitbetaald over de geheele maand, waarin het ontslag of pensioen is verleend, dan wel het overlijden heeft plaats gehad.

ART. 46. Wanneer de dienst vereischt, dat ontslagene of gepensioneerde officieren hunnen dienst na het bekomen van het ontslag of pensioen nog blijven verrigten, of wel wanneer het ontslag of pensioen later bekend wordt dan de maand, waarin het besluit deswegens is genomen, zoo zal in deze beide gevallen het tractement betaald worden tot en met het einde der maand, waarin de ontslagene of gepensioneerde officier heeft opgehouden dienst te verrigten, dan wel van het besluit op eene wettige wijze heeft kennis bekomen; zullende deze beide gevallen moeten vermeld worden op de gewone verandering staten.

ART. 47. Gepensioneerde officieren, aan welken in afwachting van hunne inscheping naar Nederland het genot van activiteits-tractement is toegekend, zullen hetzelve genieten tot en met den dag voor het vertrek van het tot den overvoer aangewezen schip, waarop zich die officieren bij tijds moeten inschepen.

ART. 48. Officieren en ambtenaren in den loop eener maand, van de eene naar de andere plaats vertrekkende, genieten op de plaats van waar zij vertrekken, het tractement over de volle loopende maand, na aftrek aller kortingen.

Indien zij zich op eene plaats bevinden, alwaar de staf of

het korps waartoe zij behooren niet is gestationeerd, zullen zij te Batavia door het algemeen depot, en op de overige plaatsen door de garnizoensraden van administratie, betaald worden.

ART. 49. Officieren en ambtenaren van de eilanden Java of Madura naar de buiten etablissementen vertrekkende, zullen buiten het tractement over de maand waarin zij vertrekken, nog het tractement over twee maanden in voorschot, mede naar aftrek aller kortingen ontvangen, welk voorschot aan het land moet worden gerestitueerd door inhouding van het halve tractement op de plaats van aankomst, zoo dat hetzelve in vier maanden aangezuiverd is.

ART. 50. Officieren en ambtenaren van de buiten etablissementen naar Java terugkerende zullen het tractement in voorschot ontvangen over de maand, volgende op die, waarin het vertrek plaats heeft, insgelijks na aftrek aller kortingen en onder dezelfde wijze van restitutie als bij het voorgaande artikel is bepaald.

ART. 51. Officieren op non-activiteit gesteld wordende, ten gevolge daarvan dat dezelven overkompleet zijn, bekomen twee derde gedeelten en de zoodanigen welke op non-activiteit gesteld worden ten gevolge van berispelijk gedrag of andere omstandigheden door eigen toedoen veroorzaakt, de helft van het voor hunne rangen bepaalde tractement.

ART. 52. Officieren welke met civiele posten belast worden, zullen bij hunne wapens of korpsen voor memorie gevoerd en geheel uit de civiele kassen betaald worden, wanneer dezelven echter buiten de civiele betrekking nog met een militair kommandement belast zijn, zullen aan hen alle indemniteiten volgens hunnen militairen rang door het militair departement worden betaald.

Zoodanige officieren blijven contribuabel aan de militaire fondsen en zullen mitsdien de contributien, berekend na het zuiver aankomend tractement in hunnen effectieven militairen rang, aan het militair weduwen- en weezen fonds en aan dat der verhoogde pensioenen, met het einde van elk kwartaal storten, in eene hen door den inspecteur daartoe aan te wijzene kas.

ART. 53. Gepensioneerde officieren tijdelijk in activiteit gesteld wordende, bekomen van het militair departement het activiteits-tractement, benevens de indemniteiten voor hun-

nen rang bepaald, terwijl hunne pensioenen, gedurende den tijd dat zij activiteits tractement genieten, stil zullen staan. Wegens de tijdstippen van ingang- en ophouding der betaling van dat tractement word gevolgd het bepaalde bij art. 44 en 46.

ART. 54. De tractementen der amboineesche officieren zijn gelijk met die der europeesche.

ART 55 De inlandsche officieren genieten, voor zoo verre hierin speciaal geen uitzondering wordt of is gemaakt, de helft van het aan europeesche officieren toegekend tractement.

ART. 56. De inlandsche officieren met europeesche gelijk in betaling staande, genieten ook dezelfde indemniteiten en toelagen, doch aan die, welke half of ander gedeelte van het tractement genieten, worden ook slechts de helft of ander gedeelte aller indemniteiten toegestaan.

ART. 57. Bij overlijden van gehuwde officieren en ambtenaren, of van die, welke weduwenaar zijn en kinderen nalaten, wordt het tractement der maand, waarin het overlijden heeft plaats gehad, aan hunne vrouwen of kinderen, en bij onmondigheid dezer laatsten, aan derzelver voogden uitbetaald en geenszints ten faveure van de boedels aan benoemde kommissarissen of executeurs afgedragen.

ART. 58. Officieren en ambtenaren van het eene korps of van eene plaats naar eene andere overgaande, zullen voorzien worden van een certificaat van ophouding van betaling, opgemaakt volgens model nº. 8, hetwelk moet aanwijzen, tot hoe lang de officieren enz. betaald zijn, en de door hen gedragen wordende kortingen. Dit certificaat moet worden overgelegd bij de verantwoording van het korps, waar de officier enz. aankomen. Te Batavia moet voorschreven certificaat bij den Inspecteur en Chef der militaire administratie geregistreerd en geviseerd worden.

TWEEDE AFDEELING.

Wijze van betaling der Officieren zonder troepen en geemployeerden.

ART. 59. De Chefs der staven of diensten maken maandelijks de betalingsrol hunner onderhebbende officieren,

benevens militaire ambtenaren en geëmploijeerden op, volgens het model nº. 9, waarop zij echter alleen de te goed hebbende tractementen en andere indemniteiten brengen; wordende de inhoudingen door den kwartiermeester van den garnizoensraad ter plaatse van hun verblijf, bij welke raden (met uitzondering van Batavia, waar zulks bij het algemeen depot zal plaats hebben) zij betaling zullen genieten, respectivelijk daarop ingevuld, en het restant te betalen, aangewezen; de autorisatien voor alle speciale toelagen of indemniteiten, moeten op deze betalingsrol in de rubriek der aanmerkingen worden bekend gesteld.

Art. 60. Indien er bij eenige staf of dienst ook civiele geëmploijeerden geplaatst zijn, wordt daarvan even zoo eene afzonderlijke betalingsrol opgemaakt, volgens model nº. 10.

Art. 61. De Chefs van staven of diensten aan wien eene vaste som voor klerkengelden is toegestaan, zullen hunne klerken niet nominatief op de betalingsrol brengen, maar alleen de toegestane som; zullende zij echter eene nominative aanteekening houden, aan wien deze gelden zijn uitbetaald.

Art. 62. Als bijlage zal bij de betalingsrollen worden overgelegd, een certificaat wegens niet genotene vrije woning, bij gebrek van eene gouvernements woning, opgemaakt gelijk bij het 463ste art. van dit reglement wordt bepaald.

Art. 63. De Chefs der diensten zorgen, dat deze betalingsrollen uiterlijk op den 25sten van iedere maand aan den raad van administratie van het algemeen depot of der garnizoenen ingezonden worden; de kwartiermeester of als zoodanig fungerende verifieerd dezelve, en na dezelve accoord bevonden te hebben, zorgt hij, dat de Chefs op den laatsten dag der maand, daarvan het montant ontvangen, na de betalingsboekjes te hebben ingevuld. De Chef van den dienst teekent de betalingsrol voor den ontvangst en dezelve blijft onder berusting van den raad van administratie.

Art. 64. De officieren zonder troepen en ambtenaren, zoo wel als de officieren bij de korpsen, zullen zijn voorzien van een betalingsboekje, ingerigt volgens model nº. 11.

Dezelve moeten bij de uitreiking door dengene welke de betaling verrigt, worden gefolieerd en geparapheerd, alle betalingen als ook kortingen welke geschieden, worden daarin vermeld, en daarna onderteekend; volgeschreven zijnde worden dezelven vernieuwd.

DERDE AFDEELING.

Over de betalingen bij de korpsen der tractementen en toelagen van Officieren en de soldijen der Onderofficieren en Manschappen.

ART. 65. De soldijen der onderofficieren en manschappen, worden betaald volgens het tarief n°. 3.

ART. 66. Alle onderofficieren en manschappen zullen voorzien zijn van een zakboekje, ingerigt volgens model n°. 12, waarin de vertering in de menage, en het betaalde zakgeld, afzonderlijk zullen worden ingeschreven; zoomede alle verstrekkingen van kleeding, equipement en wapening, en kortingen die aan den man gedaan worden en hetwelk voorts in allen deelen moet behelzen, een extract uit het kompagniesadministratieboek.

ART. 67. Al hetgeen waarop de manschappen aanspraak bekomen, als ook al hetgeen door hen wordt ontvangen of genooten, moet terstond in de zakboekjes worden geschreven, op dat de rekening der manschappen ten allen tijde bij is en kan worden opgemaakt. Bij de laatste betaling van ieder kwartaal, wordt de rekening courant in de zakboekjes en het kompagnies administratieboek afgesloten; de credit zijde van beide wordt door den kompagnies-kommandant en. de debet zijde door den houder geteekend, en deze niet kunnende schrijven, met zijn handmerk voorzien, hetwelk door de onderteekening van eenen der presente officieren of onderofficieren moet bekrachtigd worden. Een man in den loop van het kwartaal van de kompagnie afgaande, zal zijne afrekening in het administratieboek en zakboekje op dezelfde wijze worden opgemaakt, gesloten en geteekend.

ART. 68. De zakboekjes zullen ieder jaar vernieuwd worden en de man zal het altoos in zijnen randsel of mantelzak, en bij alle inspectien, revuën of monsteringen bij zich moeten hebben.

ART. 69. Een onderofficier, kadet of man van minderen rang, tot officier bevorderd wordende, ontvangt de soldij volgens zijnen graad, tot aan de dagteekening van het

besluit der benoeming als officier; de door denzelven bij de bekendwording van het besluit in zijnen vorigen rang reeds genootene kleeding, vivres, handgelden en andere betalingen of verstrekkingen, de soldij alleen uitgezonderd, behoeven door hem niet gerestitueerd te worden.

ART. 70. De onderofficieren en manschappen der troepen uit Nederland komende, zullen gedurende de reis slechts de gewone Nederlandsche soldij, echter boven en behalve de vivres genieten; zullende de Indische soldij ingaan met den dag van hunne ontscheping in Indië.

ART. 71. Een nieuw aangenomen onderofficier of soldaat ontvangt de soldij van den dag zijner aanneming.

Bij pensioen, ontslag of overlijden, wordt de soldij betaald tot en met den dag op welken het pensioen, ontslag of overlijden, heeft plaats gehad.

ART. 72. Een onderofficier of soldaat, zal bij bevordering beneden den rang van officier, de soldij van zijnen nieuwen graad ontvangen, van den dag zijner aanstelling in denzelven.

ART. 73. Onderofficieren of soldaten welke met of zonder bevordering beneden den rang van officier van het eene korps na het andere overgaan, zullen, wanneer zij niet dadelijk hun nieuw korps kunnen rejoigneren, bij hun oude zoo lang in subsistentie worden genomen.

ART. 74. De onderofficieren en soldaten gaande naar de hospitalen, zullen hunne soldij, vivres en indemniteiten ontvangen, tot en met den dag voor hunne inkomst in het hospitaal; terugkomende uit het hospitaal, zullen zij de soldij, vivres en indemniteiten bekomen van den dag van uitgang uit hetzelve.

ART. 75. Zoo lang onderofficieren en manschappen in de hospitalen verpleegd worden, zullen dezelve niet van het eene naar het andere korps mogen worden overgeplaatst.

ART. 76. Onderofficieren en manschappen zullen, zoo lang zij zich in de hospitalen bevinden, ten aanzien der betaling en verstrekkingen in geene betrekking met hun korps staan, maar bij hetzelve eenvoudig als voor memorie worden gevoerd.

ART. 77. Onderofficieren en manschappen met paspoort of gagement naar Nederland vertrekkende, genieten hunne soldij tot en met den dag voor hunne inscheping, en daar-

enboven 122 dagen voorschot actieviteits-soldij der infanterie: zullende na expiratie dezer 4 maanden soldij de gagementen van de gegageerden, eerst rekenen integaan; van dit voorschot zal hun dadelijk de helft worden ter hand gesteld, en de andere helft zal door den kommandant van het detachement of gezagvoerder van het schip ontvangen worden, om aan hen bij de ontscheping in Nederland te worden uitbetaald.

Art. 78. Alle onderofficieren en manschappen welke wegens onbekwaamheid voor den actieven dienst bij het algemeen depot overgaan, om hunne verdere bestemming afte wachten, of die, welke wegens expiratie van dienst bij dit depot overgaan, om hun vertrek naar Nederland of anderzins te verbeiden, zullen onverschillig van welk wapen zij ook zijn mogen, bij dat depot geene andere soldij dan die der infanterie genieten, te rekenen van hunne laatste betaling af aan.

Art. 79. Wanneer onderofficieren en manschappen op de reis van Nederland naar herwaarts deserteren of komen te overlijden, zullen dezelve voor niets meer dan voor hetgeen den man voor de dagen van presentie zoude competeren, berekend worden. Zullende echter ten allen tijde uit de zakboekjes, welke de man voor het ontvangene moet afgeteekend hebben, moeten blijken, wat aan hem is uitbetaald, en bij gebrek van zoodanig blijk, het aan den overledenen in rekening gebragte, als betaald te zijn, niet worden geleden.

Art. 80. Inlandsche onderofficieren en manschappen, welker tijd van dienst geexpireerd is, als mede de zoodanige welke tot den actieven dienst onbekwaam zijn, en geene aanspraak op pensioen hebben, bekomen behalve de betaling tot en met den dag van hun ontslag, nog het beloop van eene maand soldij, als gratificatie bij de uitreiking van hun paspoort, deze maand berekend na 30 dagen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DERDE HOOFDDEEL.

Administratie der Korpsen.

EERSTE AFDEELING.

Inrigting der Administratie.

ART. 81. De administratie zal te Batavia bij ieder korps en op alle andere plaatsen bij ieder garnizoen gevoerd worden, door eenen raad van administratie, bestaande uit den kommandant van hetzelve, den majoor, en te Batavia uit de twee oudste kapiteins, of wel de naast in rang volgende officieren, en elders uit den oudsten officier van ieder korps of detachement, het garnizoen uitmakende, als kommissarissen.

Bij den garnizoensraad van administratie, worden alle korpsen of detachementen van 't zelfde garnizoen, ten aanzien der administratie, beschouwd en behandeld als *een* korps uittemaken.

De kwartiermeester of die de functie daarvan waarneemt, assisteert de administrateurs als secretaris en betaalmeester.

ART. 82. Bij zoodanige detachementen welke zich zelve administreren, wordt de administratie op dezelfde wijze door den kommandant en twee naast in rang volgende officieren gevoerd, terwijl dit alleen niet toepasselijk is op kleine detachementen, waar slechts een officier of geschikt onderofficier aanwezig is, waar alsdan alleen de kommandant administrateur is, en verantwoordelijk wordt gehouden.

ART. 83. De administrateurs zullen bepaald, alle vijf dagen vergaderen, en voorts zoo menigmaal als het welzijn van den dienst zulks zal vereischen.

ART. 84. De kwartiermeester of als zoodanig fungerende, zal notulen houden van het verhandelde in elke

zitting. Deze notulen zullen in de eerste volgende zitting worden geresumeerd, en voorts door alle administrateurs, alsmede door den kwartiermeester, worden geteekend.

Art. 85. Ingeval van ziekte of afwezigheid van den kommandant van het korps, zal de oudste hem in rang volgende officier, in de vergadering der administrateurs voorzitten.

Art. 86. Alle bepalingen der administrateurs zullen bij meerderheid van stemmen gemaakt worden; zij zullen het regt hebben, om hunne voordragten welke mogten zijn verworpen, of hunne bedenkingen, tegen gemaakte bepalingen in de notulen te doen inschrijven.

Art. 87. De president zal bij iedere zitting der administrateurs, aan elk der aanwezigen, de kwartiermeester daaronder begrepen, moeten vragen, of hij eenig voorstel ten welzijn van het korps te doen heeft.

Art. 88. De majoor bij ieder korps, is belast, met het toezigt in het algemeen over de administratie, zoo van het korps als van de kompagnien, en speciaal over die van het materieel, als: kleeding, equipement, wapening en munitien.

TWEEDE AFDEELING.

Over de kas van het Korps.

Art. 89. Bij ieder korps, gedeelte van hetzelve of garnizoensadministratieraad, zal slechts eene kas met drie sloten bestaan, waarvan de sleutels zullen bewaard worden, als: eene door den president, en eene door ieder der twee kommissarissen van den raad van administratie, welke daardoor ook allen gezamentlijk en ieder in het bijzonder, voor de gelden welke in de kas berusten, verantwoordelijk zijn. De kas zal zich bevinden in de woning van den president des raads.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Art. 90. Voor alle gelden welke voor het korps ontvangen moeten worden, blijven de administrateurs almede gezamentlijk verantwoordelijk, en behooren uit dien hoofde met elkander overeentekomen, wien men met den ontvangst der gelden belasten zal.

ART. 91. In de kas zal een boek berusten volgens model n° 15, waarop alle de ontvangene en betaalde sommen in koperen en zilveren muntspecie, onmiddelijk zullen worden gebragt, welk boek zal moeten bevatten, alle gelden van welken aard dezelve ook zijn mogen, welke zich in de kas bevinden, alware die zelfs particuliere aan officieren toebehoorende; ten einde dit zoude kunnen bevatten, het gezamentlijk beloop der saldo's van het kasboek van den kwartiermeester, de reparatie fondsen en particuliere inhoudingen; voorts moet hetzelve bij het ontvangen of betalen van gelden, ieder keer worden afgesloten en geteekend, op dat de administrateurs bij het sluiten der kas met den staat derzelve bekend zijn.

ART. 92. Alle betalingen geschieden door den kwartiermeester, in tegenwoordigheid van den raad van administratie, en daar hij derhalve geene gelden ter goede rekening ontvangt, is hij ook nimmer voor de door het korps te verantwoordene gelden aansprakelijk, dan alleen wanneer fautieve berekeningen plaats vinden, of betalingen gedaan worden, welke met de bestaande bepalingen strijdig zijn, en waarop geen verhaal zijnde, dezelve alzoo ten laste van de administrateurs komen, in welk geval de kwartier- of betaalmeester zijn aandeel ter vergoeding zal moeten bijdragen.

ART. 93. Mogten de administrateurs hem echter gezamentlijk gelasten betalingen te doen, welke, hij kwartiermeester, vermeent strijdig met de bepalingen te zijn, zal hij dezen last schriftelijk verzoeken, waardoor hij van alle vergoeding, welke diergelijke betalingen nader mogten komen te vorderen, zal vrij gesteld zijn, en welke dus alleen op de lastgevenden vallen.

Het lid van den raad, dat tegen eene betaling gestemd heeft, en daarvan in de notulen aanteekening heeft laten doen, zal van de vergoeding daarop betrekking hebbende, verschoond blijven.

ART. 94. De administrateurs zullen verpligt zijn, wanneer de kwartiermeester om eene diergelijke schriftelijke last verzoekt, dezelve te geven, of wel met de betaling die zij wilden effectueren te wachten, en dienaangaande schriftelijk de beslissing van den chef der militaire administratie te verzoeken.

DERDE AFDEELING.

Over het houden van boek door den kwartiermeester.

ART. 95. Door den kwartiermeester zullen, onder toezigt van de administrateurs van het korps gehouden worden:

Een kasboek, waarin de tractementen der officieren bruto in uitgaaf moeten worden gesteld, en de inhoudingen zoo voor de weduwen- en pensioenfondsen, delegatien als anderzins in ontvangts worden genomen; voorts zal hetzelve zijn ingerigt volgens model n°. 14.

Een bijboek voor de soldijen, tot verevening der aan de kompagnien betaalde leeningen, volgens model n°. 15.

Een boek tot aanteekening der ontvangene en competerende vivres en fourages, en verrekening deswegens, volgens model n°. 16.

Een boek tot aanteekening der contributien aan de 10 en 5 jarige fournissementen van het weduwen en weezen fonds door officieren deelgenoten van dat fonds, volgens model n°. 17.

Een boek tot aanteekening der ingehoudene gelden van officieren welke delegatien hebben gepasseerd, volgens model n°. 18.

Een boek bevattende de rekeningen wegens inhoudingen voor schuld van officieren, aan het land, of aan particulieren, volgens model n°. 19.

Een boek bevattende de verrekening der indemniteit voor de verschillende reparatien volgens model n°. 20, en verder zoodanige aanteekeningen en boeken, als de administrateurs voor hunne verantwoording en het welzijn van den dienst, mogten noodig achten.

ART. 96. De administrateurs der korpsen zullen bepaald alle maanden, en voorts zoo menigmaal als zij zullen noodig achten, de boeken van den kwartiermeester of die de functie daarvan waarneemt nazien, en de ontvangsten en uitgaven tegen de bewijzen vergelijken.

De abuisen welke bevonden mogten worden, zullen dadelijk moeten worden verbeterd en van deze naziening der

boeken van den kwartiermeester telkens in de notulen aantekeening moeten geschieden, met vermelding van de ontdekte abuisen en de wijze waarop die verbeterd zijn.

ART. 97. De kwartiermeester zal op het kasboek alle uren van den dag aanteekeningen houden van alle ontvangsten en uitgaven.

ART. 98. De kwartiermeester zal op het einde van alle drie maanden het kasboek afsluiten; de administrateurs zullen hetzelve na behoorlijk examen ter verificatie teekenen.

ART. 99. Wanneer de chef der militaire administratie of van zijnentwege een officier der administratie, de kas komt opnemen of verifieren, zal het kasboek afgesloten worden, onverschillig op welken tijd deze opname ook geschiedt.

ART. 100. Alle registers en boeken zullen op het bureau van den kwartiermeester worden aangehouden en blijven berusten.

VIERDE AFDEELING.

Over de administratie bij de kompagnien en detachementen.

ART. 101. De kommandanten der kompagnien of detachementen van dezelve, zijn verantwoordelijk voor de rigtige administratie van alle gelden en goederen, welke aan hunne kompagnie of detachement worden verstrekt.

ART. 102. Zij zijn inzonderheid daarvoor verantwoordelijk dat de soldaat overeenkomstig de wetten en reglementen, behoorlijk worde betaald, gevoed en gekleed, zonder dat hem in eenig opzigt te kort worde gedaan.

ART. 103. Zij zijn verantwoordelijk voor het behoorlijk houden der menage, en belast met de zorg, dat de soldaat met geene andere, dan goede en gezonde spijzen gevoed worde.

ART. 104. Bij de troepen te paard, zijn de kommandanten der kompagnien of detachementen derzelve inzonderheid ook verantwoordelijk voor de fourages der paarden,

de behoorlijke oppassing en het voederen derzelve.

ART. 105. De sergeant-majoor of opper-wachtmeester en de fourier, zijn bij ieder kompagnie belast met het voeren der administratie, onder het toezigt van den kommandant en verdere officieren der kompagnie of van het detachement.

ART. 106. Bij iedere kompagnie zal worden aangehouden een administratie boek zoo als hetzelve is voorgeschreven bij art. 18 hierboven, waarin achteraan nog zullen worden ingeschreven de aanteekeningen van ontvangene en comp terende leening, vivres en fourages, alsmede de afrekening derzelve met den kwartiermeester.

Bovendien zal aan ieder kompagnies kommandant verstrekt worden eenige ongebondene bladen van dat boek, ten einde bij eventueele detachering van een gedeelte zijner kompagnie, aan den kommandant derzelve afte geven, ingevuld met alle die omschrijvingen van den man, om ten allen tijde die opgave te kunnen doen, welke zoude kunnen gevorderd worden.

Voorts zullen bij ieder kompagnie nog worden aangehouden:

a. De lijsten van gedane reparatien voorgeschreven bij art. 373.

b. De verantwoording van kleeding, equipement en wapening voorgeschreven bij art. 380.

c. De verantwoording van kazerne, keukengoederen, stalgereedschappen enz. voorgeschreven bij art. 489.

ART. 107. Bij iedere kompagnie zal zich eene kleine kist bevinden waarin de volgeschrevene boeken, de ontvangen recepissen voor ingeleverde goederen, de kopijen van losse afgegevene stukken, en alle verdere papieren der kompagnie zullen worden bewaard; dezelve zal ten kosten van het Gouvernement worden aangeschaft.

Deze kompagnies papierkistjes, zullen wanneer het korps te velde trekt of zich op marsch begeeft, in het magazijn van het korps worden bewaard.

ARSIP NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

VIJFDE AFDEELING.

Over de wijze van aanvragen, betaling en verantwoording der gelden, bij de korpsen en kompagnien.

ART. 108. De administrateurs der korpsen of detachementen, zullen maandelijks eene berekening of aanvraag der benoodigde gelden voor traktementen, soldijen en andere geautoriseerde gelden volgens model 21, te Batavia aan den chef der militaire administratie en op de overige plaatsen aan de residenten of eerste civiele autoriteiten inzenden. Te Batavia zal voornoemde chef daarop ordonnantie van betaling verleenen, terwijl elders de civiele autoriteiten de betaling op de aanvraag van fondsen zullen doen gevolg nemen; zullende daar waar dit laatste plaats vindt, de president en leden van den raad van administratie op de aanvraag voor den ontvangst teekenen, en buiten en behalve deze kwitantie nog eene kwitantie afgeven, die den kashouder zal dienen, inmiddels de aanvraag aan den chef der militaire administratie ter regularisatie wordt opgezonden.

ART. 109. Wanneer gelden mogten ontvangen worden welke niet uit 's lands kas voortspruiten, als bij voorbeeld inhoudingen voor verloren geraakte goederen door de manschappen, gelden voor op rekening der manschappen afgegevene kleedingstukken enz. zullen dezelve op de aanvragen om fondsen in mindering gebragt worden, met het bedrag der inhoudingen van de traktementen der officieren.

ART. 110. De administrateurs aller korpsen en detachementen, zullen van een betalings-boekje naarvolgens model no. 22 voorzien zijn, hetwelk door den chef der administratie zal zijn geparapheerd en gefolieerd, en waarin door hem, voor zooveel de korpsen te Batavia aangaat en elders door den kashouder, alle betalingen moeten worden ingeschreven, welke aan het korps zullen worden gedaan; terwijl dezelve ten aanzien dezer laatsten bij iedere betaling door den kashouder met zijne handteekening moet worden bekrachtigd.

ART. 111. De administrateurs der korpsen en detachementen zullen de aanvragen van fondsen met naauwkeurigheid opmaken, en geen meer fondsen ontvangen als werkelijk bij de reglementen toekomen; zij zullen tevens zorgen dat het te veel of te weinig genotene gedurende eene maand, bij eene volgende aanvraag wordt afgetrokken en bijgevoegd.

ART. 112. Het bedrag der aanvraag ontvangen zijnde, zullen de administrateurs aan de kompagnies-kommandanten en aan den kleinen staf op door hen intedienen leeningstaten volgens het model no. 23, doen uitbetalen de soldijen en indemniteit van vivres voor vijf dagen vooruit.

ART. 113. Alhoewel de voorschreven gelden in voorraad worden betaald, om alle dagen de benoodigde gelden aan den menagemeester te kunnen ter hand stellen, manschappen te kunnen uitbetalen welke tusschentijds van het korps of naar het hospitaal, of met verlof mogten afgaan, zullen de onder-officieren en manschappen voor het na aftrek der menagegelden nog toekomende bedrag, niet worden uitbetaald, dan na dat de vijf dagen verschenen zijn, hetwelk geschieden zal in presentie van alle officieren, op den 6, 11, 16, 21 en 26sten van de loopende en eerste van de volgende maand.

ART. 114. De kapiteins zijn verantwoordelijk voor al de gelden overtreffende de behoeften van eenen dag, welke zij aan den menagemeester mogten hebben toevertrouwd, en zullen gehouden zijn ingeval van ontvreemding het deficit uit hunne privé beurs bijteleggen.

ART. 115. De officiers tractementen zullen insgelijks niet vroeger dan op den laatsten der maand worden uitbetaald, ten ware officieren in den loop van de maand het korps verlaten, wanneer hunne afrekening zal worden opgemaakt en het hen toekomende uitbetaald.

Hetzelfde zal plaats vinden ten aanzien van voorschotten op tractementen, waartoe officieren zullen geregtigd wezen.

ART. 116. De afrekening over het volgens voorschreven artikel, betaalde, zal desniettegenstaande op de generale betalingsrol der officieren over de maand gebragt worden, welke volgens model no. 24 bij het einde van iedere maand door den kwartiermeester, voor het geheele korps opgemaakt en waarop door de officieren

voor den ontvangst der hen toekomende gelden gekwiteerd wordt, en welke bij het korps blijft berusten.

Na het einde van ieder kwartaal wordt eene generale betalingsrol over de drie maanden opgemaakt, waarmede gehandeld wordt, zoo als hieronder zal worden gezegd.

ART. 117. Op deze drie maandelijksche betalingsrol worden de autorisatien van alle speciale toelagen of indemniteiten en opgelegde kortingen, in de rubriek der aanmerkingen bekend gesteld en daarbij gevoegd het certificaat wegens niet genoten vrije woning.

ART. 118. Bij het einde van ieder kwartaal zullen door de kommandanten der kompagnien en detachementen voor ieder wapen afzonderlijk, en wat aangaat den kleinen staf door den kwartiermeester, betalingsrollen in duplo worden opgemaakt naar het model no. 25, om het juist competerende bedrag der gelden en subsistentien aan te toonen.

ART. 119. Eene expeditie dezer betalingsrol blijft onder berusting van het korps of detachement, terwijl de andere benevens de drie maandelijksche betalingsrol der officieren, met eene afrekening in duplo volgens het model no. 26 voorzien en door den kwartiermeester optemaken, aan den chef der militaire administratie zal worden ingezonden, voor of uiterlijk op den 15den der maand, volgende op het afgeloopene kwartaal.

ART. 120. De afrekening voor soldijen en indemniteiten volgens het hiervoren omschreven artikel intezenden, zal alle voor het afgeloopene kwartaal aan het korps aankomende sommen voor soldijen, indemniteiten of subsistentien, moeten bevatten: met dien verstande, dat de vivres-gelden en verdere toelagen bij iedere kompagnie op dezelfde lijn met de soldijen achter in de rubriek *toelagen*, moeten worden uitgetrokken, ten einde het toekomende bij iedere betalingsrol worde aangewezen.

ART. 121. Als bijlagen bij deze afrekening, zullen behalve de betalingsrollen gevoegd worden, de nominatieve staten of specifieke rekeningen van alle andere op de afrekening gebragte betalingen, met aanhaling van het besluit of de autorisatie op grond waarvan dezelve geschieden.

ART. 122. Van het montant der afrekeningen zullen afgetrokken worden de sommen, welke gedurende het kwartaal waarover de afrekening loopt ter goede rekening zijn ontvangen geworden, als ook de gelden ingehouden van de tractementen der officieren voor delegatien, weduwen- en wezenkas, pensioen-fonds, enz., en verder alle gelden, welke op de eene of andere wijze in de kas van het korps komen.

ART. 123. Het te weinig genotene zal op de afrekening van het eerstvolgende kwartaal bijgevoegd, en het te veel ontvangene daarop gekort worden.

ART. 124. Wanneer een korps of gedeelte van hetzelve uit een garnizoen naar eene andere plaats vertrekt, zullen te Batavia de administrateurs der korpsen, en elders de garnizoens-raden van administratie, hetzelve van een certificaat van ophouding van betaling voorzien, waarin duidelijk zal gesteld worden, de aan hetzelve gedane betalingen en verstrekkingen, alsmede de door hetzelve verschuldigde kortingen, restitutien enz., zullende het certificaat zooveel aangaat de korpsen te Batavia door den chef der militaire administratie worden geregistreerd en geviseerd.

ART. 125. Wanneer een gedeelte van een korps op Java gedetacheerd wordt en op zich zelve komt te staan, zonder bij eenen anderen raad van administratie in betaling te komen, zal aan hetzelve op de plaats van vertrek een voorschot worden gegeven, toereikende om in zijne eerste behoefte te voorzien, tot tijd en wijle de chef der militaire administratie aan hetzelve een betalingsboekje zal hebben doen toekomen, waarop het alsdan zijne fondsen zelve ontvangt.

ART. 126. Wanneer een detachement van een buitenetablissement naar Java met eene opene rekening vertrekt, zal door den garnizoens raad van de plaats van waar hetzelve vertrekt, geobserveerd worden het geen hierboven bij art. 124 voorgeschreven wordt.

ART. 127. De chef der militaire administratie zal de betalingsrollen der officieren en manschappen tegen de contrôles vergelijken, en de sommen op de afrekening gebragt naauwkeurig examineren, tegen de reglementen of

besluiten, waarop dezelve gegrond, of tarieven waarna zij berekend zijn; zullende hij geene posten op de afrekening lijden, welke niet bij algemeene of speciale reglementen, tarieven of autorisatien zijn toegestaan.

ART. 128. Na afloop dezer verificatie, zend de Chef der militaire administratie eene expeditie van de afrekening met zijn *visa* voorzien en vergezeld van eene specificke *nota* der gemaakte veranderingen, met aanhaling der gronden, aan het korps terug, ten einde de administrateurs kennis bekomen, van de veranderingen welke mogten zijn gemaakt geworden.

ART. 129. Op deze wijze de betalingsrollen van de abuizen gezuiverd zijnde, zullen de administrateurs de generale likwidatie met de kompagnies kommandanten doen opmaken, terwijl voorloopig dezelve zal moeten hebben plaats gehad, wanneer de belastingsrollen der kompagnien door den kwartiermeester zijn geverifieerd en de afrekening opgemaakt, waarop alsdan door de kompagnies kommandanten terug wordt betaald, hetgeen op de vijflaagsche leeningstaten mogt te veel zijn verstrekt, terwijl het te weinig genotene zal nabetaald worden.

ART. 130. De andere expeditie der afrekening met de bijlagen, wordt bij de drie maandelijksche verantwoording van den Chef der administratie overgelegd.

ART. 131. De garnizoensraden en detachementen op de buiten posten, zullen in alles handelen gelijk hiervoren ten aanzien van de korpsen op Java bepaald is, en zenden hunne aanvragen om fondsen, ter bekoming van betaling, aan de eerste civiele autoriteit, die daaraan zal voldoen.

ART. 132. De garnizoensraden en detachementen hierbij bedoeld, zenden hunne driemaandelijksche afrekening met iedere gelegenheid aan den Chef der militaire administratie, die vervolgens daarmede handeld gelijk voor de korpsen op Java voorgeschreven is. Daar waar officieren der administratie resideren, geschiedt deze inzending door hun intermediair.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ART. 133. Bij de verandwoording der detachementen uit Nederland komende, moet worden overgelegd de staat der gehoudene monstering door den kommandant van het detachement op den dag van zijne inscheping in Nederland

gevisceerd en voor echt erkend door den plaatselijken kommandant van de haven in Nederland, waar de inscheping heeft plaats gevonden; welk stuk zal moeten beschouwd worden als een volledig bewijs van ophouding van betaling, wegens het door het detachement tot den dag van embarkement in Nederland genotene, behalve het voorschot; terwijl alzoo van zelve volgt, dat de dag van betaling van dat voorschot moet ingaan van den dag der monstering.

ART. 134. De kommandanten van uit Nederland aankomende detachementen, zullen bij hunne verandwoording overleggen eene verklaring inhoudende opgaaf der muntsoorten waarin zij in Nederland uitbetaald zijn, en zal, naar de waarde die door het gouvernement in Indie aan die specie gegeven is, de berekening en storting geschieden, van alle gelden die de kommandanten in kas hebben behouden.

VIJFDE HOOFDDEEL.

Betaling der Verlofgangers.

EERSTE AFDEELING.

Verlof in Indië.

ART. 135. Officieren welke op autorisatie van den Gouverneur-Generaal in Indië een verlof bekomen, zullen het door Hoogdenzelven te bepalen gedeelte van hun tractement genieten, ofwel hetzelve geheel blijven behouden.

ART. 136. Dit verlof zich uitstrekkende tot een der buitenetablissementen, zullen dezelve op hun verlofstractement dezelfde voorschotten kunnen genieten, als bij art. 49 en 50 van dit reglement voor de Officieren, welker bestemming naar deze buiten etablissementen is, bepaald zijn.

ART. 137. Op de betaling dezer officieren ter plaatse waar zij met verlof zijn, is toepasselijk het 48 art. van het reglement.

ART. 138. De officieren met verlof zonder tractement, zullen betaald worden tot den dag van hun vertrek van hun korps, en van en met den dag hunner terugkomst bij hetzelve.

ART. 139. De onderofficieren en manschappen langer dan eene halve maand met verlof afwezig zijnde, zullen geene soldij, vivres of andere indemniteiten genieten. Zij zullen betaald en gevoed worden, tot den dag van hun vertrek van hunne kompagnie en van den dag hunner terugkomst bij dezelve; voor eene halve maand of minder met verlof gaande, blijven dezelven in het volle genot van soldij, vivres en indemniteit.

TWEEDE AFDEELING.

Verlof naar Nederland.

ART. 140. Aan de officieren van de landmagt in Nederlandsch-Indië, welke tot herstel hunner gezondheid of om andere dringende redenen, met verlof naar Europa terug keeren, zal gedurende twee jaren (de reis naar Europa en terug daaronder begrepen) kunnen worden uitbetaald het half Indisch tractement, of zoodanig minder gedeelte van derzelver tractement, als waarvan hen het genot, gedurende dat verlof, in Indië mogt zijn toegezegd;

Zullende zij bij aldien hun verlof zich verder mogt verlengen, na verloop van dat tijdvak moeten worden gebragt op het half tractement van de Nederlandsche infanterie, en dus in geen geval langer dan twee jaren, de voormelde uit en 't huis reizen daarbij gerekend, in het genot mogen blijven van het gedeelte Indisch tractement; ten zij in bijzondere gevallen speciale uitzonderingen mogten worden gemaakt.

ART. 141. Het volle activiteits tractement zal aan zoo- hier in Indie worden uitbetaald tot daags

voor het vermoedelijk vertrek van het tot den overvoer aangewezen schip, waarop de belanghebbende gehouden zal wezen, zich bij tijds inteschepen.

ART. 142. Bij vertrek van hier, zal aan die officieren des verkiezende, vier maanden voorschot op hun verlof-tractement betaald kunnen worden, buiten en behalve de dagen die hun nog over de maand waarin zij vertrekken aankomen.

ART. 143. Bij terugkeer naar herwaarts, zullen zij in Nederland een gelijk voorschot van vier maanden op hun verlof-tractement genieten.

ART. 144. Wanneer aan eenen officier, welke van verlof uit Nederland naar herwaarts terug keert, het kommandement van een detachement wordt opgedragen, of wel hij dienst bij hetzelve verrigtende is, zal hij van en met den dag der inscheping in Nederland, het volle Indische tractement genieten.

ZESDE HOOFDDEEL.

Reis en Transtportkosten.

EERSTE AFDEELING.

Over alleen reizende Militairen.

ART. 145. Als alleen of afzonderlijk reizende militairen worden beschouwd, officieren welke zonder troepen onder hun geleide, eene verplaatsing ondergaan.

Onderofficieren en soldaten welke ongewapend reizen, of tot een gewapend detachement behooren beneden de zes man sterk.

ART. 146. Wanneer ongewapende transporten van manschappen onder geleide van officieren of onderofficieren,

reizen, zullen zij als marcherende troepen worden beschouwd, ten ware in sommige omstandigheden het gouvernement anders bepaalde.

ART. 147. In tijd van rust en vrede, zal geen officier of militaire beambte eene reis in commissie ten dienste van den lande, aanspraak gevende op vergoeding van reis- en verblijfskosten, mogen ondernemen, zonder uitdrukkelijken last van den kommandant van het leger of van een officier generaal of hoofd officier, een groot militair of op zich zelfstaand kommando voerende; alle welke verantwoordelijk zijn voor de noodzakelijkheid van den gegeven last, en bij afkeuring van denzelven, de reis- en verblijfskosten waartoe de reis aanleiding heeft gegeven, aan den lande zullen moeten vergoeden, zonder dat zij eenig verhaal zullen hebben op den gene, welke den last ten uitvoer heeft gebragt.

ART. 148. In tijd van oorlog, en in buitengewone en dringende gevallen, zullen hoofd en andere officieren, kommandanten zijnde van afdeelingen, bataillons, kolonnes, vestingen, forten, garnizoenen, posten en detachementen zich in persoon op reis mogen begeven, of daartoe eene schriftelijke order aan hunne ondergeschikten kunnen verleenen, onder hunne verantwoordelijkheid en mits aan hunne onmiddelijke Chefs, ten spoedigste van de noodzakelijkheid van den gegevenen last doende blijken en daarop de goedkeuring van een der officieren in voorgaand artikel vermeld, erlangende. In deze gevallen zullen extrapostpaarden kunnen worden aangevraagd, voor militairen welke anderzins daarop ingevolge art. 151 hieronder, geen regt hebben.

ART. 149. Bij verplaatsing of verandering van garnisoen, zal aan de officieren, kadets, adjudanten onderofficieren en militaire beambten, alsmede aan hunne wettige huisvrouw en kinderen, eene geschikte scheepsgelegenheid, door de daartoe bevoegde civiele autoriteit, worden bezorgd, echter wanneer de verplaatsing of verandering van garnizoen, spoed vereischt, dan wel, wanneer er geene scheepsgelegenheid aan handen is, of van dezelve geen gebruik kan worden gemaakt, zullen de officieren generaal en andere hoofd officieren in art. 147 vermeld, autorisatie kunnen verleenen om de plaats der bestemming over land te bereiken.

Art. 150. Officieren, kadets, adjudanten onderofficieren en militaire beambten, welke op eene marsch-order ter plaatse gekomen zijn, waar zij eene scheepsgelegenheid wachten, zullen geen aanspraak hebben op verblijfkosten bij art. 153 bepaald, dan voor de 20 eerste dagen; bij het bekomen van hunne order tot verdere volbrenging hunner reize, zullen de reiskosten weder ingaan. Officieren, enz., ziek wordende onder het doen der reize, zullen aanspraak hebben op de verblijfkosten bij art. 153 van dit reglement bepaald, mits de oorzaak van het verblijf op de reisorder door den kommanderende officier van het garnizoen gecertificeerd wordt, zullende nogtans op plaatsen alwaar hospitalen aanwezig zijn, en de officieren, kadets, enz., daarvan gebruik moeten maken, aan dezelven geene verblijfkosten worden gevalideerd, zoo lang zij wegens ziekte op die plaatsen moeten vertoeven. Gehuwde officieren met hunne echtgenooten reizende, zijn onder deze laatste bepalingen niet begrepen en zullen aanspraak kunnen ma'en op de verblijfkosten.

Art. 151. Aan over land reizende officieren, kadets, adjudanten, onder-officieren en militaire beamten, zal ten koste van den lande vergund worden:

a. Langs de groote wegen, vrije postpaarden of transportmiddelen, volgens hunne rangen.

b. Van den grooten weg afzijnde, of op groote wegen, alwaar geene postpaarden zijn, transportmiddelen beiden achter volgens het tarief n°. 4.

c. Aan over zee reizenden eene geschikte scheepsgelegenheid voor hen, en hun gezin aangewezen op tarief n°. 7.

Art 152. Gezegde militairen en beambten, zullen kunnen volstaan met de betaling aangewezen op het tarief n°. 4, voor de transportmiddelen hun bij Art. 151 toegestaan, en welke door den lande, volgens dezelfde berekening, zullen worden gerembourseerd.

Art. 153. Aan de in kommissie, dan wel bij gelegenheid van verplaatsing of verandering van Garnizoen reizenden, worden de reis- en verblijf-kosten, de transportmiddelen, de tafelgelden voor over zee reizenden, en de scheepsruimte voor hunne bagagie, volgens de tarieven n°. 4 en 8 goed gedaan, en aan de over zee reizenden geene andere schadeloosstelling als de voor hen bij het eerstge-

meld tarief bepaalde tafelgelden in rekening geleden; echter, wanneer aan een officier geene scheepsgelegenheid van 's lands wege kan worden aangewezen en hij verpligt is, of gelegenheid kan vinden, ter bevordering zijner reis, een particulier accoord aantegaan, zal hem worden te goed gedaan; het maximum der bij het tarief nº. 8 bepaalde vrachtgelden.

ART. 154. Met de imdemniteiten, bij het laatst voorgaande artikel toegestaan, zullen alle onkosten, hoe ook genaamd, door den reizenden worden gedragen.

ART. 155. Wanneer bij verplaatsing of verandering van garnizoen, een officier, kadet, adjudant onder-officier of Militair beambte over land reist, op wegen, alwaar geene gouvernements postpaarden gestationeerd zijn, en daar, waar dezelven bestaan, voor den gene, welke er geen regt op heeft, zal voor zijne wettige huisvrouw en kinderen kunnen aangevraagd en gedeclareerd worden, het aantal transportmiddelen aangewezen op het tarief nº. 4.

ART. 156. Het zal aan alle officieren, welke adjudanten hebben, vrijstaan, zich door dezelve op hunne reizen in kommissie te doen vergezellen, welke adjudanten alsdan slechts voor $\frac{2}{3}$ der toegestane reis en verblijfkosten en tafelgelden op zee, zullen worden gedefroijeerd.

Officieren, welke niet als adjudant reizen of daarvan den dienst verrigten, genieten de volle reis- en verblijf-kosten.

ART. 157. De dagen van vertrek en aankomst geven beiden aanspraak op de reis en verblijfkosten in art. 153 en 156 hier voren vermeld.

ART. 158. Over land reizende militairen en militaire beambten in art. 153 hier boven vermeld, bij gelegenheid van verplaatsing of verandering van garnizoen, zullen in geval van ongedwongen verblijf op de eene of andere plaats en niettegenstaande dezelve verlof hadden bekomen, om ergens te verblijven, geene aanspraak hebben op verblijfkosten.

Met postpaarden langs den grooten weg reizende, en zonder onvoorziene ongelukken, minder dan vijftig palen per dag afgelegd hebbende, zal hunne declaratie van reis- en verblijf-kosten, naar dien maatstaf worden gereduceerd; onder deze berekening vallen echter niet de dagen van vertrek en van aankomst.

Met gewone transportmiddelen over land reizende, zullen zij verpligt zijn, de etappes afteleggen, welke hun op de reis-order door den gene, die dezelve afgeeft, zullen voorgeschreven worden.

De verblijfdagen voor in kommissie reizende, zullen worden genoten gedurende 20 volle dagen, na de aankomst op de plaats der bestemming, en na ommekomst van dat tijdstip geheel vervallen.

ART. 159. Aan over land reizenden, krachtens dit reglement, zullen de postpaarden door de Residenten of andere daartoe bevoegde civiele autoriteiten, zonder betaling tegen een simpel reçu, verstrekt worden. Alle de overige transportmiddelen, hen door gezegde civiele autoriteiten te verleenen, en op welken zij krachtens meergemeld art. 153 hiervoren aanspraak hebben, moeten door hen dadelijk na de verstrekking worden voldaan, achtervolgens de bepaalde indemniteiten bij tarief n°. 4 hierboven, om te gelijker tijd met hunne declaratie van reis- en verblijf-kosten, te worden gelikwideerd en uitbetaald.

ART. 160. Staf en andere officieren, welke indemniteiten van fourages genieten, zullen geene reis- en verblijfkosten mogen declareren, dan wanneer zij zich verder dan twaalf palen afstands van hunne vaste verblijfplaatsen of garnizoenen verwijderen.

ART. 161. *a.* In alle orders en autorisatien tot het ondernemen van reizen, zal worden bepaald, of de reizen heen en terug over zee of over land zullen geschieden; gezegde orders zullen speciaal vermelden, welke personen tot de reis behooren.

b. Ook moet in alle orders tot reizen worden bekend gesteld, waarom de reis moet geschieden, het zij wegens verplaatsing, kommissie, ziekte, verlof als anderzins; met bekendstelling tevens, of de officier met of zonder troepen reist, ten einde te kunnen beoordeelen, of er termen zijn, om de reis- en verblijf-kosten te declareren.

ART. 162. Het is ten strengste aan over land in dienst reizende officieren verboden, om anderen, die niet tot hunne zending of tot hun gezin behooren, of particulieren (hunne lijfbedienden hiervan uitgezonderd) transport te verleenen.

ART. 163. Aan de officieren, kadets, adjudanten onderofficieren en militaire beambten, welke wegens verplaat-

sing of verandering van garnizoen of in kommissie moeten reizen, zullen op hunne aanvragen de noodige voorschotten worden gegeven, met dien verstande, dat het voorschot niet meer zal zijn, dan de helft van het vermoedelijk bedragen der declaratien, en wel in zilveren munt, waarvan melding zal worden gemaakt op de reisorder; kunnende alsdan de wederhelft bij de verevening der declaratien, op den gebruikelijken voet voor het geheele bedrag, worden voldaan.

ART. 164. Ingeval de in kommissie of bij verplaatsing of verandering van garnizoen reizende, het volle der hem bij art. 153 toegestane transportmiddelen niet had gebezigd, zal door hem niet meer dan het werkelijk genotene mogen worden gedeclareerd.

ART. 165. Officieren, kadets, adjudanten onderofficieren, militaire beambten, die uit hoofde van ziektens, bekomen door den dienst en op grond van een geneeskundig certificaat, van standplaats moeten verwisselen, of verlof daartoe bekomen, zullen op de voor hunne rangen bepaalde reis- en verblijf-kosten, als ook transportmiddelen, gelijk dezelve bij dit reglement zijn voorgeschreven, kunnen aanspraak maken, onder inachtneming van het bepaalde bij bij art. 150, om daar, waar hospitalen zijn, zich in dezelve te doen verplegen.

Met verlof gaande, of daarvan terugkomende, om eenige andere redenen, dan de vorenstaande, zullen dezelve geen aanspraak hebben op reis- en verblijf-kosten of transportmiddelen.

ART. 166. De reizen van Java naar het eiland Madura en fort Oranje, worden beschouwd als landreizen.

ART. 167. De gezagvoerders van schepen zullen gehouden zijn aan de met hen reizenden, behoorlijk logies, de bepaalde scheepsruimte voor hunne bagagien, en goed water en brandhout te geven.

Na volbragte reis zullen zij van de reizenden, een bewijs ontvangen ten blijke dat door hen aan de wet is voldaan geworden; en de Officieren, en verder reizenden Militairen of militaire ambtenaren zullen verpligt zijn, alvorens het vaartuig te verlaten, hieraan te voldoen, of schriftelijke verklaringen geven, waarom zij het bedoelde bewijs niet kunnen afgeven.

ART. 168. Op Java en Madura zal een ieder na volbragte reis, zijne declaratie van reiskosten, ingerigt volgens het model nº 27 inzenden, aan de administrateurs van de korpsen of garnizoenen waartoe zij behooren, welke dezelven verder zullen doen toekomen, aan den Inspecteur en Chef der militaire administratie, om door denzelven ter likwidatie aan de algemeene rekenkamer te worden gezonden. Op de buiten etablissementen zullen de gedetacheerde officieren der militaire administratie en daar waar die niet aanwezig zijn, de garnizoensraden van administratie, dezelve voorloopig likwideren, en door deze laatste uitbetaald worden.

ART. 169. Omtrent het genot van reis- en verblijfkosten tafelgelden en transportmiddelen, worden de inlandsche officieren behandeld, naar volgens de voorschriften gegeven bij art. 56, wegens de berekening der indemniteiten.

ART. 170. Alleen reizende onderofficieren en manschappen, geen adjudant onderofficier, kadet of elève van den geneeskundigen dienst zijnde, zullen behandeld worden gelijk hieronder bij de marcherende troepen zal worden gezegd.

TWEEDE AFDEELING.

Over het marcheren der troepen en vervoer van goederen te lande.

ART. 171. Telkens wanneer eenige troepen, korpsen of detachementen marcheren, zal de kommanderende officier der plaats van vertrek, de marschroute welke gevolgd zal moeten worden, dadelijk en zonder verwijl ter kennis brengen, van de civiele autoriteiten in welker gebied het mouvement plaats heeft. Op plaatsen waar officieren der administratie resideren zal deze kennisgave door hun intermediair geschieden.

ART. 172. Deze kommandant of wel door het intermediair bij het vorig artikel bedoeld, zal te gelijker tijd aan de voornoemde autoriteiten opgeven, de preciese sterkte der marcherende troepen, den dag van hun vertrek, en

van hun arrivement op de onderscheidene stations, en het benoodigd getal paarden, draagstoelen, battors, karren of andere transportmiddelen, bij dit reglement bepaald.

De civiele autoriteiten zullen dadelijk na deze kennisgave op hunne verantwoordelijkheid moeten zorgen, dat in alle benoodigdheden der marcherende troepen, behoorlijk worde voorzien.

ART. 173. Daags voor het vertrek der troepen, zal een officier met de fouriers voor uit worden gezonden, om de kwartieren te maken: zullende bij voorkeur hiertoe gebezigd worden, officieren bekend met de taal en gewoontens van het land.

Deze officier zal bij zijn arrivement ter plaatse, alwaar nachtkwartier zal gehouden worden, aan het hoofd, exactelijk opgeven de sterkte der officieren, onderofficieren en manschappen, en met gemeld hoofd de noodige schikkingen treffen, tot eene goede verpleging der troepen; tevens opgevende hoeveel paarden, draagstoelen en battors er benoodigd zijn, en in de districten alwaar karren zijn, de benoodigde hoeveelheid derzelve.

ART. 174. De officier met het maken der kwartieren belast, zal met zijne fouriers op den dag van de aankomst der troepen een kwartieruurs afstand van de plaats, dezelve te gemoet gaan en aan den kommanderenden officier berigten op hoedanige wijze er voor de verpleging der troepen gezorgd is; hij zal met zijne fouriers de logementen voor de officieren en manschappen aanwijzen, en zich vervolgens dadelijk op marsch begeven, naar het volgende kwartier, om aldaar op gelijke wijze te handelen.

ART. 175. Bij het passeren van residentie-plaatsen, zal gemelde officier zich bij den resident begeven, om met denzelven den verderen doormarsch te regelen.

De resident, in wiens district het mouvement moet beginnen, zal aan den kommanderenden officier der marcherende troepen medegeven, een mantrie of ander inlandsch hoofd om denzelven op den marsch te vergezellen, voor zoo verre zijn district zich uitstrekt.

De residenten, door welker districten de verdere marschroute loopt, zullen zorgen, dat deze mantries of inlandsche hoofden, door anderen op de grenscheidingen van hunne respectieve residentien worden afgelost.

Deze mantries of inlandsche hoofden, waartoe steeds de meest bekwame moeten worden gekozen, zullen dezen kommanderenden officier gedurende den marsch vergezellen, om denzelven behulpzaam te zijn, in het verkrijgen van alle benoodigdheden voor de marcherende troepen, en in het voorkomen van alle oneenigheden, of ongeregeldheden tusschen dezelve, en de ingezetenen, welke door misverstand en onkunde der taal zouden kunnen ontstaan. Bij hunne terugkomst zullen zij aan den resident een naauwkeurig verslag doen van al het gebeurde, en bijzonder in hoe verre aan de verpligting tot behoorlijke verzorging der troepen is voldaan.

Bij het ontstaan van klagten, over het gedrag der marcherende troepen of over dat der ingezetenen, zullen de residenten dezelve naauwkeuriglijk onderzoeken en van hunne bevindingen onverwijld aan het gouvernement kennis geven.

Art. 176. De kommanderende officier zal voor zijn vertrek van elke plaats, alwaar eenige verstrekking aan de marcherende troepen heeft plaats gehad, voor de verstrekkingen eenen bon afgeven, ingerigt naar het model no. 28; op plaatsen, waar officieren der administratie resideren, zal deze bon door hen worden geviseerd.

Art. 177. Geene vivers, fourages, paarden, battors, draagstoelen en karren, zullen meer geeischt mogen worden, dan bij dit reglement is bepaald. In onvoorziene gevallen echter, of wanneer zich vele zieken bij de marcherende troepen bevinden, staat het den kommanderenden officier vrij, om op zijne verantwoordelijkheid van deze bepaling aftewijken, mits voor al hetgeen meer geleverd wordt eenen afzonderlijken bon afgevende, waarop de redenen welken tot dezen maatregel hebben aanleiding gegeven, worden vermeld. Ook is de kommanderende officier bevoegd, om, zoo voor eigen gebruik, als dat zijner ondergeschikten boven het bij dit reglement bepaalde getal, meerder paarden, battors, draagstoelen en karren, te vorderen, mits daarvoor dadelijk, even als alle andere reizende personen, betalende, overeenkomstig het bepaalde bij het tarief no. 4; zullende de voormelde vordering niet vermogen plaats te hebben voor en aleer ten volle in de benoodigdheden der marcherende troepen, ten dezen aanzien, is voorzien geworden.

ART. 178. De bons vermeld in art. 176, zullen te Batavia worden geordonnanceerd door den Chef der militaire administratie, op intezendene rekeningen van de eerste civiele autoriteiten, vergezeld van de bewijzen, terwijl op de overige plaatsen, dezelve dadelijk op vertoon door de residenten of kashouders moeten worden uitbetaald, onverschillig of de gedane verstrekkingen, al dan niet de bepalingen bij dit reglement gemaakt overschrijden. Het bedragen dezer bons wordt met overlegging derzelve, gebragt op de driemaandelijksche verzamelingstaat van door het civiele departement ten behoeve van het militair gedane betalingen of verstrekkingen, welke wordt gezonden aan den Chef der militaire administratie bovengemeld, die de bons zal examineren en het te veel verstrekte van de tractementen der kommanderende officieren, door welke de bons zijn afgegeven, zal doeninhouden, om dusdoende aan den lande te worden gerestitueerd.

ART. 179. Ieder officier die *niet geregtigd is door de wet* paarden te houden, of wel geen fouragegeld daarvoor geniet, zal van landswege verstrekt bekomen, een *koeda aloes*, of heerenpaard, de overige officieren moeten van hun eigen paard gebruik maken.

De verstrekking van transportmiddelen voor vervoer van goederen of bagage zal geschieden volgens het tarief nº. 6. Indien het magazijn van het bataillon mede moet vervoerd worden, zal de kommanderende officier, op plaatsen waar karren zijn een zoodanig getal kunnen eischen als noodig is, en op plaatsen waar geen karren zijn, het vereischte getal battors, echter op zijne verantwoordelijkheid, dat niet meer geëischt worde, dan noodzaaklijkst is.

ART. 180. Indien bij een marcherend korps of detachement, meer transportmiddelen, het zij voor bagage, zieken of losse paarden als anderzins mogten vereischt worden, dan bij dit reglement is vergund, zal zulks alsdan door den kommanderenden officier van het garnizoen, naar omstandigheden bepaald, en op de marschorder bekend gesteld worden.

ART. 181. Voor ieder der tot transport benoodigde voerwagens, paarden, battors, enz., zal gevalideerd worden, gelijk is aangewezen op het tarief nº. 6 welke gelden op de verleende bewijzen of bons, gelijk bij art. 178 is vermeld, op dezelfde wijze zullen betaald worden.

ART. 182. Indien een of meer manschappen gedetacheerd worden, dan wel uit of naar het hospitaal gaan, zullen dezelve op hunne reize volgen art. 268 verpleegd worden, en hen voor rekening van het gouvernement verstrekt worden, de transportmiddelen aangewezen op het tarief nº. 5, op vertooning van hunne order, welke door den kommandant moet geviseerd zijn. Zeer zware zieken of geblesseerden, zullen met karren of tandoes en battors getransporteerd worden, tot het aanschaffen van welke in dergelijke gevallen, de residenten en hoofden geautoriseerd worden, voor rekening van den lande.

ART. 183. In alle gevallen, waar gouvernements goederen worden getransporteerd zijn de bij dit reglement bepaalde koelieloonen voldoende, welke moeten worden uitbetaald, de eene helft op de plaats van derzelver vertrek, en de andere helft op die van derzelver destinatie, ten einde de vertraging in de overbrengst voortekomen, welke door 't absenteeren van zoodanige koelies onderweg, ligt kan voorkomen.

ART. 184. De Chefs van korpsen en diensten, zijn verpligt te zorgen, dat de op marsch gaande officieren, onderofficieren en manschappen worden aangewezen, en voor zoo ver noodig geinstrueerd, de bons duidelijk en richtig intevullen; moetende die bons voor zoodanige onderofficieren en manschappen, die met deze schrijverij onkundig mogten zijn, vooruit bij het korps ingevuld en hun lieden mede gegeven worden.

DERDE AFDEELING.

Over vervoer van troepen en goederen ter zee.

ART. 185. Indien troepen order bekomen om intescheepen, zal de kommanderende officier van het garnizoen daarvan dadelijk kennis geven aan de civiele autoriteit in welker district de inscheping moet plaats hebben, met opgave van de juiste sterkte der troepen, den dag voor hun vertrek bepaald, en de plaats van derzelver destinatie. Voormelde civiele autoriteiten moeten voor eene geschikte scheepsgele-

genheid zorgen, en wegens het transport der troepen met de eigenaars of gezagvoerders der schepen, onder nadere approbatie van het gouvernement, de noodige contracten aangaan.

ART. 186. Bij alle inhuringen van schepen of vaartuigen, voor 's lands dienst, zullen de autoriteiten, bij voorschreven artikel bedoeld, zich vooraf moeten voorzien van eene verklaring van den havenmeester, of bij deszelfs onstentenis, van ten minsten *drie* tot dat einde te benoemen gecommitteerden, ten bewijze der deugdelijkheid van het in te huren schip of vaartuig, zullende bij gebrek dezer voorzorgen, alle nadeelige gevolgen wezen, voor rekening en ter verantwoordelijkheid van hem, door wien de inhuring is geschied.

ART. 187. De voormelde autoriteiten zijn verpligt, om van de inhuringen van scheepsruimte ten dienste van het militaire departement, ook den haven-meester kennis te geven, op dat deze alsdan met het militaire departement en de scheepsoverheden kan overeenkomen, omtrent den tijd der inscheping, en wat verder daartoe betrekking heeft.

ART. 188. De afrekeningen met de overvoerders van 's lands goederen of manschappen wegens verdiende vracht, transport- en voeding-gelden, zullen geschieden door de meergemelde civiele autoriteiten, om nader door den chef der militaire administratie te worden betaald of geregulariseerd.

ART. 189. Alle geschillen of kwestien, welke wegens genoemden overvoer zouden kunnen ontstaan, het zij over bederf of mindere uitlevering van goederen, het zij over de vrachtberekening, dan wel uit eenige andere hoofde, zijn van de kompetentie der bovengenoemde civiele autoriteit.

ART. 190. Na volbragte reis zal aan de gezagvoerders der schepen op de plaats van aankomst worden afgegeven, een certificaat aanwijzende het getal der overgevoerde en ontscheepte officieren, onderofficieren, manschappen, vrouwen, kinderen en bedienden van de verschillende natien, met vermelding der gedurende de reize plaats gevondene veranderingen; als ook of de gezagvoerders al dan niet aan hunne verpligtingen opzigtelijk het logies, de voeding der troepen enz. hebben voldaan, op dezelfde wijze als voor alleen reizende officieren bepaald is bij art. 167.

Dit certificaat zal worden afgegeven door den kommande-

renden officier van het garnizoen, tot welke de gezagvoerders of reeders voornoemd, ter bekoming van het bedoelde certificaat zich dienen te wenden.

Art. 191. De berekening van de scheepsruimte voor de troepen en goederen zal geschieden volgens het tarief nº. 7 en die voor de betaling dier ruimte volgens het tarief nº. 8, met bepaling echter, dat de daarbij vasgestelde vrachtgelden, slechts moeten beschouwd worden te zijn het maximum van het geen door het gouvernement zal worden goedgekeurd, bij aldien tot geene mindere prijzen zal hebben kunnen worden gecontracteerd.

Art. 192. De verstrekking van praauwen tot het vervoeren van troepen en goederen naar en van boord der schepen, geschiedt volgens het tarief nº. 9 op schriftelijke aanvragen van den kommanderenden officier van het garnizoen, terwijl de betaling van het kostende dier praauwen geschiedt, naar volgens de plaatselijke tarieven voor de praauwen veeren, te Batavia door den Chef der militaire administratie en op andere plaatsen door de civiele autoriteiten, waarmede het geldswaardige zal worden geregulariseerd, zoo als bij art. 178 ten aanzien der transportbons is voorgeschreven.

Art. 193. Voor het fort oranje, zijn bepaald in dienst, de vaartuigen aangewezen op het tarief nº. 10, waarbij tevens wordt vermeld het getal der opvarenden en de kosten.

Deze vaartuigen moeten dienen zoo wel tot het water halen van Sourabaija, het vervoer van zieken, het overbrengen van randsoenen, brieven, enz., het transport van alleen reizende militairen naar en van het fort; zullende voor deze diensten geene andere vaartuigen hoegenaamd mogen aangevraagd, noch in rekening worden gebragt.

Art. 194. Wanneer op sommige andere plaatsen vaste transportmiddelen, het zij te lande, het zij te water, daargesteld worden, zal derzelver inrichting en het beheer, het onderwerp van speciale verordeningen zijn.

VIERDE AFDEELING.

Overvoer van troepen en goederen naar Nederland.

ART. 195. Indien op een repatriërend vaartuig zich troepen inschepen, zullen dezelve verdeeld worden in twee klassen, namenlijk: officieren en ambtenaren voor de eerste klasse, en onderofficieren en manschappen en militaire geemploijeerden, welke voor memorie gevoerd worden, voor de tweede klasse

De personen van de eerste klasse zullen tusschen deks in hutten van eene betamelijke ruimte en naar de groote derzelver familien ingerigt logeren, welke hutten voor rekening van den lande worden gemaakt.

ART. 196. Elk der personen of familien zullen hun eigen beddegoed, hut-en tafel-gereedschappen moeten medebrengen.

ART. 197. De personen van de tweede klasse zullen in hangmatten, ter plaatse in het schip logeren, waar zulks het beste zal kunnen geschieden, welke hangmatten, kooijgoederen, en baksgereedschappen, uit s' rijks magazijnen zullen worden verstrekt.

De reeders der schepen, welke militairen overvoeren, zullen de gezaghebbers dier bodems tot voorkoming hunner schade behooren te gelasten, om bij de inscheping der troepen, de hangmatten, kooij-en baks-goederen voor het detachement benoodigd, aan den kommanderenden officier dier troepen over te geven.

ART. 198. De officieren der detachementen worden belast met het speciaal toezigt der hangmatten, kooij- en baks-goederen, welke aan de militairen zijn verstrekt, en worden tevens gelast, dezelve dikwijls te inspecteren, en van het bedorven of verloren geraakte, behoorlijke aanteekening te houden.

ART. 199. De officieren der detachementen zullen gehouden zijn, om *voor de ontscheping* de ontvangene hangmatten, kooij- en baks-goederen wederom aan den schipper over te geven, met bijvoeging van de behoorlijke cer-

tificaten, wegens het bedorvene of verloren geraakte, ten einde alzoo voor te komen, dat laatst gezegden worden belast met de verantwoording van artikelen, over welke hij geen dadelijk toezigt heeft kunnen houden. Verliezen, welke niet kunnen worden bewezen, zullen worden vergoed volgens het tarief nº. 11.

ART. 200. De personen van de eerste klasse, zullen dagelijks hun verblijf in de kajuit hebben, en aan de kajuitstafel eten; voor de scheepsvoeding zal worden betaald de som aangewezen op het tarief nº. 12. Over het gene de extra-tafel betreft, zullen de passagiers zich met den kapitein van het vaartuig moeten verstaan.

ART. 201. De personen van de tweede klasse zullen aan den scheepsbak op den voet der scheepsequipagie schaften.

ART. 202. Voor het transport en de voeding zullen bepaalde contracten worden aangegaan; de medicijnen, ziekekost en wijn voor de zieken benoodigd, zijn onder de scheepsvoeding begrepen; maar aan den gezagvoerder van het schip, en aan den scheeps-doctor zullen worden betaald de præmien, bij contract te bepalen, voor elk levend uitgescheepten persoon ter plaats van destinatie.

ART. 203. De gezagvoerder van het schip en de scheepsdoctor zullen de præmien in het voorgaande artikel vermeld bepaaldelijk verbeuren, wanneer de passagiers aan boord gedurende de reis niet behoorlijk waren verpleegd geworden, zoowel wat de scheepskost, als de kajuitstafel en de behandeling der zieken betreft, even eens zullen zij dezelve verbeuren, ingeval de passagiers niet volgens derzelver rangen met betaamlijkheid waren behandeld geworden.

Tot verzekering dezer bepaling zullen de præmien aan den gezagvoerder en scheeps-doctor, in gevalle van goede behandeling toegekend, niet uitbetaald worden, dan op certificaten, voor zoo veel de passagiers der eerste klasse aangaat door hen allen onderteekend en voor zoo veel die der tweede klasse aangaat, afgegeven en onderteekend door den kommandant van het ingescheepte detachement.

De civiele autoriteiten die de passage bespreken of dezelve uitbesteden, zullen telkens trachten om te bedingen, dat voor de op reis overledenen slechts de halve vracht en de voedinggelden tot en met den dag van overlijden worden

betaald, alsmede zullen zij trachten om het maximum der voedingsdagen op 122 te bepalen.

Men zal zich in allen gevalle bij het uitbetalen naar het aangegane contract moeten gedragen.

ART. 204. In het geval dat aan naar Nederland vertrekkende officieren, ambtenaren, geemploijeerden en passagiers der 2de klasse, benevens derzelver huisgezinnen, onder nadere goedkeuring des konings vrije overtogt derwaarts met een particulier schip word verleendt, mag als maximum worden betaald het bepaalde bij het tarief nº. 12; zullende de directeur van 's lands producten en civiele magazijnen of de resident die zoodanig contract sluit, nogtans gehouden zijn om vooraf te trachten zulks voor minderen prijs te bedingen.

ART. 205. Wanneer onverhoopt de alzoo te verleenen vrijen overtogt door Zijne Majesteit den Koning niet mogt worden goedgekeurd, zullen de belanghebbenden gehouden zijn, alleen de transportkosten aan den lande te restitueren.

ZEVENDE HOOFDDEEL.

Werving en Desertie.

EERSTE AFDEELING.

Werving.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ART. 206. De handgelden aan nieuw aantenemen manschappen, worden betaald volgens het tarief nº. 13.

ART. 207. De handgelden zullen aan de manschappen worden voldaan, na dat dezelve door den officier van gezondheid goedgekeurd zijn, op staten opgemaakt volgens

het model nº. 29 op welke door de manschappen voor den ontvangst der gelden wordt geteekend.

ART. 208. Wanneer slaven, die zich tot den militairen dienst engageren, door hunne lijfheeren worden gereclameerd, moeten dezelve worden terug gegeven, en zullen die lijfheeren kunnen volstaan met de terugbetaling van het betaalde hand- en aanbrenggeld, benevens de waarde der verstrekte kleeding en kleine equipement stukken, voor zoo verre die nog niet mogten zijn ingediend, met bepaling, dat de vergoeding zal worden berekend naar volgens het bepaalde voor de vernieuwings-termijnen van ieder artikel.

ART. 209. Ieder onder-officier en soldaat, tot den dienst geschikt, kan bij het eindigen van den tijd, waartoe hij zich zal hebben geëngageerd, des verkiezende, zich op nieuw voor den dienst verbinden.

ART. 210. De tijd van het nieuwe verband, de præmien en de andere belooningen daarvoor bepaald, zijn aangewezen op het tarief nº. 13.

ART. 211. Manschappen, wier tijd van dienst expireert, doch welke ongeschikt voor den actieven dienst, echter tot andere sedentaire diensten in staat zijn, kunnen wel blijven voortdienen, in afwachting hunner verplaatsingen; doch zullen aan hen geene præmie voor reëngagement worden gegeven.

ART. 212. Onder-officieren en soldaten, welke na expiratie van hunnen diensttijd, hunne korpsen met paspoort verlaten, zullen, wanneer zij nader weder in dienst treden, beschouwd worden als nieuw aangenomen, en bij gevolg geene verhoogde soldij genieten.

ART. 213. Van de gereëngageerde onder-officieren en manschappen zal worden gemaakt eene naamlijst, overeenkomstig het model nº. 30, welke lijst aan het bureau van den chef van den algemeenen staf zal worden ingediend, om te worden vergeleken met de aldaar berustende stamboeken, waarna dezelve conform bevonden zijnde, met het visa van dien chef voorzien, zullen terug gezonden worden, en alsdan de præmien worden uitbetaald aan de manschappen, die op de lijst voor den ontvangst teekenen. Manschappen, in dien tusschentijd overleden vermist of afgegaan zijnde, blijft hunne bedongene premie en de verder

uit dit reëngagement voortspruitende voordeelen, ten voordeele van het land.

ART. 214. Op de buiten bezittingen zullen op evengelijke naamlijsten door de administrateurs der korpsen of garnizoenen opgemaakt, voor eerst de uitbetalingen geschieden, doch na het inkomen der verantwoordingen bij den inspecteur en chef der militaire administratie, zullen deze lijsten bij den algemeenen staf worden vergeleken en geviseerd, alvorens de voorloopige uitbetaling bepaaldelijk in uitgaaf te lijden.

ART. 215. De verhooging van soldij van de reëngageerde onder-officieren en manschappen, wordt op de gewone betalingsrol berekend, in de daarvoor bepaalde rubriek, en even als de soldij om de vijf dagen betaald.

ART. 216. Wanneer een onder-officier of soldaat in het hospitaal verpleegd wordt, behoud hij aanspraak op deze verhoogde soldij, doch kan dezelve niet ontvangen, voor dat hij het hospitaal verlaten hebbende, bij zijne kompagnie terugkomt; komt hij echter in het hospitaal te overlijden, zoo vervalt deze verhoogde soldij ten voordeele van het land

ART. 217. Onder officieren en manschappen als deserteurs een maal afgevoerd zijnde, zullen, ofschoon zij ook weder terug mogten komen, nimmer weder aanspraak op de verhoogde soldij kunnen maken; terwijl diegene, welke door den krijgsraad voor eenigerhande misdaad wordt gecondemneerd, ook de verhooging van soldij verliest, daarentegen hij die vrijgesproken wordt, op de verhooging aanspraak kan maken, gerekend van den dag, dat hij voor den krijgsraad is gebragt geworden.

ART. 218. De onder-officieren en manschappen, welke mogten vermist zijn, of van verlof achtergebleven, echter voor het bepaalde tijdstip, waarop dezelve moeten worden afgevoerd, weder bij hun korps terug komen, blijven op de verhoogde soldij aanspraak maken; edoch niet voor de dagen, gedurende welke zij afwezend zijn geweest.

ART. 219. Wanneer in tijden van oorlog, of door omstandigheden aan de onder-officieren en manschappen bij de expiratie van hunnen diensttijd het paspoort niet kan worden uitgereikt, zal aan hen, wanneer zij zich niet willen reëngageren, de verhooging van soldij worden te goed

gedaan; zullende de eindiging van het verband bewezen moeten worden door een extract uit het stamboek van het korps of extract uit het zakboekje van den man, over te leggen bij de betalingsrol, de eerste maal, wanneer de betaling dier verhooging plaats vindt: terwijl bij den ontvangst der verantwoordingen de inspecteur en chef der militaire administratie de extracten uit het stamboek zal laten certificeren door den chef van den algemeenen staf.

ART. 220. Onder-officieren en manschappen, welke zich hebben gereëngageerd, behouden de verhoogde soldij, *wanneer zij voor den actieven dienst zijn afgekeurd*, tot op den dag, waarop aan hen hier te lande het paspoort wordt uitgereikt, dan wel scheepsgelegenheid wordt verstrekt, om met paspoort of gagement naar Nederland terug te keeren.

ART. 221. Onder-officieren en manschappen, wier tijd van dienst verstreken is, en welke na dien tijd, zonder zich te reëngageren, blijven voort dienen, en als zoodanig ingevolge art. 219 de verhoogde soldij ontvangen, genieten, *wanneer zij voor den actieven dienst worden afgekeurd*, de verhooging slechts tot en met den dag, waarop zij door eene geneeskundige commissie onbekwaam zijn verklaard, om langer te kunnen dienen.

ART. 222. Van het reëngageren van onder-officieren en manschappen zoowel, als van de expiratie van dienst dergenen, welke zich niet reëngageren, alsmede van de afkeuring der laatstgemelden, zal worden melding gemaakt op de veranderingstaten en contrôles.

TWEEDE AFDEELING.

Desertie.

ART. 223. Manschappen uit het kwartier vermist, worden berekend voor vivres tot en met den dag, dat zij vermist zijn; voor volle soldij tot den dag voor den laatsten leeningsdag, die voor de vermissing heeft plaats gehad, en voor halve soldij of menage-indemniteit van en met den laatsten leeningsdag tot en met den dag der vermissing. Als vaste leeningsdagen worden aangenomen, die, welke bij het

113e artikel van dit reglement zijn genoemd. Bij de terugkomst genieten dezelve vivres en soldij van den dag na hunne aankomst, en hebben geen verhaal op vivres noch op soldij, zelfs niet voor soldij voor die dagen, dat dezelve nog bij het korps waren, doch geen leening hadden ontvangen.

ART. 224. Manschappen welke van desertie terugkomen, worden op de reis naar hun korps, even als gewone reizende militairen behandeld.

ART. 225. Manschappen, op marsch deserterende, worden even eens behandeld, met uitzondering, dat voor hun geene halve *soldij* of menage-indemniteit kan worden berekend; alzoo de manschappen op marsch geheel worden gevoed en geene menage wordt gehouden.

ART. 226. Bij de korpsen, of detachementen, alwaar geene menage wordt gehouden, kan ook geene halve soldij of menage-indemniteit worden in rekening gebragt.

ART. 227. Vermiste of gedeserteerde onderofficieren of manschappen opgevat wordende, zoo zal daar voor aan den gene, die zulks verrigt heeft, betaald worden het opvatloon bepaald bij het tarief nº. 13, te Batavia door den inspecteur en chef der militaire administratie een maal 's maands, en op de overige plaatsen door de garnizoensraden van administratie, waar de apprehensie heeft plaats gehad; zullende zoodanige betaling echter niet worden verleend, dan na dat de deserteur door zijnen chef of iemand van zijnentwege, behoorlijk erkend is.

ART. 228. Het alzoo betaalde opvatloon zal van de soldijen der opgebragte manschappen worden ingehouden, en in den tijd van drie maanden moeten zijn aangezuiverd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

ACHTSTE HOOFDDEEL.

Remonte.

EERSTE AFDEFLING.

Aanschaffing van Remonte Paarden.

ART. 229. De paarden van op nieuw opgerigt wordende troepen te paard, als mede de successivelijk benoodigde remonte, bij reeds bestaande korpsen, zullen op kosten van het gouvernement worden verstrekt.

ART. 230. De paarden zullen ten dien einde worden aangekocht op zoodanige wijze en tegen zulke prijzen, als naar omstandigheden het geschikste zal worden geoordeeld, waarin alsdan bij speciale bevelen zal worden voorzien.

ART. 231. Aan de officieren der kavalerie die uit Nederland aankomen of hier te lande als zoodanig worden aangesteld, zal des verkiezende een lands paard uit de remonte tegen restitutie van het geen zoodanig paard aan het gouvernement gekost heeft, worden afgestaan.

ART. 232. De aantekoopen paarden zullen moeten zijn hengsten, niet ouder dan acht en niet jonger dan vier jaren, ter hoogte van vier voeten Rhijnlandsche maat, en niet daar beneden, zonder blijk- of zigtbare teekenen van gebreken, zoowel in- als uitwendig.

ART. 233. De paarden zullen moeten zijn zwarte, bruine en vossen, de stekelharige hieronder begrepen; schimmels alleen voor de trompetters gebruikt wordende, zijn daar van slechts weinig benoodigd, bonten zullen niet worden aangenomen, dan bij gebrek van andere kleuren.

ART. 234. De kortstaarten en paarden met gesneden ooren, zullen mede niet worden aangenomen.

TWEEDE AFDEELING.

Verantwoordingen van Paarden.

ART. 135. Alle paarden der landmagt, die aan het rijk behooren, zullen gebrand worden met een groot en een klein merk, het groote merk is een gekroonde W, en is bestemd om op de regter dij van het paard te worden gebrand. Hetzelve wordt beschouwd als 's rijks merk, en zal onder bewaring blijven van den kommanderenden officier van ieder garnizoen waar kavalerie is, ten einde telkens wanneer het zal vereischt worden, en ter zijner verantwoording de paarden daarmede te doen branden.

Het kleine merk bestemd om op de linker dij van ieder paard te worden gebrand, en zijnde voor kavalerie het nummer en voor den artillerie trein de begin letters van het korps, zal blijven berusten onder de kommanderende officieren der korpsen, alsmede der eskadrons of groote detachementen, ten einde daarvan gebruik te maken, zoo dikwijls zal worden noodig geacht of dat hen zulks bij de monstering zal worden aanbevolen, door den gene die de monsteringen houdt.

Deze merken zullen zijn van gegoten ijzer.

ART. 236. Als eenen vasten regel zal men aannemen, dat voor en al eer de paarden gebrand worden, men met een stuk krijt op de dij den omvang van het merkijzer zal afteekenen, en al het haar binnen dezen cirkel zoo kort mogelijk afknippen, vermits wanneer men deze voorzorg niet gebruikt, vooral bij paarden die dik in het haar zijn, het door het gloeijende merk geschroeid wordende haar, zich als een korst voor dat gedeelte van het ijzer plaatst, dat de huid aanraken moet, en daar door de werking van het ijzer op de huid zonde belemmerd worden.

ART. 237. Ieder paard zal eenen naam en een nummer bekomen, die hetzelve altijd zal behouden, en die alleenlijk in geval van overgang naar een ander korps, zullen veranderd worden.

ARD. 238. Het nummer van ieder paard, zal op den

hoef van den linker voorvoet worden ingebrand en zigtbaar onderhouden worden.

Hier omtrent valt aantemerken dat nº. daarbij niet behoeft te worden gesteld, en dat derhalve bij voorbeeld, op den linker voorhoef van het paard dat nummer twee honderd heeft, niet moet gesteld worden: nº. 200, maar alleen 200.

ART. 239. Voor de paarden van ieder korps troepen te paard, is eene reeks van nummers en namen bepaald, zoo dat ieder naam aan een nummer zal verbonden wezen, de voorschreven nummers en namen zijn aangewezen op de tabelle nº. 14.

Na dat een paard den laatsten naam en het nummer van de reeks bij een korps bekomen heeft, wordt voor de volgende laatste weder met nº. 1 begonnen.

Ingeval na den afloop van deze reeks van namen, het nº. 1 nog aanwezig was, zal aan het paard dat weder nº. 1 zoude moeten aannemen, het eerst open zijnde nummer worden gegeven, en vervolgens alle de niet vacante nummers worden overgeslagen.

ART. 240. Geene paarden zullen wegens ouderdom of gebreken mogen verkocht worden, zonder speciale autorisatie van den Chef der militaire administratie, zoo veel Java en Madura betreft, terwijl op de buiten etablissementen zulks kan geschieden, op last van de kommanderende officieren dier etablissementen.

ART. 241. De paarden aan het rijk behoorende, zullen wegens ongeneeslijke ziekten, niet dan op autorisatie van den Chef der militaire administratie mogen worden afgemaakt; ten zij in geval van onverwijlde noodzaaklijkheid, als van aanstekende algemeene ziekten of beenbreuken.

Op buiten etablissementen zal dit in allen gevallen kunnen geschieden op autorisatie van de kommanderende officieren dier etablissementen.

ART. 242. Wanneer paarden, het zij wegens ouderdom of ziekten, voor den verderen dienst onbruikbaar geoordeeld worden, zullen dezelven door den kommanderenden officier der plaats, in tegenwoordigheid van den kommandant der kompagnie of van het detachement waartoe de paarden behooren, eenen officier van het garnizoen, bij voorkeur van de kavalerie of artillerie, daartoe door den

kommanderenden officier der plaats te benoemen, en den paarden arts of als zoodanig fungerende, worden onderzocht, en van hunne bevinding een proces-verbaal worden opgemaakt volgens het model nº. 31 hetwelk door de kommandanten der korpsen of detachementen kavalerie of artillerie, in dubbelde expeditie wordt ingezonden aan den raad van administratie van het korps of garnizoen, die dezelve indiend aan den inspecteur en Chef der militaire administratie, met verzoek om autorisatie, om te handelen volgens het voorstel in het proces-verbaal vermeld.

ART. 243. De aanvragen tot het afmaken, zullen te Batavia door de administrateurs der korpsen, aan den Chef der militaire administratie, en op de overige plaatsen aan den kommandant der troepen worden gedaan, welke zich op de plaats zal begeven, en het dadelijk afmaken van paarden wegens aanstekelijke algemeene ziekten of beenbreuken kan gelasten, en alsdan laten bewerkstelligen, waarvan door den kommandant van het korps of detachement, een proces-verbaal moet worden opgemaakt volgens model nº. 32 en aan den Chef der militaire administratie ingediend, ten einde de afschrijving te kunnen autoriseren.

Wanneer het dadelijk afmaken van het paard niet noodig is, wordt gehandeld gelijk bij het vorig artikel is gezegd; terwijl later autorisatie tot afmaken verleend wordende, vindt dezelve plaats, en wordt daarvan een proces-verbaal volgens het model nº. 33 opgemaakt en aan den inspecteur en Chef der militaire administratie ingediend.

ART 244. Op de overzeesche etablissementen kan de dispositie, hoe te handelen met de ongeschikte paarden, voorloopig gegeven worden door den kommanderenden officier van het garnizoen, onder gehoudenis om bij iedere scheepsgelegenheid de voorgeschrevene processen-verbaal van examinatie, afkeuring, afmaking en verkooping, aan den inspecteur en Chef der militaire administratie intezenden.

ART. 245. Bij het afmaken van paarden, zullen tegenwoordig zijn, de personen vermeld in art. 242; alle welke personen, het proces-verbaal van dooding mede zullen teekenen, het welk bij de verantwoording van de paarden zal worden gevoegd.

ART. 246. Telkens wanneer een paard zal zijn gestorven, zal de schouwing van hetzelve in tegenwoordigheid

geschieden van de personen in art. 242 vermeld, die het proces-verbaal van schouwing zullen teekenen, hetwelk door de kommandanten van het korps of detachement wordt opgemaakt volgens model nº. 54, en wel in dubbelde expeditie, waarvan de eene zal worden overgelegd bij de drie maandelijksche monsterstaten, en de andere bij de jaarlijksche verantwoording der paarden. Wanneer paarden, voor den vijand gedood of vermist worden, zal daarvan worden opgemaakt een proces-verbaal volgens model nº. 55, in dubbelde expeditie, door 2 officieren of in rang naastvolgende militairen, gecertificeerd door den kommandant van het regiment, eskadron of kolonne, waarmede zal worden gehandeld gelijk hierboven is gezegd.

Art. 247. In geval een paard opmarsch, of op reis komt te vallen, verwijderd van plaatsen, waar zich een garnizoens kommandant bevindt, zal het proces-verbaal van schouwing door den kommanderende officier, en officieren van het detachement waartoe het gevallen paard behoort, worden opgemaakt, geteekend en onverwijld ingediend aan den inspecteur en chef der militaire administratie.

Een onder-officier of man van minderen rang, komkamdant van een detachement op marsch, zal van den val van zoodanig paard kennis moeten geven aan de naast bij gelegene plaatselijke civiele autoriteit, het zij Europeesch of Inlandsch, door welke het paard zal moeten worden geschouwd, en daarvan eene verklaring afgegeven aan gemelden onder-officier of man van minderen rang, naar welke bij zijne aankomst ter plaats van destinatie, een procesverbaal zal worden opgemaakt en op de voorschreve wijze ingediend.

Alle processen-verbaal, keuringen en schouwingen bedoeld bij de art. 242, 243, 244, 245 en 246, en bij het tegenwoordige, zullen op die plaatsen waar officieren der administratie resideren opgemaakt en gedaan worden, ten overstaan van die officieren.

Art. 248. Na den afloop van ieder kwartaal zal de kommandant van iedere kompagnie kavalerie of artillerie eene verantwoording der paarden opmaken volgens het model nº. 56, daarbij voegen de bewijzen van ontvangsten en afschrijvingen, en vervolgens inzenden aan den raad van

administratie van deszelfs respectieve korps kavalerie of artillerie.

De raad verzameld deze verantwoordingen, maakt daarop eene generale zamentrekking voor het geheele korps volgens het model nº. 57, en zendt die benevens de verantwoordingen der kompagnien aan den inspecteur en chef der militaire administratie, welke dezelven van zijne aanmerkingen vergezeld, aan de algemeene rekenkamer aanbiedt.

DERDE AFDEELING.

Behandeling van zieke Paarden.

ART. 249. Bij ieder korps kavalerie of artillerie, dan wel gedeelte of detachement van hetzelve, zullen de zieke paarden in eenen ziekenstal worden geplaatst en behandeld, welke van den stal der gezonde paarden geheel zal zijn afgezonderd.

ART. 250. De geneesmiddelen voor de zieke paarden, zullen uit 's Rijks magazijn van geneesmiddelen aan de korpsen worden verstrekt.

ART. 251. De aanvragen om geneesmiddelen en de noodige ustensiles tot bereiding van dezelven, zullen door de administrateurs der korpsen of garnizoenen om de 6 maanden moeten gedaan worden aan den chef van den geneeskundigen dienst.

Deze geneesmiddelen zullen aan gemelden chef moeten aangevraagd en verantwoord worden, volgens de voorschriften zoo als in het model nº. 96 is aangewezen.

ART. 252. Artikelen welke niet onmiddelijk medicijnen zijn, doch tot genezing van zieke paarden noodig worden geoordeeld, zoo als:

Zout,
Azijn,
Arak,

Olij en diergelijken, zullen door de zorg van de administrateurs der korpsen uit de civiele pakhuizen, dan wel van de leveranciers worden ontvangen, of zoo dit beide niet mogelijk is, zal gehandeld worden zoo als in het volgende artikel is omschreven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ART. 253. Wanneer eenige geneesmiddelen plaatselijk moeten worden aangekocht, wordt de rekening daarvan bij het einde der drie maanden door de administrateurs, ter beoordeeling ingediend, aan den chef van den geneeskundigen dienst, die dezelve met zijne aanmerkingen doet toekomen aan den inspecteur en chef der militaire administratie, welke alsdan op de betaling der rekeningen beslist.

ART. 254. Voor zoo veel de militaire paarden-artsen eenige bijzondere praktijk mogten uitoefenen, zullen zij gehouden zijn om de noodige geneesmiddelen zelve te leveren of te doen aankoopen, en geene verstrekkingen uit hunnen voorraad en voor 's lands paarden bestemd, doen.

ART. 255. De paarden-artsen zullen nimmer ten behoeve der zieke paarden van het korps waartoe zij behooren, op eigen autoriteit van inwendige kostbare geneesmiddelen mogen gebruik maken, dan na dat alvorens daaromtrent met opgave der verlangde artikelen, te Batavia het goedvinden van den chef over den geneeskundigen dienst zal zijn gevraagd.

ART. 256. De paarden-arts zal zich moeten bevinden, ter plaatse alwaar het grootste gedeelte van het korps aanwezig zal zijn, terwijl de adjunct paarden-artsen bij zoodanig detachement zullen worden geplaatst, alwaar zij het meest benoodigd zullen kunnen wezen.

ART. 257. Bij detachementen, waarbij noch de paarden arts van het korps, noch de adjunct aanwezig zal zijn, zal de indemniteit te goed gedaan worden, aangewezen op het tarief n°. 47; voor welke indemniteit de administrateurs op de geschikste wijze in de verpleging van de zieke paarden zullen doen voorzien.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

NEGENDE HOOFDDEEL.

Vivres, Licht en Fourages.

EERSTE AFDEELING.

Vivres en Licht.

a. In gewoone tijden.

ART. 258. De verstrekking van vivres in natura, licht, eener indemniteit voor vivres en betaling van vivres gelden aan de officieren op sommige plaatsen, geschiedt volgens het tarief n°. 15.

ART. 259. Ten einde het bepaalde bij § 3, van het tarief n°. 15, effect kunne hebben, zal de inspecteur en chef der militaire administratie den directeur van 's lands producten en civiele magazijnen opgeven, de hoeveelheden der bij die § bedoelde artikelen, welke op de buitenetablissementen ter verkoop aan de troepen, beschikbaar behooren te zijn.

ART. 260. De verstrekking van het versche vleesch geschiedt dagelijks, en die der andere vivres, alle 10 dagen.

ART. 261. Aan zoodanige garnizoenen of plaatsen, alwaar ten gevolge van een of andere omstandigheid zich voorraad van vivres voor eenigen tijd moet bevinden, zal de verstrekking naar gelang daarvan voor een, twee, drie en meer maanden in voorraad geschieden.

ART. 262. Voor de vivres, welke uit de civiele magazijnen ontvangen worden, zullen om de 10 dagen aanvragen gedaan worden volgens het model n°. 38, waarop de civiele autoriteit de verstrekking doet gevolg nemen, terwijl voor

de vivres welke regtstreeks van aannemers ontvangen worden, voor het vleesch dagelijksche bons volgens model n°. 59 en voor de overige artikelen tiendaagsche bons volgens model n°. 58 worden afgegeven.

ART. 263. De leveranciers zenden hunne rekeningen vergezeld van de bons of andere bewijzen van aflevering, bij het einde van iedere maand aan de administrateurs der korpsen of garnizoenen, alwaar dezelven na behoorlijk te zijn geverificerd aan den inspecteur en chef der militaire administratie, zullen worden aangeboden. De betaling zal geschieden na dat de likwidatie der rekeningen heeft plaats gevonden, door de administrateurs voornoemd, voor zoo verre namelijk de leveranciers geene voorschotten hebben genooten; zullende ingeval die aan hen verstrekt zijn, de vereffening door den chef der militaire administratie zelve, geschieden. Op de buitenetablissementen geschiedt echter de betaling in allen geval dadelijk door de administrateurs.

ART. 264. Voor de dagen dat reizende officieren en geëmploijeerden als alleen reizende, dan wel op eene andere wijze gedefroijeerd worden, worden zij voor geene vivres of indemniteit voor dezelve, berekend.

Art. 265. De verantwoording van vivres en fourages, geschiedt even als die der gelden om de drie maanden, en wel achter op de geldelijke afrekening volgens het model n°. 26.

ART. 266. Het te veel of te weinig genootene van een kwartaal, wordt altoos op de afrekening van een volgend kwartaal bij, of afgetrokken; zullende echter ook afdragten en rappellen bij iedere aanvraag van vivres plaats vinden; evenwel moet worden opgemerkt, dat het vleesch dagelijks op de bons naar de plaats vindende veranderingen moet worden gerappelleerd of afgedragen, zoo dat van dat artikel op de afrekening geene bij, of aftrekking mag plaats hebben, dan alleen, voor zoo ver den eersten en laatsten dag van het kwartaal betreft.

ART. 267. Voor het benoodigde licht voor de wachten en posten, maken de kommanderende officieren der garnizoenen maandelijks of drie maandelijks eenen gespecificeerden staat op, waarop hetzelve zal kunnen ontvangen worden, op die plaatsen waar leveranciers daarvoor

zijn, terwijl op de overige plaatsen die staten zullen worden overgelegd bij de rekening der tot opgemelde einde ingekochte olij, kaarsen en lampkatoen, waarvan het montant bij de afrekeningen der korpsen, of garnizoensraden in rekening geleden kan worden.

b. Voeding op Marsch.

ART. 268. De marcherende troepen zullen gedurende den marsch, behalve de arak bij het volgend artikel te vermelden, geene vivres ontvangen, maar daarvoor in plaats bekomen de voeding aangewezen op het tarief nº. 16.

ART. 269. Zoodra een bataillon of korps order tot den marsch heeft ontvangen, zal door den kommanderenden officier van hetzelve aanvraag geschieden voor eene zekere hoeveelheid arak, gerekend tot de naastgelegene plaats, waar zulks wederom te bekomen is, en waarvan degene, die met de distributie belast wordt, behoorlijk verantwoording zal doen; het ration arak is hetzelfde als bij het tarief nº. 15, voor de gewoone verstrekkingen is bepaald.

c. Vivres aan ingescheepte Troepen.

ART. 270. De verstrekking van randsoenen en schaftorde voor de troepen welke met partikuliere schepen naar Nederland terugkeren zal wezen, gelijk is vermeld op het tarief nº. 17; troepen ingescheept wordende op oorlogschepen, zullen door de zorg der kommandanten dier bodems gevoed worden, op dezelfde wijze als voor de manschappen der zeemagt is bepaald.

ART. 271. Ieder kommandant van een korps of detachement, bestemd om voor eene reize in Indien aanboord van een van Zijner Majesteits schepen te worden ingescheept, zal voorzien worden van eenen staat van alle militaire passagiers, en derzelver gevolg regt hebbende op de scheepsvoeding, gecertificeerd door den kommandant van het garnizoen ter plaatse van het embarkement. Op deze staten zullen de kommandanten der korpsen of detachementen bekend stellen, gedurende welk tijdvak de daarop vermelde passagiers aan boord gevoed zijn geworden en daarna aan den kommandant van den bodem overgeven.

Art. 272. Wanneer troepen worden overgevoerd met oorlogschepen, worden aan dezelven bij ontscheping den dag van het debarkement geene vivres te goed gedaan; ten zij dezelve van een bewijs van den kommandant van den bodem mogten zijn voorzien, dat zij lieden dien dag aan boord geene voeding hadden genooten.

Art. 273. Bij inscheping op particuliere schepen van de eene plaats naar de andere in Nederlandsch Indie, zal getracht worden, bij den inhuur van scheepsruimte voor den overvoer, met de gezagvoerders van de schepen overeentekomen, dat door hen voor de troepen, gedurende hun aanwezen aan boord, de vivres worden geleverd op den voet zoo als is aangewezen op het tarief nº. 18.

Art. 274. De autoriteiten met de inhuring der schepen belast, zullen zich doen verzekeren, dat de noodige vivers van goede kwaliteit en in genoegzame hoeveelheid aan boord voorhanden zijn.

Art. 275. Het drinkwater zal voor rekening van het land aan boord der schepen worden bezorgd wanneer het Gouvernement zelve in de voeding der troepen voorziet, doch zoo de gezagvoerder in die voeding voorziet, zal ook het drinkwater zoo doenlijk daaronder worden begrepen, in beide gevallen zal na omstandigheden worden gehandeld.

Art 276. Ingeval met de gezagvoerders van schepen, troepen overbrengende van de eene plaats naar de andere in Indie, geene overeenkomst kan worden getroffen om de troepen te voeden, zullen de vivres van 's landswege uitgereikt worden volgens het tarief nº. 19.

Art. 277. De provisien voor zoodanige troepen benoodigd, zullen alsdan worden verstrekt door de civiele autoriteiten aan de scheeps overheden, ten overstaan van den kommandant van het detachement.

Art. 278. De hoeveelheden der benoodigde provisien voor de aldus over zee gevoerd wordende troepen met particuliere schepen, zullen te Batavia door den inspecteur en chef der militaire administratie en elders door den raad van administratie van het korps of garnizoen, aan de eerste plaatselijke civiele autoriteiten alwaar dusdanig embarkement geschied, worden opgegeven bij eene aanvraag volgens het model nº. 40, en moeten de Gouverneurs en Residenten

naar deze opgaaf, de verstrekking doen gevolg nemen.

ART. 279. De provisien op zoodanige schepen, zullen dagelijks worden verstrekt, op eenen bon van den kommandant van het detachement, aan den scheepsgezagvoerder aftegeven; zullende deze zich bij aankomst ter plaatse van de bestemming, bij de civiele autoriteiten moeten verantwoorden, met de restanten der ontvangene vivres, met de afgegevene bons, en voor zoo veel des noods, met de bepaalde spillagien.

ART. 280. De kommandant van het detachement zal bij aankomst ter plaatse van bestemming, de duplicaten der door hem afgegevene bons met eene recapitulatie indienen, te Batavia aan den inspecteur en chef der militaire administratie, en elders aan de garnizoensraden van administratie of administrateurs, welke laatsten deze bons met de recapitulatie bij hunne driemaandelijksche afrekening aan den gemelden chef der militaire administratie inzenden, ten einde daarmede het noodige te verrigten.

ART. 281. De noodige maten en gewigten zoo mede de baks- en kooijgoederen, zullen door de civiele autoriteiten, aan de scheepsoverheid worden afgegeven, welke dezelven tegen recu, aan den kommandant van het detachement zal verstrekken, en vóór het van boord gaan, van het laatsgemelde, die goederen weder in ontvangst zal nemen en ter plaatse zijner bestemming aan de civiele autoriteiten verantwoorden, met overlegging van behoorlijke processen-verbaal, door den kommandant van het detachement aftegeven, van hetgeen gebroken, versleten of verloren mogt zijn geraakt.

ART. 282. Wanneer kleine detachementen worden ingescheept op vaartuigen, door gezaghebbers geene Europeanen of derzelver afstammelingen zijnde, gevoerd, zullen de kommandanten van zoodanige detachementen, zich met den ontvangst en verantwoording der vivres op voorschrevene wijze belasten.

ART. 283. Ingeval door den inspecteur en chef der militaire administratie of wel door zijne gedetacheerde officieren, dan wel door den garnizoensraad mogt bevonden worden, dat door de troepen meer vivres mogten zijn verbruikt, dan bij het tarief zijn toegestaan, zal het kostende door de teekenaars der bons worden vergoed.

d. Vivres te Velde.

ART. 284. Wanneer troepen bij eene speciale bepaling van het gouvernement op den voet van oorlog verklaard en mobiel zijn, zonder huisvesting volgens het marsch-reglement te genieten, of dat zij zich in eene plaats bevinden, welke belegerd dan wel in staat van beleg is verklaard, zal aan dezelve in natura verstrekt worden, hetgene is aangewezen op het tarief n°. 20.

Alsdan zal de verstrekking van vivres, en betaling van indemniteit of vivres gelden aan officieren en manschappen in vredestijd te goed gedaan, ophouden.

ART. 285. Wanneer officieren of manschappen bij het mobiele leger dienstdoende, geene voeding ingevolge art. 284 van dit reglement, en door de zorg van het gouvernement de veld-vivres bij tarief n°. 20 bepaald, niet hebben genoten, zullen dezelve met overlegging van behoorlijke bewijzen daarvan, door de plaatselijke civiele autoriteiten of bij ontstentenis daarvan door de eerste militaire autoriteit aftegeven, aanspraak hebben op de bij tarief n°. 16 van dit reglement, bepaalde betaling voor voeding.

ART. 286. Deze indemniteit zal echter niet alleen, niet in rekening mogen worden geleden, dan wanneer zal zijn gebleken, dat de verstrekking van vivres door ontstentenis derzelve niet in natura heeft kunnen geschieden, maar ook vooraf zal zijn bewezen, dat locale omstandigheden de tijdelijke bezorging derzelve niet heeft toegelaten; zullende in de gevallen, waarin de verstrekking had kunnen plaats hebben, de betaling der indemniteit evenwel worden te goed gedaan, doch het daardoor te veel geordonnanceerde worden verhaald op dien gene, die het certificaat ten onregte heeft afgegeven.

ART. 287. Een officier te velde, welke een verlof tot herstel zijner gezondheid bekomt, naar eene plaats, die tot het tooneel des oorlogs behoort, behoudt zijne vivres. Zoo hij zich echter naar eene plaats begeeft, die beschouwd wordt, niet tot het tooneel des oorlogs te behooren, heeft hij geene verdere aanspraak op vivres.

TWEEDE AFDEELING.

Fourages.

ART. 288. De officieren zullen de rations fourages genieten, aangewezen op het tarief nº. 21.

ART. 289. De betaling der indemniteit van fourages zal steeds over volle maanden gerekend worden, in dier voege, dat voor minder dan eene halve maand, niets, en daarentegen voor eene halve maand, of meer, het bedrag eener volle maand zal gevalideerd worden.

Alle maanden, om het even hoe veel dagen die in dit geval ook hebben, zullen gerekend worden, de helft te hebben bereikt met het einde van den 15den dag.

ART. 290. Officieren bij aanstelling of bevordering regt bekomende op deze indemniteit, dan wel van vermeerdering daarvan, gaat het genot in, van het tijdstip van bekendwording: in diervoege, dat, wanneer het in de 1e helft der maand bekend wordt, de indemniteit ingaat van den eersten derzelve, doch bekend wordende in de 2e helft, van den eersten der volgende maand.

ART. 291. Aan officieren op nonactiviteit gesteld, worden geene fourages-gelden toegekend.

ART. 292. Officieren met verlof, doch welke zich uit de Nederlandsch Indische bezittingen niet verwijderen, verblijven in het genot ven de aan hunne rangen toegekende fourage-gelden, in zoo verre zij zoo als bij art. 135 is verhandeld, in het genot blijven van hun volle tractement. Geen tractement of slechts een gedeelte daarvan bekomende, vervalt deze indemniteit.

ART. 293. Op marsch zijnde officieren, aan welke de rations-fourages volgens het marschreglement verstrekt worden, zullen buiten dien in het vol genot blijven, van de indemniteit van fourages, waartoe zij volgens dit reglement geregtigd zijn.

ART. 294. Officieren over zee in kommissie gezonden, of verplaatst wordende, dan wel naar eene expeditie ver-

trekkende, zullen gedurende den tijd van inscheping de indemniteit blijven genieten.

ART. 295. Officieren, welke den ouderdom van vijftig jaren bereikt hebben, dan wel wegens voor den vijand bekomene wonden, vermeenen aanspraak te hebben op de indemniteit van fourages, zullen zich met hunne reclames tot de administrateurs van hun korps of garnizoen vervoegen, welke de autorisatie tot uitbetaling aan den chef der militaire administratie zullen vragen, alvorens de betaling derzelve geëffectueerd worde.

De reclames welke op grond van bekomene wonden geschieden, zullen van een certificaat, op Java van de geneeskundige kommissie der afdeeling, en op de buiten etablissementen van den dirigerenden officier van gezondheid, en die op ouderdom, van een extract uit het stamboek moeten verzeld zijn.

ART. 296. In het hospitaal verpleegd wordende officieren, behouden het genot der indemniteit van fourages.

ART. 297. Wanneer officieren voor den krijgsraad gedetineerd, hun volle tractement behouden, verblijven zij ook in het genot der indemniteit van fourages, doch slechts een gedeelte van het tractement bekomende, verliezen zij het genot dier indemniteit.

ART. 298. In de behoefte der fourages voor kavalerie, artillerie, en andere gouvernements paarden, zal door middel van leverancie of plaatselijke aankoopen, worden voorzien.

ART. 299. Het ration fourages voor een kavalerie en artillerie paard, bestaat even gelijk voor een ration op marsch bepaald is bij tarief no. 16.

ART. 300. Het gras wordt dagelijks en de padie om de tien dagen ontvangen.

Hetgeen bij de artikelen 261 en 262 wegens den ontvangst van het versch vleesch is gezegd, is toepasselijk op het gras, en dat omtrent de andere vivres op de padie.

ART. 301. Uit het getal dagen van presentie op de monsterstaten der paarden, blijkt het getal rations, waartoe iedere kompagnie gedurende het verloopene kwartaal gerechtigd is geweest.

TWEEDE AFDEELING.

Fourages.

ART. 288. De officieren zullen de rations fourages genieten, aangewezen op het tarief n°. 21.

ART. 289. De betaling der indemniteit van fourages zal steeds over volle maanden gerekend worden, in dier voege, dat voor minder dan eene halve maand, niets, en daarentegen voor eene halve maand, of meer, het bedrag eener volle maand zal gevalideerd worden.

Alle maanden, om het even hoe veel dagen die in dit geval ook hebben, zullen gerekend worden, de helft te hebben bereikt met het einde van den 15den dag.

ART. 290. Officieren bij aanstelling of bevordering regt bekomende op deze indemniteit, dan wel van vermeerdering daarvan, gaat het genot in, van het tijdstip van bekendwording; in diervoege, dat, wanneer het in de 1e helft der maand bekend wordt, de indemniteit ingaat van den eersten derzelve, doch bekend wordende in de 2e helft, van den eersten der volgende maand.

ART. 291. Aan officieren op nonactiviteit gesteld, worden geene fourages-gelden toegekend.

ART. 292. Officieren met verlof, doch welke zich uit de Nederlandsch Indische bezittingen niet verwijderen, verblijven in het genot ven de aan hunne rangen toegekende fourage-gelden, in zoo verre zij zoo als bij art. 135 is verhandeld, in het genot blijven van hun volle tractement. Geen tractement of slechts een gedeelte daarvan bekomende, vervalt deze indemniteit.

ART. 293. Op marsch zijnde officieren, aan welke de rations-fourages volgens het marschreglement verstrekt worden, zullen buiten dien in het vol genot blijven, van de indemniteit van fourages, waartoe zij volgens dit reglement geregtigd zijn.

ART. 294. Officieren over zee in kommissie gezonden, of verplaatst wordende, dan wel naar eene expeditie ver-

trekkende, zullen gedurende den tijd van inscheping de indemniteit blijven genieten.

ART. 295. Officieren, welke den ouderdom van vijftig jaren bereikt hebben, dan wel wegens voor den vijand bekomene wonden, vermeenen aanspraak te hebben op de indemniteit van fourages, zullen zich met hunne reclames tot de administrateurs van hun korps of garnizoen vervoegen, welke de autorisatie tot uitbetaling aan den chef der militaire administratie zullen vragen, alvorens de betaling derzelve geëffectueerd worde.

De reclames welke op grond van bekomene wonden geschieden, zullen van een certificaat, op Java van de geneeskundige kommissie der afdeeling, en op de buiten etablissementen van den dirigerenden officier van gezondheid, en die op ouderdom, van een extract uit het stamboek moeten verzeld zijn.

ART. 296. In het hospitaal verpleegd wordende officieren, behouden het genot der indemniteit van fourages.

ART. 297. Wanneer officieren voor den krijgsraad gedetineerd, hun volle tractement behouden, verblijven zij ook in het genot der indemniteit van fourages, doch slechts een gedeelte van het tractement bekomende, verliezen zij het genot dier indemniteit.

ART. 298. In de behoefte der fourages voor kavalerie, artillerie, en andere gouvernements paarden, zal door middel van leverancie of plaatselijke aankoopen, worden voorzien.

ART. 299. Het ration fourages voor een kavalerie en artillerie paard, bestaat even gelijk voor een ration op marsch bepaald is bij tarief nº. 16.

ART. 300. Het gras wordt dagelijks en de padie om de tien dagen ontvangen.

Hetgeen bij de artikelen 261 en 262 wegens den ontvangst van het versch vleesch is gezegd, is toepasselijk op het gras, en dat omtrent de andere vivres op de padie.

ART. 301. Uit het getal dagen van presentie op de monsterstaten der paarden, blijkt het getal rations, waartoe iedere kompagnie gedurende het verloopene kwartaal gerechtigd is geweest.

ART. 302. Tot en met den dag, dat een paard cre-

veert, verkocht, afgemaakt, voor den vijand gedood wordt, of vermist raakt, wordt hetzelve als present gevoerd.

ART. 303. Een paard, waarvoor op marsch de rationsfourages ontvangen worden, wordt voor de dagen dat het op marsch is, op de monsterstaat als absent gevoerd.

ART. 304. Een paard dat aangekocht wordt, wordt van en met den dag waarop het aangekocht is, voor fourages berekend.

TIENDE HOOFDDEEL.

Kleeding en Wapening.

EERSTE AFDEFLING.

Aanspraak op verstrekkingen en wijze van berekening.

ART. 305. Alle onderofficieren en manschappen zullen voor rekening van den lande gekleed, geëquipeerd en gewapend worden.

ART. 306. De kleeding, het klein equipement, harnachement en de poetsgereedschappen, worden verstrekt uit de magazijnen der militaire administratie, en de wapening, het groot equipement, de trombehoeften en blaasinstrumenten, uit de magazijnen der artillerie.

ART. 307. De kleeding, wapening, het equipement, harnachement en de poetsgereedschappen, welke aan iederen

man bij zijne aankomst worden gegeven, zijn aangewezen op tarief n°. 22.

ART. 308. De tijd van duur voor de groote kleeding, het groot equipement, de wapening, het harnachement en de poetsgereedschappen en de hoeveelheid stukken van klein equipement voor vernieuwing gegeven wordende, zijn aangewezen op het tarief n°. 23.

ART. 309. Tot de natien, gelijkstaande met de Europeanen, worden gerekend afstammelingen daarvan, en inlandsche christenen,

Amboinezen,
Gorontalezen,
Menadorezen en
Bengalezen.

ART. 310. Aan de adjudanten onder-officieren zal geene kleeding verstrekt, maar daarvoor maandelijks te goed gedaan worden, de som aangewezen op het tarief n°. 22, §. 1; waarvoor zij zich zullen moeten voorzien van de kleeding en het equipement voor hunne korpsen bepaald; deze indemniteit zal gedurende den tijd, dat de adjudanten onder-officieren in het hospitaal verpleegd worden, blijven doorloopen, doch niet dadelijk betaald, maar bij de terugkomst uit het hospitaal gerappelleerd worden.

In het hospitaal overlijdende blijft deze achterstallige indemniteit ten voordeele van het land.

ART. 311. Aan de kadets bij de korpsen zal dezelfde kleeding enz. toegekend worden, als welke de onderofficieren en manschappen van hunne rangen en wapens genieten.

ART. 312. Ten gebruike van de onder-officieren en manschappen van zoodanige inlandsche Natien, welke geene kapotjassen ontvangen, zullen aan iedere wacht of post een zeker aantal schilder-jassen worden beschikbaar gesteld, naar mate van de behoefte; waartoe bij voorkeur zullen worden genomen de zoodanige kapotjassen, welke voor het gewoon gebruik niet meer kunnen dienen.

ART. 313. Aan de geweldige provoosten, deurwaarders bij het hooggeregtshof, stokkenknechts, gedetineerden en gecondemneerden, zal de kleeding worden te goed gedaan, aangewezen op tarief n°. 24.

ART. 314. Geëmploijeerde Europesche onder-officieren

en manschappen, welke bij een korps voor memorie worden gevoerd, bekomen geene kleeding of geldswaarde daarvoor; van memorie naar hunne korpsen teruggaande, vallen zij in de gewoone termijnen van vernieuwing van kleeding enz.

ART. 315. Inlanders langer dan één jaar voor memorie gestaan hebbende, ontvangen bij hunne terugkomst, wanneer zij werkelijk bestemd zijn, om bij het korps te blijven, eene nieuwe uitrusting; minder dan een jaar afwezig geweest zijnde, wordt hen de niet genotene vernieuwing alleen na verstrekt.

ART. 316. Aan een man, wiens tijd van dienst binnen drie maanden zal verschijnen, zullen geene nieuwe groote kleedingsstukken worden afgegeven, de zoodanigen echter, welke, het zij met paspoort of gagement naar Nederland vertrekken, zullen gedurende hun verblijf hier te lande worden beschouwd als actieve dienst verrigtende, en als zoodanig in de gewone verstrekking van klein equipement blijven deelen tot den dag van het embarquement, wanneer hen alsdan nog zal gegeven worden de scheepskleeding, aangewezen op het tarief nº. 22, §. 3; terwijl, wanneer een afgekeurde de vernieuwing ontvangen hebbende, ingescheept wordt, voor de expiratie van de 1e helft van een vernieuwings termijn, alsdan de laatste vernieuwing, gelijk nieuw zal worden beschouwd, en van de gewoone scheepskleeding afgetrokken worden.

ART. 317. Aan ieder Europeaan of daarmede gelijkstaande, welke met paspoort, of op eenige andere wijze den dienst verlaat en hier in Indië verblijft, zal kunnen medegegeven worden een kapot of manteljas, randsel of mantelzak; mits te nemen uit de zoodanige, wier tijd van dragt in minder dan drie maanden zal verschijnen; voorts zullen de overige groote kleedingsstukken, het groot equipement en harnachement ingeleverd moeten worden, terwijl de kleine equipementstukken eens uitgegeven, het eigendom van den man blijven.

ART. 318. De nieuw aangenomen en uit Nederland aankomende manschappen zullen dadelijk bij de aankomst bij hun korps worden gekleed, geëquipeerd en gewapend. De in de magazijnen der korpsen voorhanden zijnde gedragene groote kleedingsstukken, zullen altoos zooveel mogelijk eerst verstrekt worden, voor dat de nieuwe worden uitgereikt;

de kleine equipementstukken zullen echter altijd nieuw moeten verstrekt worden.

ART. 319. Wanneer onder-officieren of soldaten zonder wettige vrouw of kinderen komen te overlijden, zullen alle gedragen kleine equipementstukken vervallen ten voordeele van het korps, met uitzondering der distinctieve teekenen, welke met de groote kleeding en nieuwe kleine equipementstukken in het magazijn ingeleverd moeten worden; de sabelkwast, chevrons of gallons, welke als gedragen zijn ingenomen, worden altijd eerst, en voor halve draagtijd weder uitgegeven.

ART. 320. De kleeding van gepasporteerden, voor zoo verre die niet het eigendom van den man verblijft, van gedeserteerden of anderzins afgegane manschappen zal op door de kommandanten der korpsen te bepalen tijdstippen in het magazijn worden ingeleverd, de kleine equipementstukken alleen voor zoo verre die nieuw zijn, terwijl de gedragene ten voordeele komen van het korps, tot het einde in art. 327 te melden. Wanneer door desertie, achterblijven van verlof, als anderzins, goederen mogten worden verloren, zal de kommandant der kompagnie, waarbij zoodanig verlies wordt geleden, binnen 24 uren gehouden wezen, daarvan schriftelijk opgaaf te doen aan den kommandant van het korps; wanneer het verlies van goederen zal zijn veroorzaakt, door gebrek aan waakzaamheid of aan gepaste voorzorg, zal de waarde derzelve door degenen, die daarvan oorzaak zullen zijn, aan het land moeten vergoed worden. De kommandant van het korps zal op de aan hem vertoonde opgaven van verloren goederen, in geschrift bekend stellen, of het geleden verlies ten laste van den lande moet verblijven, dan wel vergoed worden; en in dit geval, door wien zulks moet geschieden, en zullen vervolgens de aldus geconstateerde opgaven worden ingezonden, aan den chef der militaire administratie ter erlanging van autorisatie tot afschrijving der verloren goederen. Wanneer een gedeserteerde terug wordt gebragt en zijne goederen geheel of gedeeltelijk bij hem gevonden worden, zullen dezelve bij proces-verbaal weder in onvangst genomen worden. Op buitenetablissementen zal de afschrijving van zoodanige verlorene goederen dadelijk met bijvoeging van een proces-verbaal kunnen geschieden, mits bij de eerste gelegenheid daarvan,

met overlegging van eene expeditie van het proces-verbaal, aan den inspecteur der militaire administratie berigt wordt gegeven.

ART. 321. Ingeval de man door onachtzaamheid eenig stuk of stukken mogt verliezen of bederven, zal het ontbrekende of onbruikbare vervangen worden, en de waarde daarvan op rekening van den man gesteld, en bij kortingen (voor Europeanen van $\frac{1}{4}$, en voor Inlanders van $\frac{1}{5}$ gedeelte) hunner soldij vergoed worden; de prijzen, waarna deze vergoedingen moeten geschieden zijn aangewezen op het tarief n°. 25.

ART. 322. Bij aldien op de bepaalde tijden, door gebrek aan voorraad de vernieuwingen van kleeding, klein equipement, harnachement en poetsgereedschappen niet mogten kunnen plaats vinden, zal de chef der militaire administratie moeten trachten door aankoopen op autorisatie, en in spoed vereischende omstandigheden, onder nadere goedkeuring van het gouvernement, daarin te voorzien; voor zoover zulks geen gevolg van het niet nakomen van aangegane kontracten is.

ART. 323. Op buiten-etablissementen gebrek aan benoodigd klein equipement zijnde, zal de officier der militaire administratie, ingeval die daar mogt resideren en anders de garnizoens-raden van administratie of kommandanten der detachementen gemagtigd zijn, door inkoop daarin te voorzien, mits de vastgestelde prijzen op tarief n°. 25 niet overschrijdende, en bij de eerste gelegenheid onder overlegging der duplicaat rekeningen daarvan berigt gevende, aan den inspecteur en chef der militaire administratie.

ART. 324. De kommandant van ieder korps, garnizoen of detachement zal alle drie maanden eene naauwkeurige visitatie houden over de kleeding, wapening, het equipement en harnachement, en zorg dragen, dat alles steeds in goeden en bruikbaren staat worde onderhouden.

ART. 325. De vernieuwing van het klein equipement zal op de navolgende wijze plaats vinden: wanneer een man aangenomen wordt, of anderzins eene nieuwe uitrusting ontvangt, in de laatste helft van het jaar, zal hij op 1° julij daaropvolgenden in de vernieuwing der jaarlijks te verstrekken stukken deelen, doch in de eerste helft eene nieuwe

uitrusting ontvangende, zal aan hem daarvan geene verstrekking op gemeld tijdstip geschieden.

In de vernieuwing der overige kleine equipement-stukken, waarvan meer dan een in het jaar wordt gegeven, zal hij dadelijk deelen, onverschillig, wanneer hij aangenomen is, of wel zijne eerste uitrusting genoten heeft.

ART. 326. De manschappen, welke in de hospitalen worden verpleegd, behouden aanspraak op hunne vernieuwingen, welke bij de terugkomst bij de kompagnie voor hun ontvangen en aan hen uitgereikt worden; onder bepaling echter, dat nimmer meer dan twee vernieuwingen (de jaarlijksche stukken slechts eenmaal) mogen verstrekt worden, onverschillig, hoelang dezelve ook in het hospitaal mogen verbleven zijn.

ART. 327. Manschappen van desertie terugkomende en klein equipement mankerende, wordt hetzelve hun voor niet uitgereikt, uit de kleine equipement-stukken van overledenen, door deserteurs achter gelaten enz., volgens art. 319 en 320, ten voordeele van het korps vervallen; welke gedragen kleedingstukken niet worden verantwoord bij de boeken, maar alleen staan ter beschikking van de kommandanten der korpsen, presidenten der garnizoens-raden en detachements-kommandanten, die deswegens zoodanige voorschriften tot de rigtige beheering en verantwoording kunnen geven, als hun noodig zal toeschijnen.

In geval er zich geene gedragene kleine equipement-stukken in het magazijn bevinden, zal aan teruggekomen deserteurs de hoogstnoodige kleeding nieuw kunnen gegeven worden, hiervan moet echter dadelijk de inspecteur en chef der militaire-administratie kennis dragen, welke zal beslissen of de uitgereikte nieuwe kleeding, al dan niet zal moeten vergoed worden, en dadelijk de betaling de gemelde kommandanten zal opleggen, indien mogt blijken, dat deze verstrekking is moeten geschieden door gebrek aan zorg voor de inlevering en goed beheer der gedragene kleine equipement-stukken.

ART. 328. De manschappen uit Nederland komende, zullen hunne grijs lakensche vesten, pantalons en slobkousen, bij hunne aankomst hier te lande inleveren, welke, bij aldien zij tot ander gebruik niet kunnen dienen, ten voordeele van den lande zullen verkocht worden, na vooraf van de

koperen knoopen ontdaan te zijn, die in verantwoording zullen genomen worden.

De manschappen voor de kavallerie bestemd, leveren ook in, behalve het vorenstaande, hunne lakensche kapot en randsel, terwijl die voor andere korpsen bestemd, deze twee stukken zoodanigen tijd zullen dragen, als door den kommandant van het algemeen depôt zal geschat worden, die de bepaling van draagtijd zal moeten invullen in het nieuwe zakboekje, hetwelk aan den man zal uitgereikt worden; daarenboven zullen die goederen met een speciaal teeken worden gemerkt, waarnaar men ook zonder het zakboekje den tijd van duur kan afleiden; alle andere goederen zullen aan voorschreven manschappen worden gegeven, even als aan nieuw aangenomene.

TWEEDE AFDEELING.

Wijze van aanschaffing, voorziening en verstrekking.

ART. 329. De wijze van voorziening in het benoodigde, het zij bij ontbieding uit Nederland, bij aanmaak of levering door aannemers, of bij aanmaak bij de korpsen, zal naar omstandigheden bepaald worden.

Tot vaste grondregel wordt echter aangenomen:

a. Dat zooveel mogelijk, het zij stoffage, danwel gemaakte stukken uit Nederland zullen ontboden worden.

b. Dat die artikelen welke niet wel uit Nederland kunnen worden aangevraagd, bij voorkeur van Neêrlandsch Indische stoffen en maaksel zullen zijn.

c. Dat de goederen zoo veel doenlijk uit de voorhandene stoffage, bij de korpsen moeten worden aangemaakt.

De hoeveelheden stoffage en de maakloonen welke in rekening kunnen worden geleden, zijn aangewezen bij het tarief nº. 26.

ART. 330. De chef der militaire administratie, als belast met het oppertoezigt en de zorg voor de behoorlijke voorziening in de behoeften van kleeding, klein equipement, harnachement en poetsgereedschappen, waakt dat

steeds een genoegzamen voorraad voorhanden is, en speciaal dat de overzeesche etablissementen het noodige in voorraad bekomen.

ART. 331. Bij den chef der militaire administratie zullen, voorhanden zijn, de modellen van alle stukken van kleeding, klein equipement, harnachement en poetsgereedschappen, als ook de stalen van alle stoffagien, alle voorzien met het cachet van het Gouvernement; deze modellen zullen verstrekt worden aan die korpsen, aan welke regtstreeks leveringen geschieden, dan wel met de confectie eeniger artikelen worden belast.

ART. 332. Alle korpsen, garnisoens raden en detachementen, (uitgezonderd de kleine detachementen op buitenetablissementen en de zulke welke onder eenen garnizoensraad behooren), zenden hunne aanvragen in duplo aan den inspecteur der militaire administratie, hetwelk ook door de directeuren der groote, tijdelijke en garnisoens hospitalen zal geschieden, voor zoo verre die etablisementen niet onder onmiddelijk toezigt van de garnisoens raden zijn gesteld, in welk geval deze de aanvragen zullen doen.

De aanvragen van de buitenetablissementen geschieden voor een jaar; in de eerste helft van het jaar voorafgaande waarin de objecten noodig zijn, met inachtneming, dat er steeds bij het einde van ieder jaar, voor dat de behoefte van het volgende is aangekomen, een half jaar kleeding, enz., in voorraad moet zijn; voor van de magazijnen op Java verwijderde korpsen en garnizoenen, geschieden de aanvragen voor iedere vernieuwingstermijn, zoo tijdig, dat de goederen, voor den bestemden tijd aanwezig kunnen zijn, waarbij de ligging en het moeijelijke transport door de aanvragers in aanmerking moet genomen worden; daar waar officieren der administratie residereu geschieden deze aanvragen door hun intermediair.

Die korpsen en garnizoenen welke van goede localen voor magazijnen voorzien zijn, of anderzins in staat zijnde goederen te bewaren, kunnen altijd eene vernieuwing in voorraad zijn, behalven nog eenige goederen voor aankomende manschappen en verstrekkingen op schuld.

Korpsen en detachementen digt bij, of op de plaats waar militaire magazijnen bestaan, vragen iedere vernieu-

wing tijdig aan, en zullen alleen eenen genoegzamen voorraad hebben voor aankomende manschappen, voor verstrekkingen tegen betaling, en voor verwisseling, om het tusschentijds aanvragen van goederen voor te komen.

Op zich zelve staande detachementen op Java, vragen, zoo de plaatselijke gesteldheid zulks eenigzins gedoogd, hunne kleeding, enz., steeds voor een geheel jaar in voorraad aan, om de veelvuldige en moeijelijke transporten voor geringe hoeveelheden, te vermijden.

Alle detachementen van de staven hunner korpsen verwijderd, ontvangen hun benoodigde kleeding van de garnizoensraden van administratie, waaronder zij behooren. Detachementen op buitenetablissementen zich zelve verantwoordende, zullen de kleeding uit de naast bijgelegene magazijnen der garnisoensraden van administratie ontvangen, kleine posten op Java zullen naar omstandigheden van de naast bijgelegene garnisoensmagazijnen, dan wel onmiddelijk uit de militaire magazijnen van kleeding voorzien worden.

De regeling dezer verzendingen blijft in allen gevalle aan den inspecteur en chef opgedragen, die zoo veel doenlijk zal zorgen, dat de raden van administratie zoo min mogelijk met de verzendingen van goederen worden belast.

Art. 333. De recepissen tot den ontvangst uit het magazijn der korpsen en garnizoenen zullen worden opgemaakt:

Voor de groote kleeding volgens model no. 41.
« « klein equipement « « « 42.
« « harnachementen poetsgereedschapp.« 43.
« « wapening en groot equipement « 44.

betreffende de groote kleeding zullen door den kommandant der kompagnie, de totalen der te ontvangene artikelen, in letters worden ingevuld, alvorens de recepis te teekenen, doch het tijdvak van eerste in dienststelling der kleedingstukken, zal door den officier van kleeding en wapening worden ingevuld, op het oogenblik, dat hij de kleedingstukken in het Magazijn uitgeeft.

Voor de personen behoorende tot den kleinen staf, worden de recespissen opgemaakt door den officier van kleeding.

ART. 334. Telkens wanneer door den kommandant eener kompagnie of een gedeelte daarvan, goederen in het magazijn worden ingeleverd, zal hij daarbij voegen eenen staat van inlevering:

Voor de groote kleeding volgens model no. 45.
« « klein equipement « « « 46.
« « harnachement en poetsgereedschapp.« 47.
« « wapening en groot equipement « 48.

welken staat geheel moet zijn ingevuld alvorens door hem te worden geteekend.

ART. 335. Alle recepissen en staten van inlevering zullen door de kommandanten der kompagnien in duplo worden opgemaakt en geteekend, waarvan eene expeditie door den officier van kleeding en wapening geteekend, aan den kommandant der kompagnie zal worden terug gegeven, en de andere overgelegd bij de verantwoording van kleeding en wapening van het korps.

ART. 336. Telkens wanneer eenige voorwerpen door de kompagnien in het magazijn worden ingeleverd, zal de officier van kleeding en wapening naauwkeurig nazien of daaraan gebreken zijn, veroorzaakt door onachtzame behandeling of gebrek aan behoorlijk onderhoud, zoo ja, zal hij daarvan dadelijk verslag doen aan den kommandant van het korps of garnizoen, die de defecten zal doen herstellen op kosten van den kommandant der kompagnie, door welke de goederen zijn ingeleverd.

ART. 337. Nimmer mogen eenige groote kleedingstukken van afgegane manschappen bij eene kompagnie aan andere manschappen afgegeven worden, zonder te voren in het magezijn van het korps te zijn ingeleverd.

Bij detachementen te ver van het korps of van den garnizoensraad van administratie, waartoe zij behooren, verwijderd, om de werkelijke inlevering te doen plaats hebben, kan dit geschieden, na dat daarvan echter recepissen van ontvangst, en staten, van inlevering zijn gemaakt en daarmede gehandeld wordt even als of de inlevering en weder ontvangst uit het magazijn werkelijk had plaats gehad.

ART. 338. Zoo dikmaals groote kleeding in het magazijn wordt ingeleverd, zal de officier van kleeding dezelve vergelijken met de op den staat van inlevering en op het kleedingstuk gestelde datum van uitgifte; bevindende dat het kleedingstuk,

den nog te dragen tijd niet zoude kunnen uithouden, geeft hij daarvan berigt aan de administrateurs van het korps of garnizoen welke de vergoeding van het verschil, indien dit door verwaarlozing is veroorzaakt, opleggen aan diegenen, welke daarvoor hadden kunnen en moeten waken, wanneer het kleedingstuk met de vergoedde draagtijd wordt vermindert; zoodra de officier van kleeding goederen in het magazijn heeft ingenomen, die bij weder uitgifte bevonden worden, den bepaalden tijd niet meer te kunnen dienen, zonder dat hij daarvan kennis heeft gegeven, zal de vergoeding op hem zelve verhaald worden.

ART. 339. De meesters werklieden zullen onder geen voorwendzel de door hen gemaakte goederen onmiddelijk aan de kompagnien afgeven, maar gehouden zijn, die in het magazijn te leveren; zullende dezelve anderzins op hunne rekening niet mogen worden geleden.

ART. 340. Voor de kleeding enz: op schuld verstrekt wordende, zullen de recepissen altijd afzonderlijk en in triplo worden afgegeven. De officier van kleeding vult daarop het geldelijke bedragen in, en geeft het triplicaat aan den kwartiermeester, welke daarvoor de kompagnies kommandant in een te houden bijboek belast, en denzelven achtervolgens voor de in de kas van het korps overgebragte gelden crediteert.

ART. 341. Alle manschappen welke nieuwe groote kleedingstukken hebben ontvangen, zullen dadelijk aan den kommandant van hun korps of detachement vertoond worden.

ART. 342. De officier van kleeding en wapening zal aan den kleedermaker in eene maand niet meer stoffage verstrekken dan hij in dat tijdvak vermeent in staat te zijn om verwerkt terug te leveren, ter beoordeeling van de administrateurs, welke voor alle verliezen, door meerdere verstrekkingen verantwoordelijk zijn.

ART. 343. De gemaakte goederen door de werklieden ingeleverd wordende, zullen door eene kommissie door den kommandant van het korps of garnizoen te benoemen, worden nagezien en gekeurd, alvorens die bij het magazijn in ontvangst worden genomen: de daaraan bevonden wordende schade of gebreken zullen komen ten laste der meesters werklieden.

ART. 344. Alle kleedingstukken welke niet naar behoo-

ren passen, zullen dadelijk door den meester kleedermaker van het korps, en ten zijnen laste worden hersteld of vernieuwd, voor zoo veel dezelve door hem op de maat zullen zijn aangemaakt, en anderzins, tegen anderen in het magazijn van het korps worden verwisseld.

ART. 345. De korpsen zullen hunne aanvragen om wapening, groot equipement, trombehoeftens, blaasinstrumenten en remonte stukken, die zij benoodigd zijn, doen, aan den onder-directeur der artillerie, op, of in de naast bij gelegene plaats, volgens model no. 49: wanneer de benoodigde goederen voorhanden zijn, zal de onder-directeur der artillerie door het korps een recepis daarvoor doen opmaken waarop de verstrekking zal geschieden: terwijl driemaandelijks door hem deze gecertificeerde aanvragen zullen worden ingezonden aan den chef der militaire administratie, om daarvan het noodige gebruik te maken.

ART. 346. Het afgekeurde en vervangen ledergoed zal zoo veel doenlijk nog tot andere einden gebezigd, en hetgeen tot niets meer te gebruiken is, door eene kommissie op de gewone wijze vernietigd worden. De onbruikbare en vervangene wapens worden in de artillerie magazijnen ingeleverd.

ART. 347. De aanvraag bij het 345 artikel bedoeld kan plaats hebben:

a. Tot vervulling van het kompleet getal der voor het korps benoodigde wapening, wanneer door eene of andere oorzaak het korps nog niet volgens het kompleet is voorzien, of wel dat er eene vermeerdering bij hetzelve heeft plaats gehad.

b. Tot verwisseling van defecte of onbruikbare wapening.

c. Tot het vervangen van verloren wapening.

1. door deserteurs,
2. voor den vijand en
3. door een of ander toeval.

ART. 348. De aanvraag in het eerste geval, behoeft geen nader betoog, de gegrondheid blijkt uit de sterkte van het korps, en in het tweede geval van verwisseling voor defecte en onbruikbare wapening, moet bij de aanvraag aangehaald worden, den tijd der inlevering van de defecte en onbruikbare wapening en voor groot equipement

den datum van het proces-verbaal waarbij hetzelve is afgekeurd.

ART. 349. Tot staving der aanvraag voor het vervangen van verlorene wapening zullen processen-verbaal bij de aanvragen moeten gevoegd worden, opgemaakt, naar mate de verliezen hebben plaats gehad te weten:

a. bij desertiën:

Zoodra een kommandant vermoedt, dat door eenen deserteur wapening is medegenomen, zal hij dadelijk daarna onderzoek laten doen, door twee officieren en een onderofficier, welke van hunne bevinding een proces-verbaal zullen moeten opmaken, onderteekenen en in duplo aan voorschreven kommandant overhandigen.

Wanneer het den laatst gemelden gebleken is, dat het verlies der wapening niet aan het verzuim van politie is toeteschrijven (in welk geval anders de wapenstukken ten kosten van hem aan wien het verzuim is te wijten, moeten worden aangeschaft) zal hij zulks doen blijken door zijn visa op de processen-verbaal te stellen, hetgeen mede door de administrateuren zal moeten geschieden, en die voorts beide exemplaren daarvan bij de aanvraag moeten overleggen, om door den onder-directeur der artillerie aan den chef der militaire-administratie ingezonden te worden. Deze de afschrijving goedkeurende, zal eene expeditie met zijne autorisatie voorzien, aan het korps of den garnizoens-raad terug zenden, om bij de verantwoording te worden gevoegd; voor de buitenetablissementen zullen die door den inspecteur zelve, bij de verantwoording gelegd worden.

b. bij geledene verliezen voor den vijand:

Indien een korps of gedeelte daarvan, zich te velde bevindt en hetzelve voor den vijand wapenen verliest, zal de kommandant daarvan, zoodra mogelijk, een proces-verbaal, mede in duplo doen dresseren, en met de beide exemplaren wordt even zoo gehandeld als hiervoren bij §. *a* is gezegd.

c. bij een of ander toeval:

Wanneer een korps of gedeelte van hetzelve door brand, door verongelukken van een vaartuig, waarmede wapening vervoerd worden, verlies aan dezelve kwam te lijden, moet even zoo gehandeld worden, als bij het verlies van wapenen voor den vijand is voorgeschreven.

Wapenen, remontestukken, groot equipement enz. tegen betaling moeten altijd afzonderlijk aangevraagd, en zulks op de aanvraag vermeld worden.

ART. 350. Er zullen nooit wapenen anders dan in kisten verzonden worden, ook dan zelfs niet wanneer het defecte wapenen zijn; ten zij zulks voor kleine afgelegene posten, die hunne wapenen ter reparatie naar de hoofdplaats moeten zenden, ondoenlijk is.

ART. 351. Het is uitdrukkelijk verboden, iets aan de wapenen te veranderen, onder welk voorwendsel dit ook zijn moge, noch daaraan iets toetebrengen of wegtenemen, zoo als (b. v.) bij geweren met banden voorzien, het uitsnijden van het hout der lade onder dezelve, of het wegnemen of verlammen der laadstok-veren, ten einde aan de geweren eenen beteren slag te geven; de Chefs en administrateurs der korpsen zijn hiervoor personeel verantwoordelijk, en alle veranderingen en beschadigingen, welke men aan de geweren mogt ontdekken zullen op hunne kosten hersteld of gerepareerd worden.

Indien de appointementen of het eigendom van den Chef van het korps, tot de gemelde herstelling of reparatie, niet toereikende mogten zijn, zullen de administrateurs van hetzelve, verpligt zijn, de te kort komende kosten uit hunne appointementen en bezittingen te suppleren.

Even zoo min zullen veranderingen aan het ledergoed, patroontasschen, kleeding, randsels enz., mogen geschieden, welke dezelve van de algemeen aangenomene modellen doen afwijken, zonder speciale autorisatie van het Militaire Departement.

DERDE AFDEELING.

Reparatien.

ART. 352. Alle reparatien aan wapenen, trombehoeftens en ledergoed tot de wapening behoorende, als ook harnachement, voor zoo verre de gebreken buiten schuld van den man ontstaan zijn, zullen worden bewerkstelligd ten laste van de daarvoor bepaalde indemniteit, aangewezen op het tarief nº. 27; zullende echter vernieuwingen van trombehoeften,

welke door ouderdom onbruikbaar worden, op kosten van den lande geschieden.

Wanneer in bijzondere omstandigheden het fonds niet toereikende is, alle reparatien te laten doen, zal het aan de administrateurs der korpsen vrijstaan, de bepaalde som te overschrijden, mits aan den Chef der militaire administratie de gegronde redenen aantoonende, waarom zulks heeft moeten geschieden, en personeel verantwoordelijk zijn, indien de redenen niet gegrond genoeg worden bevonden, in welk geval de restitutie dadelijk door hen zal moeten geschieden.

Het fonds uit deze indemniteit daargesteld is, en blijft een eigendom van den lande, zoo lang daarover niet door het Militaire Departement is beschikt en moet op de straks te meldene wijze over hetzelve worden gewaakt.

Art. 353. Wanneer zich troepen op den voet van oorlog bevinden, zullen die indemniteiten bij den ingang van den veldtogt ophouden, en de wapenen voor 's lands rekening worden gerepareerd in de artillerie magazijnen, zonder dat daaromtrent tusschen deze en het korps eenige verdere rekening geschiedt.

Art. 354. De remontstukken worden uit de artillerie magazijnen aangevraagd en het kostende naar mate dezelve verwerkt worden, aan den lande terug betaald uit de toegestane indemniteit: hetwelk ook plaats zal hebben wanneer reparatien aan wapenen of ledergoed daartoe behoorende, in de artillerie magazijnen of 's lands atteliers mogten geschieden: zullende de onder-directeurs der artillerie in het laatste geval, alle drie maanden aan den Chef der militaire administratie en aan de administrateurs der korpsen opgeven, hoeveel elk korps of detachement aan den lande moet teruggeven voor gedane reparatien, daarbij de prijzen der onder te meldene tarieven volgende; de Chef der militaire administarie zal alsdan het bedrag op de afrekening van het korps aftrekken.

Art. 355. De administrateur der korpsen zullen zorgen, en zijn verantwoordelijk, dat er ten allen tijde eene genoegzamen voorraad van remontstukken om de noodige reparatien aan de wapenen te doen, in hun magazijn voorhanden zijn, zij zullen dus bij tijds aanvragen doen tot

het bekomen der remontstukken aan den onder-directeur of officier belast met het beheer van het materieel der artillerie.

ART. 356. Met de geweer, schoen- zadelmakers en smeden zal door de administrateurs der korpsen of gedeeltens van die, welke zichzelven administreren, jaarlijks worden overeengekomen voor alle te doene reparatien, het zij voor elk man of paard per dag, of wel, voor de verschillende soorten van reparatien op te brengene prijzen, in welk laatste geval echter, de bij de onder te melden tarieven bepaalde prijzen niet mogen overschreden worden.

ART. 357. Bij gedeelten van korpsen waarbij geen geweermaker, zadelmaker of smid is aangesteld, kunnen de reperatien gedaan worden door werklieden van andere korpsen of door partikulieren, en zelfs zonder vast contract, wanneer dezelve niet genegen waren zich daartoe te verbinden.

ART. 358. De meesters werklieden zullen door de Raden van Administratie der korpsen of garnizoenen om de maand worden betaald, voor het door hen verdiende.

ART. 359. De reparatien welke uit onachtzaamheid of schuld van den man veroorzaakt zijn, zullen niet uit de toegestane indemniteit gevonden, maar op zijne soldij gekort worden.

ART. 360. De kommanderende officieren zullen dikwijls nazien of de aangevraagd wordende reparatien ook noodzakelijk zijn, en of er geene andere reparatien uit de indemniteit worden betaald, als welke daaruit behooren bestreden te worden, en geene uitgaven voor andere voorwerpen, dan waarvoor de reparatie is bepaald, daarop dulden.

ART. 361. Op het tarief nº. 28, zijn aangewezen de prijzen bepaald voor remont of verwisselstukken voor de onder scheidene vuurwapenen wanneer zij uit 's lands magazijnen ontvangen worden.

Op het tarief nº. 29, idem voor het van pas maken derzelve.

Op het tarief nº. 30, idem voor de reparatien.

Op het tarief nº. 31, idem van de remont of verwisselstukken voor de infanterie en kavalerie sabels.

Op het tarief nº. 32, idem voor het van pas maken derzelve en de reparatien aan de blanke wapenen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Op het tarief nº. 33, idem der geweermakers gereedschappen.

ART. 362. Voor geene andere manschappen zal de voorschrevene indemniteit gedeclareerd kunnen worden, dan voor diegenen welke werkelijk gewapend zijn.

ART. 363. Geene rapellen dier indemniteit zullen alzoo geschieden voor de Detachementen of manschappen die bij een korps of detachement ongewapend aankomen.

ART. 364. Bij de mutatien moet duidelijk worden bekend gesteld of de man met, of zonder wapens vertrokken of aangekomen is.

ART. 365. Bij de certificaten van ophouding van betaling zal duidelijk moeten vermeld worden, of de man al dan niet met wapens vertrokken is.

ART. 366. Geene reparatien aan wapenen, ledergoed, harnachementen enz: zullen ten lasten van voorschrevene indemniteit worden gedaan, dan met voorkennis van den Officier van kleeding en wapening.

ART. 367. Alle morgen op een bepaald uur zal zich de Officier van kleeding en wapening in het magazijn van het korps bevinden, alwaar indien het kan geschieden, de werkplaatsen der werklieden gevestigd zullen zijn.

ART. 368. De fouriers zullen zich aldaar op dien tijd vervoegen, met de defecte goederen en de oude of gebrokene stukken, voorzien van een door den kommandant hunner kompagnie geteekend briefje, houdende opgaaf der repartien welke moeten geschieden.

ART. 369. De officier van kleeding en wapening zal wanneer hij de noodzakelijkheid der gevraagde repartien erkend, moeten onderzoeken of dezelve geschieden moeten uit de indemniteit, dan wel ten laste van den man: naar gelang van zijne bevinding, zal hij zulks op het briefje bekend stellen en hetzelve fiatteren voor de bewerkstelliging der reparatien.

ART. 370. Zoodra de gebreken zijn hersteld, zullen de gerepareerde stukken aan den Officier van kleeding en wapening vertoond worden, met bijvoeging van het door hem gefiatteerde briefje, waarop de geweer- of zadelmaker het door hem verdiende loon zal moeten hebben gebragt.

ART. 371. De Officier van kleeding en wapening zal zich in de eerste plaats verzekeren, dat de reparatie naar

behooren is geschied, en ten andere dat het verdiende loon overeenkomstig de tarieven of de met de werklieden aangegane overeenkomsten is aangeteekend.

Dit alles in orde bevonden hebbende, zal hij het gerepareerde stuk aan den fourier, en het briefje aan den geweer- of zadelmaker, na daar op de woorden "gezien en accoord bevonden" gesteld, en met zijne hand teekening bekrachtigd te hebben, teruggeven.

ART. 372. Geene gedane reperatien zullen den geweer- schoen- of zadelmaker in rekening worden geleden, dan voor zoo veel dezelve, door het hier voren bepaalde briefje zullen zijn gestaafd.

ART. 373. De officier van kleeding en wapening zal naauwkeurig boek houden van alle reparatien, welke hij overeenkomstig de bepalingen bij het vorenstaande artikel, zal hebben gefiatteerd.

In dit boek zal hij voor iedere kompagnie twee lijsten houden, de eene voor reparatien op rekening der indemniteit, de andere op de rekening der manschappen, ingerigt volgens het model nº. 50; de laatste kolonne dier lijsten zal alle drie maanden moeten worden opgetrokken.

Iedere kompagnie zal in een boek even gelijke aanteekening houden.

ART. 374. De vorengemelde werklieden zullen alle maanden twee rekeningen opmaken en aan de adminitrateurs, met bijvoeging der reparatie briefjes inzenden, de eene der reparatien voor rekening van de indemniteit, de andere ten laste der manschappen; deze rekeningen zullen uit de indemniteit worden voldaan, doch het bedrag der laatste aan dit fonds worden vergoed, door inhoudingen op de soldij der manschappen.

ART. 375. De chefs der korpsen zijn verantwoordelijk en zullen de noodige orders geven, dat alle de gebrokene stukken der wapenen die vervangen moeten worden, door den officier van kleeding en wapening ingetrokken, en in het bataillons magazijn in bewaring gegeven worden, ten einde de meester geweermakers van dezelve geen gebruik kunnen maken en door het solderen der stukken gebrekkige reparatien doen.

ART. 376. De administrateurs zullen bij het verifieren der rekening van den geweermaker zich overtuigen dat alle de gebroken stukken der wapenen, welke volgens die reke-

ning zijn vervangen, in het magazijn van het korps ingeleverd zijn.

De voornoemde gebroken stukken zullen bij ommekomst van ieder kwartaal in een van de artillerie magazijnen ingeleverd worden, waaromtrent op dezelve wijze, als bij den ontvangst zal gehandeld worden; deze voorzorg is noodzakelijk op dat die gebroken stukken niet in handen der geweermakers van korpsen der armée kunnen komen.

ART. 577. Om de wapenen in eenen goeden staat in het magazijn of in de rustkamer te onderhouden, zal men daartoe eene plaats uitkiezen welke droog is, doch waar dezelve ook niet aan de hitte der zon zijn blootgesteld; alle de wapenen welke uit hoofde van plaats hebbende veranderingen bij het bataillon op de rutskamer in bewaring worden gesteld, moeten alvorens schoon gemaakt worden; indien zij zulks niet noodig hebben, moet men dezelve echter met zorgvuldigheid insmeren. De sabelklingen mogen niet in de scheede worden gestoken, dan na alvorens ingesmeerd te zijn; de bajonetten worden zonder scheede bewaard; men moet zich voorstellen, dat de wapenen niet lange roestvrij kunnen bewaard worden, als zij niet met eene vette zelfstandigheid zijn bedekt, eene overvloedige vettigheid brengt echter niets toe tot de bewaring.

Tot het insmeren kan men zich onder anderen bedienen van ongezouten reuzel vermengd met levendige kwik.

ART. 578. De loodjes voor de vuursteenen, de geweerkogels, voor zoo ver die niet met de scherpe patronen tegelijk ontvangen worden; en looden geweerproppen zullen bij de korpsen worden gegoten en het daartoe benoodigde tin en lood uit de artillerie magazijnen worden aangevraagd en verstrekt, op dezelve wijze, als ten aanzien der aanvragen en verstrekkingen van wapens is voorgeschreven.

VIERDE AFDEELING.

Wijze van Verantwoording.

ART. 579. Bij ieder korps of garnizoen waar een garnizoens raad van administratie bestaat en waar het getal officieren zulks eenigzins toelaat, zal, afgescheiden van den

kwartiermeester of als zoodanig dienst doende, een geschikt officier, ter keuze van de kommandanten der korpsen of garnizoenen, belast worden met de werkzaamheden van officier van kleeding en wapening.

ART, 380. De officier van kleeding en wapening zal tot zijne verantwoording de navolgende boeken houden:

Een magazijns boek volgens model nº. 51.

Een boek tot aanteekening en verantwoording der verstrekte stoffage volgens model nº. 52.

Een boek tot aanteekening der reparatien aan wapenen, ledergoed, harnachement enz. volgens model nº. 50.

ART. 381. Het magazijns boek zal de geheele verantwoording in zich bevatten, en moet dadelijk bij iedere ontvangst en afgifte ingeschreven en de bewijzen genummerd worden, en wordt bij ommekomst van ieder kwartaal afgesloten.

ART. 382. Het boek model no. 52. dient tot het houden van aanteekening van alle de goederen welke aan de kleedermakers of aannemers afgegeven en door dezelve in het magazijn terug gebragt worden, als mede om alle drie maanden de afrekening met hen wegens ontvangen en verwerkte stoffage op te maken.

Vooraan in dit boek worden eenige bladen in blanco gelaten, ten einde volgens het gegeven voorbeeld aan de eene zijde aanteekening te houden van alle stoffage welke tot verwerking uit het magazijn worden afgegeven, en aan de andere zijde van alle gemaakte kleedingsstukken welke worden ingeleverd; deze aanteekeningen moeten telkens door de ontvangers der stoffen, en door den officier van kleeding en wapening geteekend worden; wijders moet in dit boek eene lijst aangehouden worden, van alle stoffen en goederen welke ter verwerking afgegeven en verwerkt terug ontvangen zijn.

Eindelijk wordt in dit boek alle drie maanden de afrekening met den kleedermaker of aannemer door den officier van kleeding en wapening, volgens het gegeven model, opgemaakt: daar deze afrekening een voornaam gedeelte der verantwoording van het magazijn uitmaakt (: indien er bij de korpsen of garnizoenen zelve kleedingsstukken worden, vervaardigd, :) zal dezelve niet alleen met de meest mogelijke aandacht moeten worden opgemaakt, maar ook iedere

pôst op dezelve door de Administrateurs moeten worden nagerekend, terwijl zij ieder in het bijzonder voor de echtheid van deze afrekening, verantwoordelijk zullen wezen.

ART. 383. De officier van kleeding en wapening is belast, met den ontvangst en de uitdeeling der gedrukte stukken, welke door het land worden verstrekt volgens het tarief nº. 34. in een bijboek zal hij voor ieder kompagnie eene lijst houden volgens model nº. 53. welke alle drie maanden zal worden afgesloten.

ART. 384. Bij de in dienststelling van nieuwe groote kleedingstukken, zullen op dezelve gemerkt worden, behalven het wapen nummer, de getallen van het jaar en kwartaal waarin dezelve verstrekt worden, deze wijze van merken zal geschieden: (bij voorbeeld) op goederen verstrekt in het 2e kwartaal 1831 $\frac{1831}{2}$; op het harnachement wordt het jaartaal van de in dienststelling alsmede het doorloopend nummer der paarden bij art. 237 voorgeschreven ingebrand. Van de voorschreven tijdvakken van eerste in dienststelling, zal de draagtijd gerekend worden integaan. De kommandanten der kompagnien zullen gehouden zijn wanneer de nummers der kleeding, onduidelijk mogten geworden zijn, die door den officier van kleeding en wapening op nieuw te doen nummeren; blijvende de kommandanten der kompagnien aansprakelijk voor de vernieuwing van zoodanige kleeding, waaromtrent uit hoofde van het niet, of slecht merken der goederen, moeijelijkheden mogten ontstaan.

ART. 385. Op het linnengoed wordt bij de uitreiking het wapennummer van den man uitgedrukt, op de schoenen worden deze nummers ingebrand.

ART. 386. Geene wapenen en groot equipements-stukken zullen aan de onder-officieren en manschappen verstrekt worden, dan na dat zij alvorens genummerd en gemerkt zijn geworden, met het jaartal van de indienststelling.

Wat de infanterie geweren betreft wordt het eerstgemelde op de staartschroef, en het laatstgemelde gesteld op de schaft der bajonet, op het dikke einde van den laadstok en op de kolfplaat; bij de overige korpsen der armée wordt deze wijze van nummereren der vuurwapenen, zoo ver de constructie zulks toelaat, gevolgd.

Bij de sabels wordt het jaartal boven aan op het plat

der kling en het nummer op het gevest gesteld; bij de trommen worden beide nummers op de koperen tromschroefplaat gemerkt; en bij de hoorns of trompetten op het uiteinde der monding aan de buitenzijde geplaatst, voorts het riemwerk op de binnenzijde en de patroontasch op de achterzijde van den bak; van het jaartal van in dienst stelling zal de draagtijd gerekend worden te zijn ingegaan.

Op de wapens, trompetten en hoorns worden de nummers gegraveerd of geslagen, en op het ledergoed gebrand.

ART. 387. De nummering der wapenen, trommen, hoorns en trompetten zullen bij ieder korps geschieden als volgt: van n°. 1 te beginnen met ieder geweer, iedere degen of sabel, trom, hoorn, trompet enz. zoo dat de vuurwapens bij ieder korps met één nummer doorloopen, vervolgens op dezelfde wijze de sabels van nummer 1 enz.

Bij het personeel der artillerie en regiment huzaren zullen de nummers bij iedere kompagnie met n°. 1 beginnen, met bijvoeging van de letter der kompagnie.

Bij het algemeen depôt te Weltevreden, zullen de voorschriften voor nummeren van kleeding en wapening, alleen voor het vastgestelde kader, gevolgd worden.

ART. 388. In het algemeen wordt vastgesteld, dat zoo min eenigzins mogelijk, wapens, groot equipement en harnachementstukken van het eene aan het andere korps moeten worden overgegeven, doch wanneer dit mogt, plaats vinden, zullen bij het nieuwe korps de nummers van het vorige weggedaan, en die van het nieuwe in plaats gesteld worden.

ART. 389. Het wordt ten strengste verboden, om de wapens tot herkenning, andere dan de hierboven voorschreven teekenen te geven, het zij door er spijkers inteslaan, het zij door letters in de lade te snijden, of op andere wijze. De chefs der korpsen zijn personeel verantwoordelijk voor alle dergelijke beschadigingen aan de geweren, zij zullen derhalve alle mogelijke middelen in het werk stellen, om zulks voortekomen.

ART. 390. De officier van kleeding en wapening maakt alle drie maanden op:

a. Afschrift van het magazijnsboek in duplo, volgens model n°. 54.

b. Afschrift van het boek van verwerkte stoffage.

c. Eenen staat en verantwoording van verstrekte remonte stukken (in geldswaarde) model nº. 55.

d. Eenen staat en verantwoording van op schuld verstrekte kleeding enz. volgens model nº. 56. en geeft dezelven, voorzien van alle bewijzen van ontvangst en uitgave (welke alleen bij het eerste noodig zijn) over, aan de administrateurs van het korps of garnizoen, welke na accoord bevinding, op de staten *c. d.* de geldelijke afrekening stellen, en na behoorlijke teekening, deze stukken aan den inspecteur en chef inzenden, waarna een exemplaar van het afschrift van het magazijnsboek, zonder bewijzen, geverifieerd en bekrachtigd, wordt terug gezonden.

ART. 391. Bij iedere kompagnie of detachement zal worden aangehouden eene verantwoording van ontvangene overgenomene, ingeleverde en overgegevene groote kleeding, wapening, equipement en harnachement, volgens model nº. 57.

ART. 392. Bij het einde van ieder jaar maken de kompagnies of detachements kommandanten een afschrift hiervan, en zenden dit, met de vereischte bewijzen aan de administrateuren; de officier van kleeding en wapening examineert en verifieert dezelve, doet die van alle abuizen zuiveren, en maakt daaruit op, eene generale verantwoording in duplo volgens model nº. 58, welke na door de administrateuren onderzocht, goedbevonden en geteekend te zijn, met de kompagniesverantwoordingen en bewijzen aan den inspecteur en chef der militaire administratie wordt gezonden, tegelijk met de magazijnsverantwoording over het laaste kwartaal.

ART. 393. De inspecteur en chef na deze verantwoording geverifieerd en bekrachtigd te hebben, zendt eene expeditie aan het korps, aan den garnizoens raad of het detachement terug, met de kompagniesverantwoordingen en de daartoe behoorende bewijzen.

ART. 394. Dezelfde boeking en wijze van verantwoording moet bij alle korpsen, garnizoensraden en detachementen gehouden en gevolgd worden, welke van zelve altijd naar de grootte en talrijkheid der kompanien en detachementen zich schikken en voor kleine detachementen slechts uit één wapenkorps zamengesteld, enkel eene kompagniesverantwoording uitmaken zal, door het magazijn

boek interigten even als bij model nº. 58, voor de verantwoording der kompagnien is aangegeven.

Art. 395. De boeken der officieren van kleeding en wapening zullen alle drie maanden door de administrateurs der korpsen worden nagezien en afgeteekend, en wel uiterlijk den 15e der eerst volgende maand, na den afloop van het kwartaal; zullende alsdan het magazijn van kleeding en wapening door hen moeten worden opgenomen, en de goederen welke zich daarin bevinden, nagezien, gemeten en geteld worden. Bij deze driemaandelijksche opname zullen de administrateurs, wanneer zich geen officier der administratie of iemand met dien dienst belast op de plaats bevindt, tevens aan den kommanderenden officier van het garnizoen, eene kommissie aanvragen, ten einde de zich in het magazijn bevindende oude en onbruikbare goederen te examineren, welke kommissie daarvan opmaakt een procesverbaal volgens model nº. 59, hetgeen aan de administrateurs ter hand gesteld wordt, die hetzelve in duplo aan den officier der militaire administratie, in de groote afdeeling of kommandement gestationneerd, ter erlanging van autorisatie tot afschrijving of anderzins, aanbieden; op buiten etablissementen alwaar geen officier der administratie aanwezig is, zullen de goederen dadelijk kunnen worden vernietigd en bij de boeken afgeschreven, mits de processenverbaal bij de eerste gelegenheid aan den inspecteur en chef ter goedkeuring worden ingediend.

Op plaatsen waar een officier der administratie aanwezig is, zal de kommissie tot afkeuring van onbruikbare goederen door denzelven worden aangevraagd, de examinatie derzelve zal ten zijnen overstaan geschieden, en de processen-verbaal daarvan, en die welke hem door de garnizoens raden worden ingezonden, met zijne consideratien en advies voorzien, ter fiattering den inspecteur en chef der militaire administratie aanbieden.

Op Java en Madura, ter plaatse alwaar zich geen officier der administratie bevindt, zal men niet tot de vernietiging kunnen overgaan, alvorens daartoe de autorisatie te hebben erlangd, welke autorisatie door de respectieve officieren der administratie in de kommandementen aanwezig, dadelijk zal kunnen worden verleend, ingeval daarte[illegible] en bij hem geene bedenkingen bestaan, de vernietiging geschiedt

alsdan in tegenwoordigheid van dezelfde kommissie, die bij de afkeuring aanwezig was, welke van deze verrigting aan den voet van de processen verbaal, welke hen door den officier der administratie worden terug gezonden, melding maken, na welke verrigting zij die zullen terugzenden, om zoo als hiervoren is bepaald dezelve aan den inspecteur en chef aantebieden.

De administrateurs zullen daarenboven zoo menigmaal als zulks noodig of dienstig zal worden geacht, tusschen tijds het magazijn inspecteren, en zich van de behoorlijke administratie van hetzelve verzekeren.

ART. 596. Bij overgang van manschappen van het eene naar het andere korps, zullen dezelve vergezeld zijn, van eenen nominatieven staat in duplo, opgemaakt door de kompagnies-kommandanten, gecertificeerd door de administrateurs volgens model nº. 60, aanwijzende de groote kleeding en wapening, welke overgegane manschappen hebben mede genomen, met bekendstelling van derzelver reeds verloopen draagtijd, als ook hetgene de manschappen nog mogten te goed hebben, en tot hoever hun het klein equipement verstrekt is, bij aankomst dezer manschappen, wordt van dezen staat, door de administrateuren nagezien en goed bevonden zijnde, eene expeditie voor de rigtige ontvangst geteekend, verzonden aan het korps waarvan de manschappen afkomstig zijn, om dezelve te doen dienen als bijlage bij de jaarlijksche verantwoording. De afschrijving der goederen door overgegane manschappen medegenomen, zal echter dadelijk kunnen geschieden; voor zooverre die niet door de terug ontvangene kleedingstaten zijn gewettigd, zal bij de jaarlijksche verantwoording een triplicaat worden overgelegd; zullende ingeval van verschil daarin, door den inspecteur en chef worden beslist hoedanig en door wien de vergoeding zal moeten geschieden.

ART. 597. De officier van kleeding en wapening is verantwoordelijk voor het behoorlijk onderhoud, en de zindelijkheid van de kleeding en wapening, het equipement en harnachement, welke hem ter bewaring zullen worden toevertrouwd.

ELFDE HOOFDDEEL.

Over de Magazijnen.

EERSTE AFDEELING.

Algemeene Magazijnen.

ART. 398. De kleeding, equipement, harnachementstukken, de fournituren, kazernerings en hospitaals goederen, kampementseffecten enz. worden bewaard en in voorraad gehouden, in een te Batavia gevestigd magazijn, hetwelk onder het opzigt en de verantwoording staat van eenen administrateur, wiens tractement en personeel is aangewezen op het tarief n°. 35; daar waar zulks volstrekt noodzakelijk wordt bevonden, zullen buiten dien, het zij vaste of tijdelijke magazijnen worden opgerigt, hetwelk met vaststelling van het personeel en de bezoldiging bij speciale besluiten door het Gouvernement zal bepaald worden.

ART. 399. De administrateur is onmiddelijk ondergeschikt aan den inspecteur en chef der militaire administratie.

ART. 400. Hij zal geene ontvangsten of verstrekkingen doen dan op ordonnantien van den chef der militaire administratie, deze ordonnantien zullen onder de aanvragen der korpsen of belanghebbenden en onder de processen verbaal worden gesteld, en in duplo wezen, waarvan eene expeditie bij denzelven zal berusten.

ART. 401. Hij zal van de goederen onder zijne administratie houden een magazijnsboek volgens het model n°. 51, zoo als voor de korpsen is voorgeschreven

ART. 402. Bij het einde van iedere maand zal hij eene nota van de restanten in zijn magazijn, opgemaakt volgens de volgorde van zijn magazijnsboek aan den inspecteur en chef der militaire administratie moeten inzenden.

Hij zal alle drie maanden een afschrift van zijn magazijnsboek, tableauxgewijze volgens model n°. 61 opmaken,

en met alle bewijzen van ontvangst en uitgave, zenden aan den inspecteur en chef der militaire administratie, welk afschrift op den 20en van de maand na afloop van elk kwartaal bij gemelden inspecteur moet zijn ingekomen.

Art. 403. Hij zal geene goederen van leveranciers mogen ontvangen, dan in bijwezen van eene daartoe benoemde kommissie, welke over het bevinden proces-verbaal opmaakt; zullende bij zoodanige overnamen gehandeld worden naar aanleiding van hetgeen bij de contracten daaromtrent voorgeschreven is.

Art. 404. Hij zal zorgen dat alle de onder zijne administratie gestelde goederen, met oplettendheid gadegeslagen, en van tijd tot tijd gelucht worden, en door het aanwenden van alle verdere daartoe dienstige middelen, van bederf bevrijd blijven, hetgeen inzonderheid moet worden geobserveerd omtrent goederen, die nieuwlings worden aangebragt en uit vaartuigen komende, dikwijls nat of vochtig zijn, sub poene van verantwoordelijk te zullen worden gehouden, voor alle nadeelen, welke door nalatigheid in deze mogten ontstaan.

Art. 405. Hij zal mede zorgen, dat de onder zijne administratie gestelde monteringstukken, equipement, rijdequipagien enz. ieder afzonderlijk gerangschikt worden, en dat bij de verstrekkingen en verzendingen geene verruilingen plaats vinden, maar ieder regiment of korps de voor hetzelve bestemde kleedingstukken en equipementen behoorlijk ontvange.

Art. 406. Hij wordt verantwoordelijk gesteld om de goederen het langst in het magazijn zich bevindende, het eerst te verstrekken, ten einde schade, die door bederf ontstaan kan, voor te komen.

Art. 407 Het magazijn van kleeding zal dagelijks, de zon en feestdagen uitgezonderd, moeten geopend zijn, van 's morgens negen tot 's namiddags twee uren.

Art. 408. Aan de leveranciers, of degenen, welke eenige goederen in het magazijn zullen hebben geleverd; zal dadelijk een afschrift van het proces-verbaal van examininatie en ontvangst, afgegeven worden, zonder dat de administrateur deze afgifte zal mogen vertragen.

Art. 409. De administrateur mag onder geen voorwendsel hoegenaamd contra-bons afgeven, en ingeval het mogt

gebeuren, dat hij niet alles konde verstrekken, wat op de ordonnantie voorkomt, zal zulks daarop moeten bekend gesteld worden, door den genen welke voor ontvangst der goederen teekent.

ART. 410. Bij de verantwoording van het kleedingsmagazijn zal bij elke verstrekking van stoffagien aan leveranciers, kleermakers of andere personen, om daarvan kleedingstukken aantemaken, worden bekend gesteld, de berekening der verstrekte stoffagien ten aanzien der daaruit te vervaardigen kleedingstukken.

ART. 411. Bij het in ontvangst nemen van gemaakte kleedingstukken, moet behoorlijk worden bekend gesteld de datum en het nummer der ordonnantie van verstrekking der stoffagien, waaruit dezelve zijn vervaardigd.

ART. 412. Bij de verantwoording van elk kwartaal moet hij overleggen eenen staat, waarbij wordt bekend gesteld, de hoeveelheid der aan de leveranciers, kleedermakers en andere personen verstrekte stoffagien, tot het vervaardigen van kleedingstukken, welke onder ultimo Maart, Junij, September of December nog onverantwoord waren gebleven.

ART. 413. De pakkisten, manden en andere goederen tot emballage der te verzendene goederen benoodigd, zullen uitbesteed dan wel op autorisatie van den chef der militaire administratie aangekocht worden; de artikelen van emballage moeten in ontvangst genomen en even als andere goederen verantwoord worden; zullende dezelve op den voet van de processen-verbaal van afpakking worden bekend gesteld; van deze en andere kleine uitgaven zal hij alle drie maanden eene specifieke rekening aan den chef der militaire administratie indienen, ten einde vergoeding daarvoor te erlangen.

ART. 414. De voor het magazijn toegestane koelies zullen dagelijks in hetzelve moeten aanwezig zijn, en in buitengewone omstandigheden, waar het vaste getal koelies niet toereikende mogt wezen, om het werk met den vereischten spoed te verrigten, zal de administrateur op autorisatie van den chef der militaire administratie extra koelies kunnen inhuren en het kostende op zijne driemaandelijksche rekening brengen.

ART. 415. De verstrekkingen aan de korpsen zullen onder geen voorwendsel hoegenaamd mogen worden uitgesteld,

dien tengevolge zal de administrateur wanneer hij wegens een of andere reden zich op den bepaalden tijd niet in zijn magazijn zal kunnen bevinden, daarvan kennis geven.

ART. 416 Wanneer bij ziekte of gepermitteerde absentie van den administrateur, verstrekkingen of verzendingen moeten gedaan worden, welke geen uitstel kunnen lijden, zal zulks door den adjunct-administrateur geschieden, blijvende in zoodanig geval de administrateur voor zijn magazijn altijd verantwoordelijk.

ART. 417 Bij het einde der maand zal door den administrateur worden opgemaakt eenen staat volgens model nº. 62 van de balen en kisten welke door hem in den loop der maand zijn afgezonden en welke alsnog ter verzending overblijven, welke hij aan den chef der militaire administratie zal indienen.

ART. 418. De chef van de militaire adminisratie zal het regt hebben om wanneer de administrateur nalatig mogt wezen in het indienen zijner verantwoording, zijn tractement niet te doen uitbetalen, dan na den ontvangst zijner administratieve stukken.

ART. 419. Na den afloop van ieder jaar zullen de restanten van het magazijn opgenomen, van de bevinding, processen-verbaal in duplo opgemaakt, en aan den chef der militaire administratie gezonden worden.

ART. 420. Ingeval er minderheden in het magazijn mogten ontdekt worden, of wel goederen mogten bedorven raken, hetgeen de administrateur had kunnen voorkomen, zal hij de waarde daarvan aan den lande vergoeden, onverminderd de straffen, welke bij de krijgs-wetten zijn vastgesteld, wanneer het mankerende door kwade trouw mogt veroorzaakt zijn.

ART. 421. Voor koelies tot het schoonhouden en luchten der goederen zullen 's maands worden in rekening geleden de loonen aangewezen op het tarief nº. 35 zonder meer.

ART. 422. Alle vorenstaande bepalingen voor den administrateur van het algemeen magazijn te Batavia, zullen ook van toepassing wezen op andere militaire kleedingmagazijnen, welke reeds zijn, of zullen worden opgerigt, met dit onderscheid, dat dezelve zullen staan onder het onmiddelijk toezigt van den aanwezigen officier der militaire administratie of dien dienst uitoeffenende, door wiens tusschen-

komst alle administratieve stukken het magazijn betreffende, aan den inspecteur en chef zullen gezonden worden.

ART. 423. Indien aan de korpsen en garnizoenen op sommige buitenetablissementen geene localen van 's lands wege voor de magazijnen kunnen aangewezen worden, zal maandelijks voor huur van dezelve in uitgaaf geleden worden, de indemniteit bij tarief n°. 56 aangewezen, mits daarvan overleggende een certificaat zoo als bij art. 463 voor de huishuur is voorgeschreven.

ART. 424. Bij iedere scheepsgelegenheid zullen de garnizoens raden van administratie en kommandanten van op zich zelve staande detachementen op de buiten etablissementen, welke hunne kleeding onmiddelijk uit de magazijnen op Java ontvangen, aan den inspecteur en chef inzenden, eene nota van de restanten in hunne magazijnen aanwezig.

TWEEDE AFDEELING.

Wijze van keuring van geleverd wordende goederen.

ART. 425. In ieder garnizoen op Java, waar zulks noodig zal worden geoordeeld, zullen voorhanden zijn drie stellen letters van het alphabet, en nummers van een tot negen en o en wel een stel in hout, een in ijzer voor het branden en een in staal voor het inslaan der merken; en voorts de overige benoodigdheden, om te dienen tot stempelen der kleedingstukken, schoeisel, harnachement en andere goederen.

ART. 426. Deze letters en nummers zullen voor Batavia, Samarang en Soerabaija van verschillende grootte zijn, om te kunnen onderscheiden van welke plaats de goederen afkomstig zijn.

ART. 427. Wanneer goederen in het magazijn geleverd moeten worden, zullen door den kommanderenden officier van het garnizoen, twee officieren kommissarissen tot de keuring benoemd worden, welke bij beurten uit alle officieren van het garnizoen zullen worden genomen; deze kommissarissen kiezen de letters en nummers, waarmede zij de goederen willen stempelen, welke merken door hen op het

proces-verbaal worden gesteld; zij vermogen echter nimmer het merk van eene vorige kommissie nemen, echter zal het de kommissie vrijstaan zich van eigene stempels en merkijzers te bedienen.

Art. 428. In het magazijn zal een boek bestaan, waarin naauwkeurig van ieder proces-verbaal de datum, de namen der officieren kommissarissen, als ook van den leverancier die de goederen geleverd heeft, zullen worden ingeschreven, en het gebruikte merk daarbij geplaatst, op dat de opvolgende kommissien zullen kunnen erkennen, met welk merk de goederen van vroegere kommissien reeds zijn voorzien: dit register zullen de officieren kommissarissen telkens voor hun vertrek uit het magazijn met hunne handteekening bekrachtigen.

Art. 429. De goederen zullen door de kommissarissen op eene plaats kunnen worden gemerkt, zoo als zij lieden goedvinden, mits het merk zoodanig worde gesteld, dat hetzelve bij het dragen niet kan gezien worden, van welke door hen verkozene plaats, zij in het proces-verbaal melding zullen maken.

Art. 430. Bij de kommissien van keuring zullen deskundigen assisteren, welke slechts raad en inlichting geven, terwijl de officieren met de keuring belast, alleen verantwoordelijk blijven.

Art. 431. Telkens na de keuring van eeniger hande goederen, zullen de kommissarissen tot de keuring een proces-verbaal van hunne bevinding en verrigting opmaken, inhoudende vermelding des naams van den gene die de goederen geleverd heeft, opgaaf van de goederen die zij goedgekeurd, en mitsdien gestempeld zullen hebben, en van degene die zij mogten verwerpen; zij zullen dit proces-verbaal dadelijk ter hand stellen aan dengene die de kommissie gevraagd heeft.

Art. 432. Indien kommissarissen onvoldoende goederen mogten hebben goedgekeurd, zullen dezelve na gelang van omstandigheden geheel voor hunne rekening gelaten of tegen derzelver wezenlijke waarde uitgegeven worden, en het verlies pro-rata van hunne traktementen, door hen worden vergoed.

Art. 433. Indien de leveranciers zich bezwaard achten wegens de gedane afkeuringen, zullen zij zich vervoegen bij

den kommandant van het garnizoen, die zelve met eenen der oudste officieren van het garnizoen, eene kommisise zal uitmaken, of wel twee der oudste officieren in kommissie stellen zal, om de goederen te herkeuren; nimmer zal echter dezelfde officier die bij de keuring geweest is, bij de herkeuring mogen zijn; en daar waar een officier van de administratie aanwezig is, zal deze altijd bij de kommissie ter herkeuring tegenwoordig wezen.

ART. 434. In het magazijn van kleeding zal een afschrift van de voorschriften omtrent de keuring der goederen worden opgehangen, ten einde de kommissarissen tot de keuring, daarvan ten allen tijde kennis kunnen bekomen.

DERDE AFDEELING.

Over het verzenden der kleeding en equipements-stukken en het in ontvangst nemen derzelve.

ART. 435. De afscheep van militaire goederen, welke over zee verzonden worden, zal geschieden door tusschenkomst van de civiele autoriteit, en geene dier goederen onmiddelijk door of aan het militair departement worden geconsigneerd.

ART. 436. Deze goederen zullen in tegenwoordigheid van twee gekommiteerden worden geteld, en behoorlijk met derzelver afpakbriefjes worden ingepakt in wel geconditionneerde kisten, vaten, balen, pakken of manden, zoo veel doenlijk verzorgd, berottingd, geplombeerd of verzegeld en voor zoo veel noodig voorzien van een afschrift van den inhoud; alles zoo en in diervoege, als zulks bij het civiel departement gebruikelijk is: zullende voorts daarvan behoorlijk proces-verbaal worden geformeerd volgens het model nº. 65.

ART. 437. De dusdanig gepakte goederen zullen den pakhuismeester (in tegenwoordigheid van de kommissarissen) met de vermelde processen verbaal worden aangeboden, welke de uiterlijke gesteldheid zal doen onderzoeken, en deze in behoorlijke orde bevonden zijnde, dezelve bruto

doen wegen, en in de pakhuizen deponeren, tot tijd en wijle de afscheping kan geschieden.

Art. 438. De vervoerde goederen ter bestemde plaats aangekomen, zullen door de civiele autoriteit aldaar worden gelost, en in hare pakhuizen gebragt; alwaar dezelven in tegenwoordigheid van den pakhuismeester, den gezaghebber en twee gekommitteerden van het militaire departement, uitwendig onderzocht en bruto zullen gewogen worden. De emballagien onbeschadigd en het bruto gewigt onverminderd bevonden zijnde, zullen daarvan processen verbaal opgemaakt en deze goederen aan het militair departement op behoorlijk reçu worden afgegeven, waardoor de gezaghebber zal zijn gedechargeerd.

Art. 439. Voormelde kommissie eenige gebreken aan de emballage bespeurende, verschil in gewigt bevindende, of vermoedende dat de goederen nat, bedorven of beschadigd kunnen zijn, zullen de kisten, manden enz. in dien staat niet vermogen overtenemen, maar in de civiele pakhuizen tot de opening derzelve overgaan, om den inhoud na te zien en te tellen, in tegenwoordigheid van den civielen pakhuismeester en den scheeps-gezagvoerder.

Art. 440. De uitpakking geschiedende, zullen de goederen door de gekommitteerden in tegenwoordigheid van voornoemde personen, namelijk de scheepsgezaghebber en de civiele pakhuismeester, geteld en onderzocht worden, voorts derzelver aard en hoeveelheid in vergelijk gebragt met de afpakbriefjes, en het ter plaatse van afscheping opgemaakte proces-verbaal, waarvan de kommissie alsdan op nieuw behoorlijk proces-verbaal, volgens het model bij artik. 441 hieronder bepaald, opmaken zal, zoo mede van de bevinding der beschadigde of bedorvene goederen, met aanwijzing waarin die hebben bestaan, en derzelver kwantiteit, als ook van de redenen welke naar hun oordeel waarschijnlijk tot het bederf of de te min bevinding, hebben kunnen aanleiding geven.

Dit proces-verbaal, des gevorderd behoorlijk beëedigd zijnde, zal de vergoeding van de te kort komende, beschadigde of bedorvene goederen, komen ten laste van den gezagvoerder, met wiens bodem dezelve zijn overgevoerd, ten ware deze bewijzen konde, dat zulks buiten toedoen

van hem zelve of van zijne equipage geschied, en alleen door zeeschade of ander ongeluk veroorzaakt was.

ART. 441. De bij art. 438 vermelde uiterlijk onbeschadigde en aan het militaire departement afgeleverde goederen, zullen dadelijk in deszelfs magazijnen in tegenwoordigheid eener kommissie worden geopend, onderzocht en nageteld, voorts met de afpakbriefjes en de processen verbaal vergeleken en daarvan op nieuw proces-verbaal volgens het model nº. 64 opgemaakt en des noods beëedigd worden. Indien alsdan mogt worden bevonden dat eenige goederen beschadigd, bedorven of te kort waren, zal de afzender, naar gelang van omstandigheden aansprakelijk worden gesteld, en hem de vergoeding opgelegd worden.

ART. 442. Door den afzender zullen van alle te verzendene goederen, facturen worden geformeerd volgens het model nº. 65 en aan den pakhuismeester afgegeven, met bekendstelling van de prijzen der onderscheidene artikelen; welke facturen met en benevens de cognossementen, zoo lang bij denzelven zullen blijven gedeponeerd tot dat de goederen worden verzonden, terwijl voorts een dubbeld der facturen en processen-verbaal door de militaire autoriteit bij afzonderlijke gelegenheid, het zij over land, of over zee naar de geconsigneerde autoriteit zal worden gezonden.

ART. 443. Voor zooveel betreft de goederen welke uit Nederland voor het militaire-departemet worden aangebragt, zal bij het onderzoek derzelven, worden gehandeld, overeenkomstig dit reglement, doch zullen ten aanzien der vergoedingen, welke ten gevolge der bevindingen ten laste van den schipper zouden moeten komen, gevolgd moeten worden, de bepalingen, welke deswege in de contracten in Nederland voor den overvoer dier goederen, zullen zijn vastgesteld.

ART. 444. Goederen, welke over land gezonden worden, worden niet in de civiele pakhuizen ten dien einde gedeponeerd, maar zonder die tusschenkomst regtstreeks door en aan de militaire autoriteit verzonden; de noodige transportmiddelen worden aangevraagd, en indien een geleide van gewapende manschappen dan wel van politie dienaren noodig geoordeeld wordt, worden de aanvragen daartoe gedaan aan den kommanderenden officier van't garnizoen, die gehouden zal zijn daarin te voorzien naar

bevind van zaken. De afzending, afpakking en inname der goederen geschiedt overigens op dezelfde wijze als hierboven voor het vervoer over zee is bepaald; met uitzondering dat de tusschenkomst van het civiele departement hierbij vervallende, de overname en ontpakking onmiddelijk geschiedt bij de militaire autoriteit aan welke de goederen zijn geadresseerd.

ART. 445. Bij den ontvangst van goederen moeten dezelve bij de boeken naarvolgens het factuur derzelven worden ingenomen, onverschillig dezelven te min of bedorven mogten zijn bevonden; de bedorven, te veel of te min bevondene goederen, zullen dadelijk af en bij geschreven kunnen worden, mits dit behoorlijk bij proces-verbaal is geconstateerd en daarvan dadelijk berigt wordt gegeven.

VIERDE AFDEELING.

Magazijnen der Korpsen.

ART. 446. De wijze van in ontvangstneming en verzending van goederen zal bij deze magazijnen op dezelfde wijze geschieden, als bij dit reglement is voorgeschreven voor de militaire magazijnen.

ART. 447. Specifieke rekeningen voor onkosten worden bij de magazijnen der korpsen niet ingediend; zullende daarvoor worden goed gedaan, de indemniteit aangewezen op het tarief nº. 35.

ART. 448. Dit montant zal aan den waarnemenden officier van kleeding worden uitbetaald, waaruit hij alle kleine onkosten, als koelieloonen en schoonhouden van het locaal, olie of reuzel tot onderhoud der wapenen, drukinkt. aankoop en reparatie der drukletters, touwen, reparatien aan stellagien en bakken in het magazijn, belooning voor den assistent, alsmede het kostende der emballagie, de kisten, manden enz. (uitgezonderd, die van's lands wege zullen goedgedaan worden,) peper of kamfer bij de te verzendene goederen, zal moeten bestrijden; zullende hij niet verpligt wezen, om van de verwending dezer indemniteit eenige verdere verantwoording te doen.

TWAALFDE HOOFDDEEL.

Huisvesting en Kazernering.

EERSTE AFDEELING.

Huisvesting der officieren, militaire ambtenaren en geëmploijeerden.

ART. 449. Alle officieren der landmagt, civiele ambtenaren bij het militaire departement, eléves voor den geneeskundigen dienst en militaire geëmploijeerden, voor zoo verre deze laatste geene soldij bij een korps genieten, op welke plaatsen zij zich ook mogen bevinden, zullen op kosten van den lande van woningen worden voorzien; daar waar geene woningen disponibel zijn, zal eene schadeloosstelling voor huishuur worden verleend, op den natemeldenen voet.

ART. 450. Tot dat einde zullen van wege het gouvernement, in alle plaatsen alwaar troepen gestationeerd zijn, de noodige gebouwen worden aangewezen, welke ter beschikking van den kommanderenden officier van het garnizoen worden gesteld.

ART. 451. Bij de aankomst van eenen officier, ambtemaar of geëmploijeerde in een der garnizoenen, zal de kommanderende officier hem dadelijk eene woning aanwijzen, welke hem volgens zijnen rang en de hem opgedragene diensten, volgens het bepaalde hieronder toekomt.

ART. 452. De woningen zullen door het departement der genie geklassificeerd worden en de kommanderende officier zal zich daarnaar regelen bij het bezetten door officieren enz.

1e klasse kolonels.

2e klasse luitenant kolonels.
3e Idem majoors.
4e Idem kapiteins en directeuren der groote hospitalen, en administrateurs van kleeding op Java.
5e Idem officieren beneden den rang van kapitein en alle andere ambtenaren bij het militaire departement s' maands ƒ. 150 en daarboven genietende.
6e Idem elèves van den geneeskundigen dienst en verdere militaire geëmploijeerden, welker traktement minder dan ƒ. 150 's maands bedraagd voor zoo verre dezelve civiele, of militaire bij hunne korpsen voor memorie gevoerd zijn, zoo dat hieronder in geenen deele verstaan worden militairen bij hunne korpsen in betaling gevoerd en ergens geëmploijeerd met of zonder toelage, die bij de korpsen moeten logeren.

Art. 453. Officieren welke met voorname werkzaamheden belast zijn, als de onder directeurs, eerste aanwezende ingenieurs, officieren der administratie, kwartiermeesters, officieren van kleeding, magazijnmeesters der artillerie enz. zullen voor hunne bureaux localen, dan wel eene woning van de klasse van eenen hoogeren rang bekomen.

Art. 454. Bij gebrek aan woning van de eene of andere klasse zal in het oog gehouden worden, dat twee luitenants in eene kapiteins woning en twee kapiteins in eene hoofd officiers woning kunnen gelogeerd worden; deze bepaling zal echter niet dan in zeer dringende gevallen, op gehuwden toepasselijk zijn.

Art. 455. Wanneer door omstandigheden het mogt gebeuren, dat zich in een garnizoen meer kapiteins mogten bevinden, dan in de voor hunnen rang bestemde woningen of in opene hoofd officiers woningen konden gehuisvest worden, en er daar en tegen luitenants woningen onbewoond waren, zal de kommanderende officier gehouden zijn, de openstaande luitenants woningen te doen betrekken; dit is echter niet toepasselijk voor gehuwde officieren op woningen welke eene kamer bevatten.

Art. 456. De bewoner of bewoners zullen gehouden zijn aan hen lieden aangewezene woningen in den meestmogelijken zindelijken staat te houden, en te zorgen, dat door hunlieden of hunne bedienden geene de minste degradatien geschieden, zullende de kommanderende officie-

ren der garnizoenen, de civiele ingenieurs, en op plaatsen alwaar de gebouwen binnen de forten zijn gelegen, de eerste aanwezende ingenieurs gehouden zijn, hier voor te waken; zullende bij aldien eenige degradatien mogten voorkomen, die door hunlieden geacht worden ten laste van de bewoners te moeten komen, dezelve hersteld worden op rekening van dengene welke de schade veroorzaakt heeft.

ART. 457. Wanneer buiten toedoen van den bewoner of bewoners eenige degradatien aan woningen mogten geschieden, zullen zijlieden gehouden zijn hiervan dadelijk kennis te geven aan den kommanderenden officier van het garnizoen, welke alsdan zal zorgen, dat dezelve hersteld worden, volgens den aangenomen regel.

ART. 458. Wanneer de kommanderende officier van het garnizoen kennis bekomt van het aanstaand vertrek van eenen officier, ambtenaar of geëmploijeerde, zal hij deszelfs woning doen opnemen, en zoo er degradatien bestaan, daarvan door het civiel bouw-departement of departement der genie, de kosten doen begrooten, welke vervolgens van het traktement van zoodanig officier, ambtenaar enz. zullen worden ingehouden, tot welk einde daarvan door den kommanderenden officier voornoemd aan de administarteurs van het korps of garnizoen, waartoe de officier of ambtenaar enz. behoort, schriftelijke kennisgave moet worden gedaan, die alsdan voor de inhoudingen zullen zorg dragen; zullende de kommanderende officier alverder verpligt zijn om alle drie maanden aan den inspecteur en chef der militaire administratie intezenden, eene generale nominatieve opgave. der plaats gehad hebbende degradatien, die voor rekening der officieren of ambtenaren enz. zijn hersteld.

ART. 459. Wanneer een gehuwd officier of ambtenaar order ontvangt om te vertrekken, hetzij hij zich in campagne moet begeven of de omstandigheden niet gedogen dat zijne echtgenoote of kinderen hem volgen, zoo zal aan zoodanige achterblijvende vrouwen of kinderen, wanneer zij het verkiezen, en in geval hierdoor geene andere officieren in hunne regten worden benadeeld, dezelfde woningen welke door hunnen echtgenoot of vader is bewoond geweest, worden toegestaan, in welk geval echter laastgemelde nimmer indemniteit voor huishuur zal kunnen genieten; zullende in het certificaat van ophouding van

betaling moeten worden vermeld, of zoodanige officieren huizen aanhouden; tot welk einde door den kommanderenden officier hiervan kennis moet worden gegeven aan het korps of garnizoen waartoe dien officier of ambtenaar behoort, als mede aan den inspecteur en chef der militaire administratie.

ART. 460. Op gelijke wijze zullen ook, wanneer daardoor geene andere officieren, ambtenaren of geëmploijeerden in hunne aanspraak worden benadeeld, in campagne of met verlof in Indië vertrekkende officieren, hunne huizen reserveren, mits alsdan geene indemniteit voor huishuur genietende, op de plaats van hun tijdelijk aanwezen, zoodanige officieren echter zullen aldaar vrije woning kunnen genieten indien die aanhanden zijn, mits dat alle officieren, ambtenaren en geëmploijeerden eerst in gouvernementswoningen zijn gehuistvest.

ART. 461. Officieren, ambtenaren of geëmploijeerden zich absenterende wegens kommissien of wel ziek naar het hospitaal gaande, mogen hunne huizen behouden, echter alsdan geene indemniteit voor huishuur genieten.

ART. 462. Daar waar van Gouvernementswege geene woningen aan de officieren, ambtenaren of geëmploijeerden worden verstrekt, zoowel in garnizoenen als op plaatsen te velde, zal aan de zoodanige eene indemniteit worden geaccordeerd volgens het tarief no. 36.

ART. 463. Alvorens deze indemniteit aan de bij het art. 462. vermelde officieren enz, kan worden uitbetaald, zullen zijlieden gehouden zijn, een door den kommanderenden officier van het garnizoen, en daar waar slechts een officier is, door de hoogste civiele autoriteit, geteekend certificaat te produceren, waarbij moet worden bewezen, dat er geene Gouvernementswoningen onbewoond waren, waarin zijlieden hadden kunnen gehuisvest worden.

ART. 464. Deze indemniteit wordt steeds bij voortduring genoten, wanneer zoodanig officier, ambtenaar of geëmploijeerde wegens ziekte in de hospitalen wordt verpleegd, dan wel in commissie wordt gezonden.

ART. 465. Officieren, ambtenaren en geëmploijeerden welke om andere redenen, dan tot herstel hunner gezondheid met verlof gaan, voor niet langer den eene maand, zullen deze indemniteit blijven behouden, doch wanneer

het verlof langer mogt duren, zal de indemniteit niet worden genoten, dan over de maand van het vertrek. en wederom aanvang nemen in de maand van terugkomst.

ART. 466. Officieren, ambtenaren en geëmploijeerden tot herstel hunner in den dienst gekrenkte gezondheid, zich van hun garnizoen afwezig of met verlof bevindende, zullen het genot van vrije woning of bij ontstentenis daarvan, de daarvoor bepaalde indemniteit blijven behouden.

ART. 467. Wanneer een gehuwd officier of ambtenaar, welke in eene particuliere woning is gehuisvest, order ontvangt om te vertrekken, en de omstandigheden niet gedoogen, dat zijne echtgenoote dan wel zijne kinderen hem volgen, zullen deze achterblijvende vrouw en kinderen dezelfde indemniteit blijven genieten, welke hun echtgenoot of vader genoten heeft, terwijl zoodanige officier alsdan geene verdere indemniteit van huishuur mag bekomen, waar van in het certificaat van ophouding van betaling melding moet worden gemaakt.

ART. 468. De indemniteit van huishuur zal steeds voor volle maanden worden uitbetaald, ongeacht de officier, ambtenaar of geëmploijeerde slechts een gedeelte van de maand in het garnizoen gehuisvest is geweest, doch hij zal nimmer in eene maand twee malen de huishuur kunnen genieten.

ART. 469. Wanneer er gouvernementswoningen zich onbewoond bevinden, en officieren of ambtenaren welke op non activiteit of wachtgeld gesteld zijn, die mogten wenschen te betrekken, zoo zullen dezelve tijdelijk gratis aan hen worden afgestaan, echter zonder nadeel van die officieren, ambtenaren enz. welke daarop volgens hunne rangen of betrekkingen aanspraak hebben of bij aankomst verkrijgen.

ART. 470. Gepensioneerde officieren, ambtenaren of geëmploijeerden zullen geene aanspraak op vrije woning kunnen maken; echter zullen aan hen, als ook aan de gepensioneerde weduwen van officieren en ambtenaren, woningen gratis kunnen worden gegeven, met aanmerking van het bepaalde in het vorige artikel, onder uitdrukkelijke voorwaarde en bepaling, dat deze personen, de door hen geoccupeerde woningen dadelijk moeten ontruimen, zoo die voor de daar op regthebbenden benoodigd zijn; aan de

kommanderende officieren wordt aanbevolen te zorgen, dat dit stipt worde nagekomen.

Art. 471. Wanneer aan gepensioneerde officieren, ambtenaren of geëmploijeerden het genot van activiteits tractement wordt toegekend, en zij daarvoor dienst presteren, zullen dezelve aanspraak hebben op vrije woning of indemniteit daarvoor.

Art. 472. Te Weltevreden zal eene ruime officiers woning bestaan, om te dienen tot huisvesting voor de uit Nederland aankomende officieren en militaire ambtenaren, gedurende de eerste veertien dagen van hun verblijf; zoo ook voor de zulken die van elders uit 's lands bezittingen aankomen en geene vaste woning in het kampement hebben, welke woning voor rekening van den lande behoorlijk doch op de zuinigste wijze zal zijn gemeubileerd. Voor het in order en schoon houden van dit gebouw, en de verzorging der officieren, zal een geschikt onderofficier door het militaire departement worden gedesigneerd, aan wien daarvoor en voor het aanhouden van twee inlandsche bedienden, de betaling zal worden gegeven aangewezen op het tarief nº. 36.

TWEEDE AFDEELING.

Verstrekkingen en verantwoording der kazernements effecten.

Art. 473. Aan ieder korps en detachement zullen worden verstrekt de benoodigde kazernementseffecten en fournitures gelijk is aangewezen op het tarief nº. 37.

Art. 474. De goederen zullen op dezelfde wijze aangevraagd en verstrekt worden als ten aanzien der kleeding, is bepaald, voor zoo ver daarin niet door aanmaak op de plaats zelve tegen billijke prijzen kan worden voorzien, hetgeen bij iedere aanvraag moet bekend gesteld worden, voornamelijk van zoodanige meubelen waarvan het transport moeijelijk en kostbaar is.

Art. 475. De slaapsteden, kribben en fournituren zullen met een merk bestaande uit L^m K moeten worden voor-

zien, en wel op de houtwerken gebrand, en op de linnen goederen met zwarte verf gedrukt.

ART. 476. De officier van kleeding en wapening zal met de zorg der kazernering belast zijn.

ART. 477. De verantwoording van kazernering enz. is voor zoo ver het magazijn aangaat, begrepen in het magazijnsboek, en daaruit te maken afschriften volgens art. 580 en 590.

ART. 478. De bewerkstelliging der verschooning van de vuile goederen, alsmede van het vullen der bultzakken en hoofdkussens, zal geschieden bij aanneming of overeenkomsten, aangegaan door de administrateurs der korpsen en garnizoensraden van administratie, welke echter zorgen dat de natemelden indemniteit daarvoor, niet worde overschreden.

ART. 479. Alle twee maanden zullen de bultzakken, hoofdkussens en spreijen gewasschen en de slaapstede geschrobt worden; bij die gelegenheid zullen dezelven naauwkeurig nagezien en alle gebreken behoorlijk hersteld worden, waarna de bultzakken en kussens met gedroogde jonge allang allang of gras worden gevuld: ten einde het wasschen en verstellen zonder hinder voor den soldaat, behoorlijk kunne geschieden, zullen er dubbelde stellen fournituren bij de korpsen, garnizoenen en detachementen aanwezig zijn, voor zoover betreft de bultzakken, spreijen of dekens en linnen hoofdkussens.

ART. 480. Tot gemoetkoming dezer uitgaven zal worden te goed gedaan, eene indemniteit aangewezen op het tarief n°. 37, waarvan de verantwoording zal moeten geschieden volgens de voorschriften gegeven voor de indemniteiten der wapenreparatien enz. omschreven bij het 10 hoofdeel 3 afdeeling.

ART. 481. Op plaatsen waar de nieuwe slaapsteden nog niet mogten zijn ingevoerd, zal voor het wasschen, vullen en repareren van een bultzak, hoofdkussen en sprei worden te goed gedaan eene indemniteit volgens het tarief n°. 37; zullende de verantwoording daarvan mede geschieden als in het vorige artikel is voorgeschreven. Deze indemniteit wordt berekend en opgebragt, volgens de dagen van presentie voor gewone vivres voor Europeanen, moetende tevens bekend gesteld worden hoeveel manschappen nieuw, en hoeveel oud model slaapsteden in gebruik hebben, met aanwijzing van het getal dagen.

ART. 482, Op plaatsen waar het aantal der Europeanen te gering is, of door andere omstandigheden geene aannemers kunnen gevonden worden voor het reinigen enz. der fournituren, zal aan de manschappen kunnen worden uitgekeerd hetgeen voor indemniteit bij de art. 480 en 481 is bepaald, waarvoor zij gehouden zullen zijn dezelve behoorlijk te reinigen en in goeden staat te houden; zullende de administrateurs de strikste zorg hiervoor dragen en verantwoordelijk zijn.

ART. 483. De kleine gereedschappen in de keuken als kapmessen enz. zullen uit de menage gelden worden aangeschaft, de koperen ketels zullen twee à drie maal 's jaars van 's lands wege worden vertind, en de rekening deswegens, vergezeld van eene verklaring van den eerst aanwezenden officier van gezondheid in het garnizoen of kampement, dat de vertinning noodzakelijk was en van eene andere dat zij werkelijk heeft plaats gehad, bij de drie maandelijksche afrekening in uitgaaf geleden worden.

ART. 484. De raden van administratie der korpsen zijn verantwoordelijk, dat door hunne onderhebbende troepen geene meerdere fournitures gebruikt worden, dan aan hen toe komen, volgens het boven aangehaald tarief.

ART. 485. Ingeval goederen door onvoorziene toevallen verloren raken, welke aan niemand kunnen ten laste gelegd worden, moet een zoodanig verlies bij proces-verbaal worden geconstateerd, het welk aan den chef der militaire administratie zal moeten ingezonden worden, ten einde autorisatie tot afschrijving te erlangen.

ART. 486. De kommandanten der korpsen en detachementen zullen doen zorgen dat de kazerneringsgoederen en fornitures niet veronachtzaamd worden, en zullen gehouden zijn, zich meermaalen van de goede nakoming daarvan te verzekeren, terwijl ingeval van verlies of verwaarlozing daarvan, door de onder-officieren en manschappen veroorzaakt, dan wel door verzuim aan toezigt der kompagnies kommandanten, de schade alsdan vergoed zal worden door dengenen wien zulks mogt toegeschreven worden, en wel altijd tegen de volle waarde van de verloren of verwaarloosde goederen, onverschillig nieuw of gebruikt zijnde; indien boven het benoodigde getal aan de kompagnien of detachementen goederen in gebruik gegeven of gelaten worden, en die verwaarloost of verloren mogten

geraken, zal de vergoeding daarvan worden opgelegd aan den officier belast met de kazernering.

ART. 487. De kommissie bij art. 395 vermeld, zal ook tevens de onbruikbare fournitures, kazernerings-effecten, keuken en stalgereedschappen examineren, en even eens handelen, als ten aanzien der onbruikbare goederen in het magazijn, is voorgeschreven.

ART. 488. Ingeval een geheel korps het garnizoen verlaat, zullen de kazernements effecten enz. worden overgegeven aan het korps of detachement hetwelk op de plaats zal verblijven, tegen behoorlijk proces verbaal, welke dezelve zal surveilleren om bij gelegenheid aan de eerst komende weder in gebruik te geven; terwijl wanneer een garnizoen geheel wordt ontruimd, deze goederen overgegeven zullen worden, aan de civiele autoriteit, welke dezelve in bewaring zal nemen, tot dat daarover door den chef der militaire administratie zal zijn gedisponeerd, hetwelk altijd zoo spoedig doenlijk zal geschieden.

ART. 489. Na den afloop van ieder kwartaal zal bij iedere kompagnie opgemaakt worden, eene verantwoording van alle in gebruik zijnde fournitures, kazernegoederen, keuken en stalgereedschappen volgens model nº. 66, welke aan de administrateurs van het korps wordt ingediend; de administrateurs maken daaruit eene generale verantwoording, volgens hetzelfde model op; welke verantwoording in duplo vergezeld van de kompagnies verantwoordingen en bewijzen, aan de gedetacheerden officieren der militaire administratie voor zooverre dezelven in de afdeelingen of etablissementen aanwezig zijn, en anders aan den inspecteur en chef der militaire administratie uiterlijk den 15e der maand eerst volgende op het afgelopene kwartaal, moet worden ingediend; zullende na verificatie dezer verantwoording eene expeditie door gemelden chef gecertificeerd aan het korps of den garnizoensraad worden teruggezonden, met de kompagniesverantwoordingen.

ART. 490. De verantwoordingen van kazernering in gebruik, volgen geheel den regel van die der kleeding, zoo dat detachementen die hunne kleeding ontvangen, en verantwoorden bij een naast bij gelegen garnizoensraad van administratie, geene afzonderlijke verantwoording aan den inspecteur, maar wel aan den garnizoensraad doen, en

deze alle zoodanige detachementen in deszelfs generale verantwoording begrijpt: zoo dat geene korpsen of detachementen verantwoordingen van kazernering aan de officieren der militaire administratie zenden, dan die welke hunne kleeding, wapening en equipement onmiddelijk van dezelven aanvragen en aan dezelven verantwoorden.

DERTIENDE HOOFDDEEL.

Geneeskundige dienst en hospitalen.

EERSTE AFDEELING.

Inrigting der hospitalen en wijze der behandeling in dezelve.

ART. 491. Tot behandeling en verpleging der zieken en gekwetsten bestaan:

Groote hospitalen,
Garnizoens Idem, en
Infirmerien.

De plaatsen alwaar de eerstgemelde etablissementen zich zullen bevinden, het personeel daarbij en derzelver betalingen zijn bepaald bij de tabelle no. 58.

De garnizoens hospitalen en infirmerien, zullen zich bevinden op alle plaatsen, waar zulks noodig wordt geoordeeld, hetgeen aan de beslissing van den generaal kommandant der troepen wordt overgelaten, welke ook het personeel en de betaling daarvoor zal bepalen.

ART. 492. Ieder hospitaal zal, voor het bepaalde aantal zieken, voorzien zijn, van twee stellen spreijen, hoofdkussens en stroozakken, en van de overige ziekenkleeding vier stellen; zullende de ligging der Europeanen bestaan:

in houten eenmans kribben en op iedere krib eene ruime stroozak en twee hoofdpeluwen met kussenslopen, beide voorzien met stroo, gedroogd gras of eenig ander soort van vulsel; voorts een paar katoene of linnen lakens, en eene sprei. In het ruwe saizoen ontvangt iedere zieke, zoo noodig, nog een wolle of gestikte deken tot dekking.

Voor de Inlanders zal benevens de kribben, in plaats van de stroozak peluw en toebehooren een mat en strookussen worden gegeven; zullende aan hen in het ruwe saizoen, zoo noodig, eene spreij kunnen worden uitgereikt.

De kribben moeten de lengte hebben van zes voeten en de breedte van twee en een halve voeten binnenwerks, rhijnlandsche maat, voorzien van een gevlochten rottingraam; de poten moeten zoo hoog zijn gesteld, dat de bovenste zijde der onderlagen twintig rhijnlandsche duimen boven den grond ligt. Boven aan het hoofd-einde van iedere kribbe, wordt eene plank gemaakt om er de medicijnen als anderzins optezetten; ook is het dienstig dat op de hoogte waar de lijder doorgaans met de borst ligt, tusschen iedere twee kribben eene opslaande plank worde gemaakt, die neder gelegd zijnde, sluit op de andere kribbe, en op dezelve met eene pin wordt bevestigd, om eenen stevigen stand in de kribben te bewerken, en tevens voor de lijders te dienen om er gemakshalve het eenen andere optezetten.

Wanneer de omstandigheden niet gedogen, dat de lijders van kribben voorzien zijn, zullen de ligplaatsen altijd zoodanig ingerigt zijn, door het plaatsen van balken op den grond met planken daarop dat de bovenste zijde der planken twintig duimen boven den grond verheven is.

ART. 493. In de groote en garnizoenshospitalen worden ter verpleging opgenomen:

a. de officieren, onderofficieren en manschappen van zijner Majesteits Land en Zeemagt, zoo wel actief als op nonactiviteit en gepensioneerd.

b. civiele en militaire ambtenaren en geëmploijeerden, zoo wel actief als non actief, op wachtgeld of gepensioneerd.

c. partikuliere personen.

d. de opvarenden van Nederlandsche of vreemde partikuliere schepen.

e behoeftigen.

f. vrouwen en kinderen van onder-officieren en manschappen der land en zeemagt, op autortsatie van den kommanderenden officier van het garnizoen. welke dezelve naar omstandigheden, ter zijner beoordeeling kan verleenen.

g. personen van het oude mannenhuis te Samarang.

h. bedienden van officieren of van civiele of militaire ambtenaren en geëmploijeerden; en

i. gecondemneerden of gedetineerden

ART. 494. De personen in voorgaand artikel bedoeld, moeten bij hunne komst in het hospitaal. voorzien zijn, van een billet van ingang, opgemaakt volgens het model nº. 67.

ART. 495. Dit billet moet geteekend zijn voor de personen vermeld in het 493e artikel onder Litt. *a. b. d. en i.* door den kommandant van het korps, den bodem, het vaartuig, of chef van den dienst, en daar waar een officier van gezondheid of doctor aanwezig is, tevens door denzelven, voorts door den kommanderenden officier van het garnizoen, zoo veel de officieren, onder-officieren en manschappen der landmagt, militaire ambtenaren en geëmploijeerden, gecondemneerden of gedetineerden aangaat, en door den havenmeester, zoo veel de officieren, onder-officieren en manschappen der zeemagt betreft.

Het billet van de personen in het 493e artikel onder Litt. *c. e.* en *g.* bedoeld, moet geteekend zijn door den plaatselijken geneesheer of heelmeester, terwijl voor de bij Litt. *e.* vermeld, nog moet gevoegd zijn een certificaat der hoogste plaatselijke civiele autoriteit, dat die personen werkelijk behoeftig zijn, en gratis ter verpleging in het hospitaal behooren te worden opgenomen.

Het billet der personen in het 493e artikel onder Litt. *f.* bedoeld, moet geteekend zijn, door den eerst aanwezenden officier van gezondheid van het garnizoen, korps of vaartuig, en voorts de autorisatie tot opname van den kommanderenden officier van het garnizoen daarop bekend gesteld zijn.

Het billet der personen bij Litt. *h.* vermeld moet geteekend zijn door den heer van den bediende en den eerst aanwezenden officier van gezondheid of plaatselijken heelmeester.

Voor de personen bij Litt. *c.* vermeld, moet uiterlijk binnen vier en twintig uren na hunne admissie in het hospitaal een borgtogt gesteld worden voor de voldoening aller kosten, die hunne verpleging zal veroorzaken.

Aangaande de personen Sub. *d.* vermeld, is de kommandant of gezagvoerder verpligt, om uiterlijk binnen den tijd van vier en twintig uren na de admissie van den zieke in het hospitaal, aldaar te produceren een schriftelijk bewijs van den koopman, kommissionair of ander bekend of geaccrediteerd persoon, aan wien het schip is geconsigneerd, zich verpligtende of verbindende tot de voldoening van alle onkosten, die de verpleging der reeds geadmitteerde of nog te admitteren zieken van zoodanigen bodem zullen veroorzaken, aannemende het bedrag van dien op de eerste vordering in 's lands kas te zullen storten.

Het billet der personen onder Litt. c. vermeld, zal aangaande de civiele ambtenaren moeten geteekend worden door den chef van het departement, waarbij zij werkzaam zijn: terwijl op hetzelve moet bekend gesteld worden het traktement, hetwelk door zoodanige ambtenaren wordt genoten, met in achtneming en onder verbod, dat geene hoogere of lagere traktementen worden aangegeven, dan die geene, welke werkelijk door de inkomende zieken worden genoten.

Art. 496. De zieken worden in de hospitalen verpleegt en behandeld naar de verdeeling in de volgende drie klassen.

Eerste Klasse.

Europesche en Inlandsche officieren en kadets der land en zeemagt, zoowel actief als op non-activiteit of gepensioneerd.

Adjudanten onder-officieren der landmagt, èleves van den geneeskundigen dienst.

Conducteurs van de artillerie der eerste klasse.

Schippers, oppertimmer en opperstuurlieden der Nederlandsche Marine.

Schippers, stuur en oppertimmerlieden der Koloniale Marine, civiele en militaire ambtenaren en geemploïeerden *f.* 100 s' maands en daarboven aan traktement genietende, civiele en militaire ambtenaren en geemploïeerden op non activiteit, wagtgeld of pensioen geplaatst, *f.* 50 en daarboven pensioen, non-activiteits-traktement of wagtgeld genietende.

Particuliere personen, Gezagvoerders en stuurlieden van particuliere schepen of vaartuigen.

Tweede Klasse.

Europesche onder-officieren der land en zeemagt, zoowel actief als gepensioneerd, conducteurs der artillerie der tweede en derde klasse.

Civiele en militaire ambtenaren en geemploijeerden beneden *f.* 100 s' maands aan traktement genietende.

Civiele en militaire ambtenaren en geemploijeerden op non activiteit, wagtgeld of pensioen geplaatst, minder dan *f.* 50 s' maands aan pensioen, non-activiteits-traktement of wagtgeld genietende.

Europesche onder-officieren en matrozen van partikuliere schepen en vaartuigen.

Behoeftigen.

Vrouwen der onder-officieren en manschappen der land en zeemagt.

De personen van het oudemannenhuis te Samarang.

Europesche bedienden van officieren, civiele of militaire ambtenaren en geemploijeerden.

Europesche gecondemneerden of gedetineerden.

De personen in de voorschrevene cathegorie vallende, van Amboinesche, Bengalesche of andere met de Europesche gelijkstaande natien.

Derde Klasse.

Inlandsche onder-officieren en manschappen der land en zeemagt, zoowel actief als gepensioneerd.

Inlandsche onder-officieren en matrozen van partikuliere schepen en vaartuigen.

Inlandsche vrouwen van onder-officieren en manschappen der land en zeemagt.

Inlandsche bedienden van officieren civiele en militaire ambtenaren en geemploijeerden.

Inlandsche gecondemneerden of gedetineerden.

Art. 497. Voor de bovenstaande verpleging zal aan het land worden voldaan gelijk is aangewezen op het tarief no. 39.

Art. 498. De bij het voorgaande artikel bepaalde on-

kosten voor verpleging zullen op de volgende wijze aan het land worden voldaan.

a. De officieren der landmagt, militaire ambtenaren en geëmploijeerden, laten dezelve van hunne traktementen bij wijze van korting op de betalingsrollen staan.

b. De adjudanten onder-officieren, kadets, onder-officieren en manschappen der landmagt, laten dezelve ten behoeve van het land verblijven, daar zijlieden gedurende hunne verpleging in de hospitalen bij hunne korpsen op de betalingsrollen voor niets uitgetrokken worden.

c. Van de onkosten der officieren, kadets, onder-officieren en manschappen der zeemagt, worden alle drie maanden, door de hospitaalmeesters staten opgemaakt, voor ieder bodem of vaartuig afzonderlijk volgens het model nº. 68 in dubbelde expeditie, waarvan eene door den chef der militaire administratie aan het marine departement wordt aangeboden, op dat het bedrage daarvan tusschen het marine en militaire departement kunne worden geregulariseerd door ordonnancien van verëvening; terwijl de andere expeditie bij de verantwoording van het hospitaal wordt overgelegd gelijk hieronder bij art. 557 zal worden gezegd.

d. De onkosten van de civiele ambtenaren en geëmploijeerden, zoowel civiele als militaire personen, zullen door de algemeene ontvangers van s' lands kas bij de uitbetaling der traktementen worden ingehouden, ten welken einde de directeurs der hospitalen hen van iederen ambtenaar en geëmploijeerde eene gekwiteerde rekening zullen geven, welke de algemeene ontvangers aan de belanghebbenden in stede van de betaling zullen uitreiken.

e. De rekeningen wegens de partikuliere personen en partikuliere schepelingen, zullen door de directeurs aan de schuldenaren dan wel de genen, welke zich voor de voldoening der onkosten verbonden hebben, ingezonden, en van dezelve het bedrag daarvan ingevorderd worden, waartoe ingeval van vertraging of onwilligheid, de weg van regten moet worden gebezigd.

ART. 499. Er zal zoo veel mogelijk getracht worden door middel van aannemingen op de goedkoopste wijze te doen voorzien in het ter aarde bestellen der lijken.

Waar dit niet kan geschieden, zal gevalideerd worden

het maximum voor begraveniskosten, aangewezen op het tarief nº. 39.

ART. 500. Tot den aankoop van tabak en andere benodigdheden, zullen door de hospitaals directien aan de volgende zieken de onderstaande betalingen worden gedaan.

Lijders in de eerste klasse vermeld, niets.

Lijders in de tweede en derde klasse vallende gelijk is bepaald bij het tarief nº. 39.

Deze hospitaals toelagen, zullen om de drie dagen, en wel den 4e 7e 10e enz. van iedere maand, aan de zieken ten overstaan van den officier van gezondheid der wagt worden betaald, zoodanig echter, dat wanneer een zieke b. v. van den 1e tot den 4e mogt komen te overlijden voor de verloopene dagen sedert de laatste betaling, niets in rekening zal worden gevalideerd.

Bij maanden van 28 en 31 dagen rekend de laatste betaling voor 4 dagen, terwijl in de maand van 29 dagen de laatste uitbetaling slechts voor twee dagen zal plaats hebben.

ART. 501. Om de drie dagen en wel zoodanig als in het voorgaand artikel is gezegd, zullen de herstelde zieken uit de hospitalen gezonden, en daarbij voorzien worden van een billet volgens model nº. 69 met bijvoeging ingeval de zieke ter rejoignering van zijn korps, schip enz. eenen marsch moet ondernemen, van de reisroute en van een bewijs der aan hem betaalde reisgelden.

ART. 502. Op de billetten van de herstelde officieren, onderofficieren en manschappen der land en zeemagt, zal door den eerstaanwezenden officier van gezondheid het getal dagen bekend gesteld worden, gedurende welke zijlieden na hunne terugkomst bij hun korps of schip, vrij van dienst zullen blijven.

ART. 503. Ten aanzien der herstelde officieren en manschappen der zeemagt, zal in het oog worden gehouden, dat dezelve eenige dagen langer, dan die der landmagt na hun herstel, in het hospitaal zullen verblijven.

ART. 504. De officieren of manschappen van korpsen, het zij hulptroepen, dan wel tijdelijk opgerigt als anderzins, niet tot het gewone leger behoorende, worden even eens als de officieren en manschappen van het leger behandeld.

ART. 505. In de hospitalen zullen worden opgenomen, ten einde behoorlijk ter aarde te worden besteld:

a. Alle lijken welke van Zijner Majesteits schepen van oorlog naar den wal worden gezonden, mits dezelve voorzien zijn van admissie billetten, geteekend door den kommandant, eerstaanwezenden officier van gezondheid van het schip, en door den havenmeester, en bevattende alle renseignementen omtrent den overledenen, welke voor naar het hospiteal gaande zieken uitgedrukt zijn op het billet van ingang, model nº. 67.

b. Alle lijken van officieren, onderofficieren en manschappen welke in hun kwartier sterven, dan wel in de garnizoenen of kampementen worden gevonden of opgevischt, zullen voorzien moeten zijn van admissie billetten, geteekend door den kommanderenden, officier en eerstaanwezenden officier van gezondheid in het garnizoen, en den kommandant van het korps of detachement voor zoo verre het lijk herkend wordt; en insgelijks bevattende alle renseignementen als voren gezegd, voor zoo verre zulks kan worden opgegeven.

TWEEDE AFDEELING.

Voeding in de groote Hospitalen.

ART. 506. De in de groote hospitalen verpleegd wordende officieren, Europesche, Amboinesche en Bengalesche onderofficieren en manschappen, zullen worden gesteld op heele, halve en kwart portien, halve en geheele dieet.

De zamenstelling van het morgen, middag en avondeten voor iedere portie is aangewezen op het tarief nº. 40 de hoeveelheid levensmiddelen voor de zieken van iedere portie per dag gevalideerd wordende, op het tarief nº. 41 en de hoeveelheid brandstoffen en licht op het tarief nº. 42.

De officieren welke op geheele portien zijn gesteld, zullen daar waar de localiteit zulks toelaat aan een behoorlijk gedekte en van oppassing voorziene tafel gezamenlijk spijzigen.

ART. 507. De geneesheeren zullen bij hunne morgen visites de portien welke aan den lijder gedurende den dag

worden verstrekt, bepalen, en zullen daarbij niets extra kunnen voorschrijven dan wijn, melk en versche vruchten, met uitzondering van die genen welke op portien of geheele diëet worden gesteld.

ART. 508. Ieder officier van gezondheid in zijnen dienst, zal zorgen dat het diëet het gene hij oordeelt dat in acht moet genomen worden, behoorlijk worde geobserveerd; terwijl hij naauwkeurig moet toezien, dat geene spijzen buiten zijne voorkennis worden toegediend.

ART. 509. De officieren van gezondheid zullen zich naauwkeurig aan de bepaalde portien houden, en zorgen dat het gene zij voor iederen zieke ordonneren, dadelijk in de diëetlijsten voor de voeding volgens het model n°. 70 opgeschreven, en het geheel beloop van de onderscheidene portien daaruit worde overgebragt in de verzamelingstaten, waarover gehandeld zal worden bij het 546e artikel.

ART. 510. *a.* De soep zal worden verstrekt in distributie lepels van 24 oncen.

b. De wijn welke, het zij uit s' landspakhuizen, dan wel dadelijk van den leverancier, bij de hospitalen ontvangen wordt, zal ook ten aanzien van den waren inhoud door eene kommissie worden geconstateerd, door voetstoots eenige bottels uit de partij te nemen; zullende de minderheid bij het daarvan te dresseren proces-verbaal aangetoond, bij de verantwoordingen van de hospitalen mogen worden afgeschreven: daarom zal ook nimmer de mindere inhoud van de flesschen ten laste van de lijders komen.

c. Bij het aangaan van kontrakten tot de levering van wijn, zal moeten worden bedongen, dat de flesschen niet minder zullen moeten inhouden dan 24 oncen; en dat het geen mogt worden bevonden dezelve minder bevatten, ten laste van den leverancier zal worden gebragt.

ART. 511. Tot de bereiding van soep of bouillon zal de geheele hoeveelheid vleesch worden genomen, met uitzondering van die portien welke als gebraden of gestoofd worden voorgeschreven.

De hoenders zullen ook, zonder eerst afgekookt te zijn, gebraden of tot frikadellen worden gemaakt.

ART. 512. Het vleesch en de hoenders zullen altijd van de beste kwaliteit moeten zijn, het rundvee daags voor de

uitdeeling geslagt; de koppen, halzen, uijerboorden, lever en verdere ingewanden, zullen niet mogen worden ontvangen.

ART. 513. Het vleesch zal strekken tot het koken van soep en bouillon, en om gekookt, gestoofd of gebraden, te worden toegediend.

Al het hoendervleesch zal tot bouillon en soep worden gebezigd behalven de kwart hoenders voor de op halve portie staande zieken, welke gebraden worden.

Het gekookte hoendervleesch van de op kwartportie, diëet en halve diëet staande, zal naar omstandigheden aan die welke portie bekomen of aan de oppassers worden toegelegd.

De rijst dient zoo wel in plaats van brood bij het middagmaal, als voor de soep, rijstpap, rijstwater, en tot het maken van cataplasmen.

De thee om den geheelen dag van theewater te zijn voorzien.

ART. 514. De distributie der spijzen zal zijn:
het ontbijt des morgens om 8,
het middagmaal om 12, en
het avondmaal om 5 ure.

ART. 515. Het rijstwater zal even als de thee den geheelen dag in de keuken verkrijgbaar zijn.

ART. 516. De officieren van gezondheid der wagt en de geëmploijeerden der hospitaals-directie, zullen even als de zieke officieren op heele portien worden gevoed, terwijl aan de laatstgemelde geene wijn zal gegeven worden.

De directeurs der hospitalen zijn hiervan echter uitgezonderd en bekomen geene voeding.

ART. 517. De herstelde zieken van welken rang ook, genieten bij het verlaten van het hospitaal een ontbijt, gelijk voor heele portien is voorgeschreven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ART. 526. De hospitaalmeester zal toezien dat de levensmiddelen behoorlijk gereed gemaakt worden en altijd bij de uitdeeling daarvan, tegenwoordig zijn, ten einde te zorgen, dat overeenkomstig de aanteekeningen bij de visite gedaan, ieder het zijne bekome.

ART. 527. Voorts dat, het gene bij iedere zieke moet geobserveerd worden, en hetwelk een ieder ziekenvader bij de visite der officieren van gezondheid behoort optemerken, naauwkeurig worde nagekomen.

ART. 528. Hij zal ook naauwkeurig toezigt houden, dat alle huishoudelijke geëmploijeerden, die aan hem in het bijzonder ondergeschikt zijn, aan hunnen pligt getrouw blijven en bij gebreke hierin, hen met overleg van den dirigerenden officier van gezondheid de noodige correctien geven; of zoodanige schikkingen tot behoud van goede orde en naarkoming van pligt beramen en uitoeffenen, als de omstandigheden vereisschen zullen.

ART. 529. Hij zal geene verandering of verplaatsing ten opzigte van de ziekenoppassers mogen daarstellen, dan met speciaal goedvinden van den dirigerenden officier van gezondheid.

ART. 530. Van onverwachtte gebeurtenissen en van het overlijden van een der lijders, zal hij zich door den ziekenvader dadelijk rapport doen maken.

ART. 531. Hij zal toezien dat geen der hospitaal geëmploijeerden, eenige spijs, drank, kleedingstukken of eenige andere artikelen hoegenaamd, aan of voor de zieken verkoopen, aliëneren, of dat geen hunner, van zieken, gekwetsten of overledenen in het hospitaal, het minste geschenk ontvange, vordere of zich toeëigene, dan alleen met voorkennis en in tegenwoordigheid van hem en den eersten officier van gezondheid van het hospitaal, terwijl de overtreders hiervan, dadelijk uit den hospitaalsdienst moeten ontslagen en naar bevind van zaken aan den regter overgegeven worden.

ART. 532. Hij zal geene vreemde vrouwen of kinderen in het hospitaal toelaten, dan met toestemming voor ieder in het bijzonder van den eersten officier van gezondheid van het hospitaal, en het is volstrekt verboden dat deze in de zalen overnachten.

ART. 533. Hij zal met de meeste oplettendheid zorgen, dat de uiterst mogelijke zindelijkheid in alles worde onderhouden, dat het linnen of katoenen goed, behoorlijk gewasschen en de lijders na vereischte verschoond; de ligplaats der lijders, met het geene er toe behoort, en de wanden en vloer behoorlijk gereinigd worden.

De gewone algemeene verschooning, uitgezonderd die der officieren, zal om de drie dagen na de uitmonstering, plaats hebben; de officieren worden om den anderen dag verschoond.

Ingeval voor een of ander lijder door den officier van gezondheid tusschen tijds verschooning van linnen noodzakelijk wordt geoordeeld, zal dezelve dadelijk worden afgegeven, waaromtrent echter de spaarzaamheid wordt aanbevolen.

ART. 534. De ligplaatsen, met hetgeene er toebehoort der gestorvenen, moeten schoon zij ook gereinigd zijn, niet weder gebruikt worden, dan na een geruimen tijd behoorlijk gelucht, of des noodig geoordeeld, kunstmatig gedesinfecteerd te zijn.

ART. 535. Vooral moet toegezien worden, dat aan geene zieken niet met scabieus of dergelijken uitslag behebt, fournitures worden gegeven, welke te voren door dergelijke zieken zijn geoccupeerd geworden; moetende ook het linnen enz. door dezen gebruikt, afzonderlijk gewasschen en gehouden worden.

ART. 536. De directeur zorgt ook dat iedere zieke, behoorlijk van eenen drinkbeker, medicijnkopje en eetlepel, en iedere zware zieken daarenboven zoo veel mogelijk van een waterpot worde voorzien, terwijl in de vertrekken voor de belangrijke zieken, tevens een of meer steekpannen en urinalen behooren voorhanden te zijn.

ART. 537. Eindelijk verzorgd hij ook hetgene tot het begraven der dooden wordt vereischt.

ART. 538. Er zal worden gehouden een algemeen register van inkomen en uitgaan, zoo als de manschappen door elkander voorkomen, volgens het model nº. 74.

ART. 539. Bij de Koninglijke Nederlandsche Marine gebruikelijk zijnde, om wanneer schepen naar Nederland terug keeren, de manschappen die alhier in de hospitalen achterblijven, in de depôtrol der Nederlandsche Marine

overteplaatsen, behoort bij wijze van nota in de registers der verpleegde zieken, behoorende tot voorschreven marine, van de mutatien die bekend zullen worden, aanteekening te worden gehouden, en dien conform de staten opgemaakt; zullende van deze overplaatsingen door of van wege den hoofd-administrateur der marine, kennis worden gegeven aan den directeur van het hospitaal.

ART. 540. Verders moet afzonderlijk worden gehouden een register van de overledenen volgens het model no. 75 waarin na het plaats gehad afsterven, ieder overledene wordt geregistreerd; waarvan vervolgens dien dag of den dag daarop volgende, een extract wordt opgemaakt volgens het model no. 76 hetwelk door den directeur van het hospitaal wordt ingezonden aan het korps waartoe de man heeft behoort; ten einde denzelven uit de stamboeken en contrôles te kunnen afvoeren.

ART. 541. De directeuren der hospitalen zullen alle maanden inzenden, aan den chef van den algemeenen staf eene naamlijst van alle overledenen officieren. onderofficieren der land en zeemagt, opgemaakt volgens het model no. 77 en eene naamlijst van alle overledene particuliere personen, opgemaakt naarvolgens het model no. 78 ter inschrijving van het doodregister, en verdere verzending naar het ministerie van kolonien in Nederland.

ART. 542. Buitendien zal de directeur binnen 12 uren na het overlijden der Europeanen of derzelver afstammelingen, als ook van inlandsche christenen of joden een gelijkluidend en even eens opgemaakt extract uit het register der overledenen als bij het 540 artikel is voorgeschreven, inzenden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand, ter plaatse waar het hospitaal zich bevindt; om daarvan de noodige aanteekening op het register te doen.

ART. 543. De directeur formeert behoorlijke requisitie lijsten of bons, voor iedere leverancie in het bijzonder ingerigt, waarop hij dagelijks zoo vroeg doenlijk of te gelijk voor eenige dagen van de leveranciers het benoodigde ontvangt.

ART. 544. Tot bekoming der benoodigde gelden tot bestrijding der uitgaven van verschillenden aard, maakt de directeur maandelijksche aanvragen op, even als voor de korpsen is bepaald, volgens het model no. 21 waarop te

Batavia door den inspecteur en chef der militaire administratie, ordonnancie van betaling wordt verleend, terwijl op de overige plaatsen hiermede wordt gehandeld, als hiervoor bij art. 108 ten aanzien der aanvragen om fondsen bij de korpsen is voorgeschreven; met inachtneming van het bepaalde bij art. 518 omtrent de aanvragen bij de hospitalen op de buitenetablissementen.

ART. 545. Even eens en met inachtneming als voren, worden alle fournituren en huisraad, tot ligging en verpleging der zieken, en tot het gereedmaken der spijzen benoodigd, als ook de kleeding voor de zieken, door den directeur bij den inspecteur en chef der militaire administratie aangevragd, op dezelfde wijze als voor de korpsen is voorgeschreven.

ART. 546. De directeuren ontvangen zoo spoedig doenlijk, de verzamelingstaten van het gene aan de zieken is voorgeschreven, en hiervoren bij artikel 509 zijn vermeld.

Deze staten door ieder der officieren van gezondheid in de verschillende zalen dienende, geteekend, moeten naauwkeurig door den spijsverzorger onder opzigt van den directeur in eenen algemeenen verzamelingstaat, volgens het model no. 79 overgebragt, en in het doen bereiden en toedienen der levensmiddelen worden gevolgd en geteekend door den eersten officier van gezondheid van het hospitaal.

ART. 547. Het gene voor de apotheek en chirurgie benoodigd is, als arak, azijn, zout, olie en diergelijken, verstrekt de directeur op eene door den 1sten apotheker geteekende en door den eersten officier van gezondheid van het hospitaal geverifieerde kwitantie, aan de apotheek.

Wijn en brandewijn of andere geestrijke dranken tot het vervaardigen van tincturen of dranken voor innerlijk gebruik, zullen echter nimmer worden afgegeven, daar zoodanige geneesmiddelen, in 's Rijks scheikundig laboratorium worden bereid.

ART. 548. De directeur houdt een registratieboek, van alle geldelijke ontvangsten en uitgaven voor het hospitaal, gespecificeerd in zilveren en koperen muntspecien, volgens het model no. 80 waarvan alle drie maanden een extract wordt opgemaakt.

ART. 549. Al het gene volgens artikel 546 of op eenige andere wijze van levensmiddelen enz. als pag.

overteplaatsen, behoort bij wijze van nota in de registers der verpleegde zieken, behoorende tot voorschreven marine, van de mutatien die bekend zullen worden, aanteekening te worden gehouden, en dien conform de staten opgemaakt; zullende van deze overplaatsingen door of van wege den hoofd-administrateur der marine, kennis worden gegeven aan den directeur van het hospitaal.

ART. 540. Verders moet afzonderlijk worden gehouden een register van de overledenen volgens het model nº. 75 waarin na het plaats gehad afsterven, ieder overledene wordt geregistreerd; waarvan vervolgens dien dag of den dag daarop volgende, een extract wordt opgemaakt volgens het model nº. 76 hetwelk door den directeur van het hospitaal wordt ingezonden aan het korps waartoe de man heeft behoort; ten einde denzelven uit de stamboeken en contrôles te kunnen afvoeren.

ART. 541. De directeuren der hospitalen zullen alle maanden inzenden, aan den chef van den algemeenen staf eene naamlijst van alle overledenen officieren. onderofficieren der land en zeemagt, opgemaakt volgens het model nº. 77 en eene naamlijst van alle overledene particuliere personen, opgemaakt naarvolgens het model nº. 78 ter inschrijving van het doodregister, en verdere verzending naar het ministerie van kolonien in Nederland.

ART. 542. Buitendien zal de directeur binnen 12 uren na het overlijden der Europeanen of derzelver afstammelingen, als ook van inlandsche christenen of joden een gelijkluidend en even eens opgemaakt extract uit het register der overledenen als bij het 540 artikel is voorgeschreven, inzenden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand, ter plaatse waar het hospitaal zich bevindt; om daarvan de noodige aanteekening op het register te doen.

ART. 543. De directeur formeert behoorlijke requisitie lijsten of bons, voor iedere leverancie in het bijzonder ingerigt, waarop hij dagelijks zoo vroeg doenlijk of te gelijk voor eenige dagen van de leveranciers het benoodigde ontvangt.

ART. 544. Tot bekoming der benoodigde gelden tot bestrijding der uitgaven van verschillenden aard, maakt de directeur maandelijksche aanvragen op, even als voor de korpsen is bepaald, volgens het model nº. 21 waarop te

Batavia door den inspecteur en chef der militaire administratie, ordonnancie van betaling wordt verleend, terwijl op de overige plaatsen hiermede wordt gehandeld als hiervoor bij art. 108 ten aanzien der aanvragen om fondsen bij de korpsen is voorgeschreven; met inachtneming van het bepaalde bij art. 518 omtrent de aanvragen bij de hospitalen op de buitenetablissementen.

ART. 545. Even eens en met inachtneming als voren, worden alle fournituren en huisraad, tot ligging en verpleging der zieken, en tot het gereedmaken der spijzen benoodigd, als ook de kleeding voor de zieken, door den directeur bij den inspecteur en chef der militaire administratie aangevragd, op dezelfde wijze als voor de korpsen is voorgeschreven.

ART. 546. De directeuren ontvangen zoo spoedig doenlijk, de verzamelingstaten van het gene aan de zieken is voorgeschreven, en hiervoren bij artikel 509 zijn vermeld.

Deze staten door ieder der officieren van gezondheid in de verschillende zalen dienende, geteekend, moeten naauwkeurig door den spijsverzorger onder opzigt van den directeur in eenen algemeenen verzamelingstaat, volgens het model nº. 79 overgebragt, en in het doen bereiden en toedienen der levensmiddelen worden gevolgd en geteekend door den eersten officier van gezondheid van het hospitaal.

ART. 547. Het gene voor de apotheek en chirurgie benoodigd is, als arak, azijn, zout, olie en diergelijken, verstrekt de directeur op eene door den 1sten apotheker geteekende en door den eersten officier van gezondheid van het hospitaal geverifieerde kwitantie, aan de apotheek.

Wijn en brandewijn of andere geestrijke dranken tot het vervaardigen van tincturen of dranken voor innerlijk gebruik, zullen echter nimmer worden afgegeven, daar zoodanige geneesmiddelen, in 's Rijks scheikundig laboratorium worden bereid.

ART. 548. De directeur houdt een registratieboek, van alle geldelijke ontvangsten en uitgaven voor het hospitaal, gespecificeerd in zilveren en koperen muntspecien, volgens het model nº. 80 waarvan alle drie maanden een extract wordt opgemaakt.

ART. 549. Al het gene volgens artikel 546 of op eenige andere wijze van levensmiddelen enz. als ook benoodigd-

heden voor de apotheek is ontvangen, wordt door den directeur in een boek geregistreerd, en bij het einde van ieder kwartaal verrekend bij de driemaandelijksche verantwoording, volgens het model nº. 81 optemaken, met overlegging van de noodige bewijzen bestaande in de dagelijksche verzamelingen volgens het artikel nº. 509 en in reçus uit de pharmacie volgens artikel 547 en diergelijken.

ART. 550. Op den bij het voorgaande artikel vermelden staat, zullen mede verantwoord worden, de flesschen waarin de wijn of andere dranken worden ontvangen, waarvoor eene spillage van twee ten honderd wordt gevalideerd; de na den afloop van ieder kwartaal overblijvende ledige flesschen, moeten in de civiele pakhuizen worden ingeleverd.

ART. 551. Van de fournituren, ustenciles, en kleedingstukken enz. zal de directeur bij het einde van ieder kwartaal opmaken eene verantwoording volgens het model nº. 84 en het dubbeld daarvan houden in een bij hem berustend boek.

ART. 552. Na den afloop van ieder kwartaal, wordt een driemaandelijksch rapport van de verpleegde zieken, volgens model als bij het artikel 524 is gezegd, opgemaakt, om bij de verantwoording van het hospitaal te worden gevoegd.

ART. 553. Mede wordt driemaandelijks opgemaakt een staat van alle verpleegde zieken en gekwetsten, volgens het model nº. 85.

Op dezen staat moet in de rubriek voor de rangen bepaald, voor zoo veel civiele ambtenaren aangaat, het door dezelve maandelijks genoten wordende traktement, worden bekend gesteld.

ART. 554. Voorts zal de directeur aanhouden een register, dienende om daarin op te teekenen de fournituren en zieken-kleeding, welke gedurende den loop van iederen dag worden verschoond, strekkende om daarmede de maandelijksche rekening van den aannemer te kunnen vergelijken, moetende een extract hiervan worden overgelegd bij de rekening van denzelven.

ART. 555. De directeuren op Java zijn wijders verpligt voor het wasschen en vullen van zieken-kleeding en fournituren, telkens aanvragen in duplo optemaken, volgens het model nº. 86, welke zij te Batavia aan den inspecteur

en chef der administratie en op de overige plaatsen aan den kommanderenden officier van het garnizoen ter teekening inzenden, zullende eene expeditie door den aannemer voor den ontvangst geteekend, bij den directeur blijven berusten, en vervolgens wanneer het gereinigde goed zal worden terug gebragt, tegen de andere expeditie, waarvan de aannemer houder moet zijn, worden ingeruild, na door den directeur voor den ontvangst te zijn geteekend.

ART. 556. Bij het einde van ieder kwartaal zullen alle goederen in het bijzijn van den eersten officier van gezondheid van het hospitaal door eene kommissie door den kommanderenden officier van het garnizoen te benoemen en ten overstaan van eenen officier der militaire administratie worden nagezien, en daarbij tevens beoordeeld worden, wat buiten gebruik moet gesteld worden. Van deze opname worden processen-verbaal gemaakt, welke aan den inspecteur en chef der militaire administratie worden aangeboden; die daarop de autorisatie tot afschrijving verleend; moetende de afgekeurde goederen, dadelijk in het bijzijn der kommissie en van den officier der administratie worden vernietigd; met uitzondering van de linnen goederen, welke tot pluksel kunnen dienen, en die aan de apotheek tot verband zullen worden afgegeven, na alvorens te zijn gescheurd: op plaatsen waar geen officier der administratie aanwezig is zal met de goederen gehandeld worden zoo als bij art. 595 voor de korpsen is bepaald.

ART. 557. Uiterlijk den 15den van de eerstvolgende maand na den afloop van het kwartaal, zendt de directeur zijne verantwoording in, zamengesteld en bestaande uit:

a. De rekening courant van alle ontvangsten en uitgaven in duplo met de daartoe behoorende bewijzen, genummerd naar mate de ontvangsten en uitgaven zijn geschied, waarbij gevoegd wordt de driemaandelijksche staat van verpleegde zieken tot staving der uitbetaalde hospitaalssoldijen, als mede een nominative staat van de aan het land bij het einde van het kwartaal nog verschuldigde gelden, wegens verpleging van civiele ambtenaren, partikulieren en zeevarenden.

b. De verantwoording van verstrekte en ontvangene levensmiddelen, ververschingen enz. in duplo, met alle bijlagen daartoe behoorende: als dagelijksche lijsten van

voorgeschrevene levensmiddelen, dagelijksche rapporten, bons van afgegevene artikelen aan de apotheek als anderzins.

c. De verantwoording der fournituren, ustenciles en kleedingstukken, vergezeld van de geautoriseerde processenverbaal of andere bewijsstukken wegens afschrijving of buitendienststelling.

d. Het driemaandelijksch rapport.

e. De tweede expeditie der staten van verpleegde manschappen der marine, voorgeschreven bij artikel nº. 498.

Art. 558. In de groote hospitalen zal de tweede kommies belast zijn met den dienst van magazijnmeester en den directeur behulpzaam zijn in alles wat tot het opzigt, de bewaring, reparatie en reiniging der hospitaals-fournituren, ustenciles en kleedingstukken betrekkelijk is.

Art. 559. Indien manschappen naar de hospitalen gaan, zal aan hen niet meer worden medegegeven, dan hoogstnoodig is tot kleeding van dezelve; zullende de groote kleeding, wapening enz. bij het korps blijven berusten. De magazijnmeester zal verpligt zijn die goederen welke door de lijders in de hospitalen worden medegebragt, gade te slaan, en zorgen, dat dezulke welke niet ten gebruike worde gelaten, in een daartoe bestemd locaal behoorlijk worden bewaard, en alle in een boek, ingerigt volgens model nº. 87 worden opgeteekend, op dat een ieder bij zijn vertrek uit het hospitaal het zijne terug bekome of bij zijn overlijden aan den daartoe gemagtigde worde terug gegeven.

Art. 560. Bij vertrek van herstelden uit het hospitaal zal hij in het vermelde boek exact opteekenen, de datum van de teruggave der goederen en wijders op het billet van uitgang daarvan specifiek melding maken, gelijk op het model is aangewezen.

Art. 561. De spijsverzorger is speciaal onder het opzigt en de verantwoordelijkheid van den directeur, belast met den ontvangst en de uitdeeling der levensmiddelen.

Arr. 562. Alle goederen toebehoorende aan partikulieren of schepelingen welke ab-intestato in een der hospitalen komen te overlijden, en waarvan de schepen reeds vertrokken zijn, als mede van officieren en mindere schepelingen der koloniale marine, zullen terstond aan de wees-

kamer of derzelver agenten, tegen behoorlijk bewijs worden overgegeven, welke daarmede handelen als bij hunne instructie is voorgeschreven.

ART. 563 De eerste officieren van gezondheid dienst doende bij de hospitalen, zijn speciaal verantwoordelijk voor de opvolging van alle bepalingen op den geneeskundigen dienst, in dit reglement voorkomende, terwijl zij verpligt zullen zijn om van alle misbruiken, hoe gering ook, welke door hen mogten worden ontdekt, onmiddelijk kennis te geven aan den dirigerenden officier van gezondheid onder wiens ressort zij behooren.

VIERDE AFDEELING.

Administratie der garnizoens-hospitalen en infirmerien.

ART. 564. De garnizoens-hospitalen en infirmerien, zoo wel op Java als in de buitenetablissementen, staan onder het bijzonder toezigt van de administrateuren van het garnizoen of detachement.

ART. 565. Met de administratie der garnizoens-hospitalen is belast een menagemeester, welke in de eerste plaats onder het opzigt van den eersten officier van gezondheid en in de tweede plaats onder dat van de administrateuren bij het vorig artikel bedoeld, staat; de menagemeester is aansprakelijk voor zijne handelingen en het voeren zijner administratie; de eerste officier van gezondheid is verantwoordelijk wanneer hij verstrekkingen mogt gelast hebben, welke bij de reglementen niet zijn toegestaan, en de administrateuren bij het vorig artikel bedoeld zijn aansprakelijk, ingeval gebrek aan genoegzaam toezigt van hunne zijde, wanorde, gebrek, schade of verlies veroorzaakt had, edoch met het regt van verhaal op den schuldigen.

ART. 566. De onder-officieren en manschappen worden in de garnizoens-hospitalen verpleegd, voor hunne soldijen, vivresgelden en vivres, welke ten dien einde geheel ter beschikking van het hospitaal worden gesteld. Voor de Eu-

ropesche bedienden of ziekenoppassers bij deze etablissementen, zal worden gevalideerd, de gewone vivres, of viversgelden, waarvoor zij zullen worden gevoed als manschappen op geheele portie; terwijl aan hen bovendien zal worden gegeven, het gebruikelijke ration arak.

Art. 567. Bij de korpsen worden de onder-officieren en manschappen, in die hospitalen verpleegd wordende, voor present gevoerd op de monsterstaten en betalingsrollen zonder hiervan op de veranderingstaten, contrôles enz. eenige melding te maken, als hebbende geen invloed op de betaling en subsistentie der armée.

Art. 568. De korpsen moeten de alzoo bij hen ontvangene vivres, vivresgelden en soldijen voor de verpleegde manschappen alle 5 of 10 dagen naar de plaatselijke omstandigheden, aan den menagemeester afdragen; zullende de administrateuren bij art. 564 bedoeld, wegens de behoorlijke bewaring en verzekering dier gelden en vivres de noodige maatregelen nemen.

Deze gelden dienen tot aankoop van de noodige levensmiddelen, artikelen van verversching en verkwikking voor de zieken, de betaling der hospitaals-soldijen volgens het tarief no. 39 voorts voor zoo verre zulks kan toereiken, tot betaling der kosten van wasschen, verstellen en vullen van ziekenkleeding en fournitures, begraveniskosten enz.

Art. 569. De menagemeester houdt van de volgens voormeld artikel door hem ontvangene en uitgegevene gelden, eene gewone rekening courant, waarin hij alle die ontvangsten en uitgaven dadelijk aanteekend, en waarvan hij driemaandelijks een extract geviseerd door den 1sten oficier van gezondheid en vergezeld van de noodige bescheiden, aan de administrateurs bij het 564e artikel vermeld, indient bij zijne hiernatenoemen verantwoording; van de vivres behoeft geene nadere verantwoording te geschieden; zullende alleen de overschietende arak onder goedvinden van bovengemelde administrateurs kunnen worden verkocht, en de opbrengst hiervan ten voordeele van de vorenstaande rekening gebragt worden; het bedragen der in ontvangst gebragte soldijen en vivresgelden zal echter geconstateerd moeten worden, door een certificaat van de administrateurs, driemaandelijks afgegeven.

Art. 570. De administrateuren zullen naauwkeurig toe-

zien dat alles door den menagemeester zoo veel mogelijk tegen kwitantie, ten minste prijzen, doch van goede kwaliteit wordt ingekocht; zullende zij steeds daar waar zulks eenigzins voordeelig en doenlijk is, moeten trachten onderhandsche kontrakten voor de levering aller benoodigdheden aantegaan; voorts zien zij toe dat alle gelden ten voordeele en op de beste wijze voor de voeding der lijders worden besteed en dat dezelve steeds worden gevoed, voor zoo veel zulks na de plaatselijke omstandigheden doenlijk is, volgens de hievoren gemaakte bepalingen op de groote hospitalen; wanneer er afwijkingen van het reglement op de voeding dienen plaats te grijpen, zal zulks steeds moeten geschieden in overeenstemming met den eersten officier van gezondheid.

ART. 571. Op de plaatsen alwaar de levensmiddelen goedkoop zijn, zoodanig dat de gelden, volgens art. 568 ontvangen wordende niet geheel besteed worden, zoo zal het restant in ontvangst worden gebragt, op de rekening courant van de gelden welke dienen tot bestrijding der uitgaven vermeld bij het volgend artikel.

ART. 572. Tot bestrijding der uitgaven welke niet uit de rekening bedoeld bij art. 568 kunnen worden voldaan, als bezoldiging van den menagemeester en bedienden, waschloonen, begravenis onkosten, vraagt de menagemeester afzonderlijke gelden voor 's lands rekening aan, van de administrateuren, welke hij verantwoordt op eene rekening courant gelijk voor de groote hospitalen is voorgeschreven, volgens het model nº. 80.

ART. 573. De garnizoens-hospitalen zullen even als de groote hospitalen van de benoodigde artikelen van verkwikking als wijn, suiker, thee, meel en arrowroot, ziekenkleeding en andere benoodigdheden voorzien worden.

ART. 574. De menagemeester houdt alzoo aan:

a. Eene rekening van ontvangsten en uitgaven, voorgeschreven bij art. 569.

b. Eene rekening als voren voorgeschreven bij art. 572.

c. Een boek waarin worden aangeteekend alle ontvangsten en verstrekkingen van ververschingen en verkwikkingen, voor 's lands rekening verstrekt of aangekocht volgens art. 573; hieruit wordt driemaandelijks geformeerd eene specifieke verantwoording volgens het model nº. 88.

d. Een boek tot inschrijving der verantwoording van fournitures, ustenciles en kleedingstukken, waaruit driemaandelijks eene verantwoording wordt opgemaakt, volgens het model n°. 84.

e. Een register der verpleegd wordende zieken volgens het model n°. 74; waaruit driemaandelijks wordt getrokken, de driemaandelijksche staat van verpleegde zieken, volgens het model n°. 85.

f. Een register van goederen welke door de inkomende zieken worden mede gebragt, volgens het model n°. 87.

g. Een register van overledenen volgens model n°. 75.

ART. 575. Na den afloop van ieder kwartaal wordt opgemaakt de gezamentlijke verantwoording van het hospitaal bestaande uit:

a. Een afschrift in duplo der rekening in het vorig artikel vermeld bij Litt. *a.*

b. Een afschrift in duplo der rekening vermeld bij Litt. *b.*

c. De verantwoording van ververschingen en verkwikkingen daar vermeld bij Litt. *c.* in duplo.

d. De verantwoording van fournitures, ustensiles enz. daar vermeld bij Litt. *d.* in duplo.

e. De driemaandelijksche staat van verpleegde zieken daar vermeld bij Litt. *e.*

f. Het driemaandelijksch rapport der verpleegde zieken volgens model n°. 85.

g. De staten van verpleegde officieren en manschappen der Koninglijke en koloniale marine zoo als die zijn voorgeschreven bij artikel 498.

ART. 576. Het bedrag der verpleeggelden in de garnizoens-hospitalen en infirmerien van onder-officieren en manschappen, zoo van de Nederlandsche als koloniale marine, te voldoen, is aangewezen op het tarief n°. 39 terwijl ten aanzien van het opmaken der verpleegstaten zal worden opgevolgd, het geen hieromtrent bij art. 498 voor de groote hospitalen is gezegd; zullende het bedragen dezer verpleegstaten ten voordeele der menage op de rekening bedoeld bij art. 572 in uitgaaf worden geleden, en op die bedoeld bij art. 569 in ontvangst worden gesteld.

ART. 577. Ingeval officieren of partikuliere zeevarenden in deze hospitalen worden verpleegd, zoo zullen door hen betaald worden de bepaalde verpleeggelden bij het tarief

n°. 39 welke gelden bij de rekening bedoeld bij art. 569 in ontvangst worden gesteld.

ART. 578. De menagemeester dient zijne verantwoording, gelijk die is voorgeschreven bij het 575 artikel, in, aan de administrateurs, die dezelve voorloopig zullen examineren en vervolgens bij hunne driemaandelijksche verantwoording aan den inspecteur en chef der militaire administratie overleggen.

ART. 579. In infirmerien zal het geen ten opzigte der garnizoens-hospitalen hiervoren is voorgeschreven, zoo veel mogelijk worden geobserveerd.

ART. 580. Een geschikt onder-officier uit het garnizoen zal onder toezigt van de administrateurs en den 1sten officier van gezondheid worden belast met de menagerekening en andere verantwoordingstukken, zoo als die voor de garnizoens-hospitalen zijn bepaald.

ART. 581. In de infirmerien worden geene ververschingen of ziekenkleeding voor 's lands rekening verstrekt, ten zij in dringende gevallen, wanneer het menagefonds, waaruit getracht moet worden alles te bestrijden, daartoe niet toereikende is.

ART. 582. De administrateurs en eerstaanwezende officieren van gezondheid zullen in het bijzonder toezien, dat alle gelden door den menagemeester ten meeste voordeele en op de beste wijze, voor de voeding der lijders worden besteed.

ART. 583. De administrateurs zenden alle drie maanden deze verantwoordingen in, zoo als bij artikel 578 is bepaald.

ART. 584. In het algemeen zullen de eerste officieren van gezondheid zoo wel in de hospitalen als in de infirmerien eene zoodanige directie over het huishoudelijke uitoefenen, dat geene spijzen buiten hunne voorkennis worden toegediend, en dat geen toegang van vreemden wordt toegestaan dan met hunne toestemming; voorts zullen zij geene afwijkingen hoegenaamd van dit reglement gedogen, maar daarvan dadelijk bij de ontdekking rapport indienen, aan hunnen onmiddelijken chef.

ART. 585. De kommanderende officieren in de garnizoenen zullen zich op onbepaalde tijden naar de garnizoens-hospitalen en infirmerien begeven, en aldaar de lijders over de behandeling ondervragen, en het menageboek

ten opzigte der inkoopen en der prijzen examineren; zij zullen van deze inspectien een journaal aanhouden, en driemaandelijks aan den kommanderenden Generaal en aan den inspecteur en chef der militaire administratie inzenden, doch ingevalle zij verkeerde handelingen mogten ontdekken, zullen zij daarvan onmiddelijk rapport doen aan beide die autoriteiten.

ART. 586. In tijd van oorlog, zullen daar waar het noodig wordt geoordeeld, tijdelijke hospitalen worden opgerigt, welke zullen worden beheerd en geadministreerd, zoo als voor de groote hospitalen is bepaald.

VEERTIENDE HOOFDDEEL.

Gevangenen.

ART. 587. De gevangenen in 's lands provoosthuizen staan onder het opzigt en de bewaring van door het Gouvernement aantestellen provoosten-geweldigers, welke zich gedragen in de uitoefening hunner functien volgens hunne instructie.

ART. 588. De provoosten-geweldigers zullen vaste stokkenknegts hebben, waartoe zullen worden gebruikt bekwame en geschikte Europesche militairen, die bij hunne korpsen voor memorie worden gevoerd.

Beide genieten de bezoldiging aangewezen op het tarief nº. 44.

ART. 589. Behalven zoodanige spijs en drank welke tot verkwikking der gearresteerden van buiten zal mogen gegeven worden, zal het gewoon eten en drinken aan de gearresteerden niet uit hunne woningen of kwartieren mogen worden gezonden, maar zal de geweldigeprovoost hen in alle gevalle het noodige voedsel moeten bezorgen.

ART. 590. Met opzigt tot het voedsel en de behandeling van zoodanige gearresteerden, als tot hunne straf in

het provoosthuis worden geplaatst zal de provoost-geweldiger zich stiptelijk hebben te gedragen naar de bevelen welke hem daaromtrent, door de daartoe bevoegde autoriteit worden gegeven.

ART. 591. De provoostgeweldiger zal de gearresteerde officieren overeenkomstig derzelver rangen en de kostpenningen die hij voor derzelver bewaring geniet, eens daags moeten voorzien van behoorlijke warme spijs met eene halve flesch wijn, als mede van thee en koffij met melk en brood des morgens en des avonds.

ART. 592. De provoostgeweldiger zal de gearresteerde onder-officieren en soldaten die bij hem in bewaring worden gebragt en voor het hoog-militaire-geregtshof of den krijgsraad te regt staan, moeten voeden, overeenkomstig de wijze, waarop zulks bij de korpsen in het garnizoen alwaar hij zich bevindt, plaats heeft; zullende de provoostgeweldiger daarvoor van den lande ontvangen, de vivres van zoodanige manschappen, zoo als die voor ieder van hen zijn toegestaan; benevens het kostgeld voor elk hunner bepaald volgens het tarief n°. 43 zonder dat de gemelde provoostgeweldiger in eenig geval zal vermogen, aan de gearresteerden die alleenlijk ter bewaring in het provoosthuis gesteld zijn, slechts brood of rijst en water, tot hun voedsel te geven.

ART. 593. De geweldigeprovoost zal het linnen der gearresteerden behoorlijk doen bewasschen en zulks zonder dat hij zal vermogen daarvoor afzonderlijk iets ten laste van den gearresteerden of van den lande te declareren, maar gehouden zijn dit te verzorgen voor het kostgeld hetwelk voor de gearresteerden betaald wordt.

ART. 594. De provoostgeweldiger zal in de vertrekken, waarin een of meer gearresterden ter bewaring zijn geplaatst, tegen den avond wanneer het donker wordt, door het aansteken eener lamp aan de gearresteerden het noodige licht bezorgen, welke lamp te negen ure wederom zal moeten worden uitgedaan, waarvoor hem van 's lands wege de benoodigde olie zal worden verstrekt.

ART. 595. De geweldigeprovoost zal de gearresteerden ook moeten voorzien van de noodige fournitures of slaapsteden, welke tweemaal 's weeks zullen worden gelucht en alle twee maanden worden verwisseld of verruild, ter ver-

krijging van wel'e door den provoostgeweldiger eene schriftelijke aanvraag aan den kommanderenden officier van het garnizoen, zal moeten worden gedaan.

ART. 596. Aan de gearresteerde onderofficieren die op 66$\frac{1}{2}$ cents daags en daarboven, in het provoosthuis zijn geplaatst, zal de provoostgeweldiger boven de kost en drank als voren, zoo zich daartoe de gelegenheid opdoet, moeten bezorgen een apart vertrek, zonder daarvoor iets afzonderlijk te mogen berekenen.

ART. 597. Zoo er zich officieren het zij voor het hoog-militaire-geregtshof of den krijgsraad, het zij voor straf in het provoosthuis mogten bevinden, zal de geweldigeprovoost gehouden zijn voor de zoodanigen een afzonderlijke kamer gereed te maken, welke van landswege zal worden voorzien van behoorlijke meubelen.

ART. 598. Indien een gearresteerd onderofficier of militair van minderen rang kleederen mogt noodig hebben, en de zoodanige gedurende het arrest bij zijn re ement of korps gevoerd worden, zal de provoostgeweldiger daarvan danstonds moeten kennis geven aan den kommandant van het korps of zoo hetzelve niet mogt aanwezig zijn, zich deswegen adresseren aan den kommanderenden officier van het garnizoen: ten einde daarin na behooren worde voorzien.

De aanvragen om kleeding enz. voor zich zelve, stokknechts en de gedetineerden, welke bij hunne korpsen voor memorie gevoerd worden, zal de provoostgeweldiger te Batavia, aan de administrateurs van het algemeen depôt, en elders van het garnizoen, indienen op dezelfde tijd en wijze gelijk voor de korpsen bij het 10de hoofdeel is voorgeschreven.

ART. 599. Zoo een gearresteerde gedurende zijn arrest ziek wordt, zal de provoostgeweldiger daarvan rapport doen aan den kommanderenden officier van het garnizoen, mitsgaders aan den advocaat fiscaal, zoo de gearresteerde bij het hoog-geregtshof, of aan den auditeur militair, bij aldien dezelve voor eenen krijgsraad teregt gesteld wordt; en zal de provoostgeweldiger wijders, na deswegens den daartoe benoodigde doctor of chirurgijn te hebben gehoord, zorg dragen dat zoodanige gearresteerde zieke, behoorlijk naar het hospitaal worde getransporteerd; en zoo dezelve voor het hoog-militair-geregtshof of eenen krijgs-

raad te regt, staat, zal de provoostgeweldiger nog, ter voorkoming van ontvlugting als anderzins, gehouden zijn den kommanderenden officier van het garnizoen, schriftelijk te verzoeken, dat de gearresteerde zieke in het hospitaal behoorlijk worde bewaakt.

ART. 600. Indien aan eenen gearresteerde de dood is aangezegd, zal de provoostgeweldiger aan hem mogen geven zoodanige spijzen en dranken als hij verkiezen zal, en door den advocaat fiscaal of den auditeur militair bij eene schriftelijke permissie zal worden toegestaan; waarvan de kosten aan den geweldigeprovoost boven het gewoon kostgeld uit 's landskas zullen worden te goed gedaan, indien de veroordeelde gearresteerde, is een onderofficier of militair van minderen rang; ook bij hoogeren rang kan dit geschieden namelijk wanneer de veroordeelde onmagtig is, om de kosten zelfs te voldoen, en dit gratis mogt begeren.

ART. 601. Behalven het vast traktement zal de provoostgeweldiger ieder maand behoorlijke declaratien indienen van alle zulke kosten als hij vermag ten laste van den lande te brengen, en zal de provoostgeweldiger bovendien ingevalle hij buitengewone voorschotten te doen heeft, zich bij aanvraag vervoegen, te Batavia bij de administrateurs van het algemeen depôt, en elders van het garnizoen, ten einde eenige gelden ter goeder rekening te kunnen bekomen mits uitdrukkende waarvoor hij de som noodig heeft.

ART. 602. De provoostgeweldiger zal aan zijne declaratie moeten hechten zoodanige schriftelijke orders, blijken en bescheiden, uit hoofde van welken hij eenige posten op zijne declaratie heeft gebragt, en zulks zoodanig als dezelve orders, blijken en bescheiden bij zijne instructie zijn voorgeschreven; zullende zoodanige posten anderzins aan hem op zijne declaratie niet worden gevalideerd.

ART. 603. Onder die declaratie zal moeten zijn gesteld een declaratoir van den provoostgeweldiger op den eed bij den aanvang zijner bediening, houdende: « Dat hij dezelve « heeft ingerigt ingevolge het voorschrift zijner instructie, « en in het bijzonder dat hij geen kostgeld in dezelve heeft « gebragt, over meerdere dagen, dan de tijd bedraagt, « gedurende welken de daarbij vermelde personen bij hem « provoostgeweldiger zijn gearresteerd geweest, en dat het « gene daarin aan voorschotten is uitgetrokken, alzoo wer-

« kelijk door hem betaald geworden is » en zal die declaratie daarenboven nog moeten zijn gesterkt door een declaratoir van den advocaat fiscaal, den auditeur militair of den kommanderenden officier van het garnizoen aan wien zulks behoort : naar mate de gearresteerden al dan niet voor het hoog-militaire-geregtshof of eenen krijgsraad, moeten worden of reeds zijn teregt gesteld, welk declaratoir zal moeten inhouden, « dat de tijd van arrest der onderschei- « dene gearresteerden daarbij juist is opgegeven, als mede, « dat de posten op die declaratie gevonden wordende naar « behooren en volgens de instructie van den provoostge- « weldiger zijn opgebragt, en zijns wetens, aan denzelven « niet zijn betaald geworden en eindelijk dat zoowel de « buitengewone onkosten met zijn overleg zijn gemaakt, « als met opzigt tot de gedane voorschotten, zoo veel mo- « gelijk de meeste bezuiniging is in acht genomen. »

ART. 604. De provoosgeweldiger zal voor het behoorlijk doen reinigen en schoonhouden van het provoosthuis mitsgaders voor den dienst der vergaderingen, het bezorgen van licht maandelijks mogen in rekening brengen, ten laste van den lande. de som aangewezen op het tarief nº. 44 ; zullende hij zich ter erlanging van het voor de vergaderingen benoodigde papier, pennen en inkt adresseren aan den auditeur militair.

ART. 605. De provoostgeweldiger zal ter invordering der kostpenningen van de gearresteerden welke voor het hoog-militaire-geregtshof of den krijgsraad moeten worden teregt gesteld, zich adresseren : te Batavia, bij de administrateurs van het algemeen depôt, en elders van het garnizoen ; en daarvoor aan het einde van ieder kwartaal opmaken en indienen eene betalingsrol in duplo van de hem toekomende gelden, van zoodanige manschappen, volgens het model nº. 89 en geviseerd door den advocaat fiscaal of den auditeur militair.

ART. 606. Ingeval een gearresteerde onderofficier of militair van minderen rang die tot geen regement of korps behoort of ook een gearresteerde die niet weder gaat dienen, uit het arrest ontslagen wordt, zal de provoostgeweldiger in zijne declaratie het reisgeld mogen brengen, het welk hem door den advocaat fiscaal of den auditeur militair, zoo de zaak van den gearresteerden bij regterlijke

uitspraak is afgedaan, of anderzins door den kommanderenden officier van het garnizoen, door eene schriftelijke order bij die declaratie overteleggen, zal zijn gelast te geven, hetwelk echter nooit de som van tien gulden zal mogen te boven gaan, en in het geheel geen plaats zal hebben, wanneer zoodanig onderofficier of militair van minderen rang, wordt geconfineerd.

Dit is mede toepasselijk op de transport kosten van de gecondemneerden welke van Weltevrede naar Batavia worden vervoerd om van daar verder scheep te gaan.

Art. 607. Het kostgeld der officieren welke voor het hoog-militaire-geregtshof of den krijgsraad te regt staan, zal aan den geweldigeprovoost, volgens het tarief nº. 45 maandelijks op de wijze bij art. 605 bepaald, worden te goed gedaan; terwijl de kostgelden van zoodanige officieren welke zich wegens disciplinaire straffen in het provoosthuis bevinden, door dezelve direct aan den provoostgeweldige volgens voorschreven tarief, zullen moeten worden betaald.

Art. 608. De provoostgeweldiger zal eene contrôle houden van de officieren en manschappen, welke voor het hoog-militaire geregtshof of den krijgsraad gedetineerd worden, waarin de dag van aankomst en uitgang uit het provoosthuis, zoo als alle andere op de betaling en voeding betrekking hebbende veranderingen, worden aangeteekend.

Art. 609. De provoostgeweldiger zal alle 15 dagen te Batavia aan de administrateurs van het algemeen depôt en elders van het garnizoen, indienen eenen staat van alle veranderingen gedurende de afgeloopene 15 dagen, voorgevallen bij de gedetineerden voor het hoog-militaire-geregtshof of voor den krijgsraad, en bij het einde van iedere maand eene leeningstaat indienen voor het bedrag der kostgelden van de afgeloopene maand, welke leening even als die der kompagnien bij de korpsen bij het einde van ieder kwartaal tegen het bedrag der betalingsrol zal worden verrekend. Deze veranderingstaten zullen door de administrateurs van het algemeen depôt of van het garnizoen, begrepen worden in die, welke aan den inspecteur en chef der militaire administratie moet worden ingezonden.

Art. 610. De geweldigeprovoost zal voorts dezulken, die of door het hoog-militair-geregsthof of door den krijgs-

raad tot zoodanige straf verwezen zijn, als waarbij gevorderd wordt, dat zij van hier naar elders worden gezonden, tot den dag waarop zij vertrekken, van de gewone spijzen moeten voorzien, en zal de provoostgeweldiger, ten aanzien van de betaling daarmede handelen, als te dien opzigte met betrekking tot de gearresteerden voor den krijgsraad, is voorgeschreven.

Art. 611. Indien een gearresteerde welke in het provoosthuis is geplaatst, meer mogt willen verteren, dan het gene hem op eene redelijke wijze toekomt, en door den provoostgeweldiger behoort te worden verstrekt, zal de provoostgeweldiger zoodanige gearresteerden daaromtrent tegen prompte betaling mogen gerieven; doch zal aan den provoostgeweldiger deswege nooit iets op zijne declaratie geleden worden, met dien verstande echter dat zulks niet mag plaats hebben, omtrent alle zulke gearresteerden, die op water en brood of op rijst zitten; als aan welke de provoostgeweldiger geen ander voedsel zal mogen geven, zonder verlof van den advocaat fiscaal, den auditeur militair of den kommanderenden officier van het garnizoen.

Art. 612. De geweldigeprovoost zal gehouden zijn te betalen en in zijne declaratie ten laste van den lande mogen brengen, alle zoodanige onvermijdelijke kosten als betrekkelijk de administratie der justitie aan hem door den kommanderenden officier van het garnizoen, het hoog-militaire-geregtshof, den advocaat fiscaal, den benoemden krijgsraad of den auditeur militair zullen worden geordonneerd, mits die schriftelijke order en kwitantien van de gedane betalingen bij zijne declaratie overleggende.

Art. 613. De traktementen der officieren voor den krijgsraad gedetineerd, zullen wanneer er geene speciale order ter contrarie gegeven is maandelijks worden uitbetaald, en zulks ingeval zoodanig officier bij vonnis uit den dienst wordt ontslagen tot het einde der maand, waarin zoodanig vonnis in het laatste ressort zal zijn gepronuntieerd; waarvan van wegens het geregt kennis zal moeten worden gegeven aan de administrateurs van het korps of garnizoen waarbij de ontslagene geadministeerd wordt.

Art. 614. Onderofficieren en manschappen welke voor den krijgsraad worden gedetineerd, zullen bij hun korps slechts voor memorie gevoerd, en met geene soldij en

vres of indemniteit uitgetrokken worden, terwijl de militairen, welke alleenlijk voor eenigen tijd voor straf naar de provoost worden gezonden, als present beschouwd en op de betalingsrollen als zoodanig met het hen toekomende op gebragt worden.

ART. 615. Aan den door den regter vrij gesprokene onderofficieren en manschappen, als mede aan andere militaire personen welke voor den militairen of burgerlijken regter zijn gedetineerd geweest, zal wanneer dezelven volkomen onschuldig worden verklaard en hunne gevangenis hen niet tot correctie of straf wordt toegekend, voor den tijd gedurende welken zij gevangen hebben gezeten, de betaling worden gedaan bepaald bij tarief n°. 44.

ART. 616. Aan de gecondemneerden op het Fort Oranje, zal tot den inkoop van tabak enz. betaald worden de toelage aangewezen op het tarief n°. 44.

VIJFTIENDE HOOFDDEEL.

Onderwijs der Troepen.

EERSTE AFDEELING.

Scholen.

ART. 617. Bij de garnizoenen door het Gouverment te bepalen zullen scholen bestaan, aan welke eene zekere geldelijke te gemoetkoming voor schrijfbehoeften en andere benoodigdheden, zal worden toegestaan.

ART. 618. Deze scholen zullen dienen om min gevorderde onderofficieren en korporaals, als ook zoodanige manschappen, welke door goeden aanleg en goed gedrag eenmaal verdienen tot dien rang in aanmerking te komen,

te onderwijzen in het lezen, schrijven en rekenen, de administratie, de dienst en exercitie reglementen, het stellen van brieven, en het maken van lijsten en rapporten.

ART. 619. Tot directeur en eerste onderwijzer der school, zal een officier van het garnizoen gekozen worden, geassisteerd door het noodige aantal onderofficieren en korporaals, welke daarvoor geene gratificatie of betaling erlangen, echter vrij van dienst zullen zijn.

De kommandant van elk garnizoen, heeft het oppertoezigt over de school, bepaald de school-uren en regelt over het algemeen het onderwijs.

ART. 620. Het onderwijs zal zoo veel mogelijk wederkeerig: (enseignement mutuel) zijn, als wordende daardoor het minst getal onderwijzers vereischt, terwijl de leerlingen zich het onderwezene beter inprenten.

ART. 621. Tweemaal s' jaars zal de directeur der school, aan den kommandant van het garnizoen eene conduite en kunde staat van de onderwijzers ter hand stellen, die dezelve met zijne consideratien aan den bevelvoerenden Generaal zendt, op dat zij die daartoe de vereischten bezitten, tot bevordering in aanmerking komen.

Ook zal de directeur een strafregister zoo wel van de *onderwijzers als leerlingen aanhouden.*

ART. 622. *Leerlingen wegens* wangedrag van de school verwijderd, zullen tot geene bevordering kunnen in aanmerking komen: daartegen zullen de bevorderingen bij het korps, bij voorkeur uit de meest bekwaamste en geschikste leerlingen geschieden,

ART. 623. De leerlingen en hunne onderwijzers, zullen eens daags de gewone exercitien van hun korps bijwonen.

ART. 624. De gelden welke volgens art. 617 door het Gouvernement worden toegestaan, zullen door den directeur der school het zij bij ordonnantie, het zij van den garnizoensraad van administratie ontvangen worden, en aan geene verdere verantwoording wat de algemeene rekenkamer aangaat, onderworpen zijn, dan voor zoo verre die op de driemaandelijksche afrekeningen voorkomen, vergezeld van eene behoorlijk gekwiteerde aanvraag door die officier voornoemd aftegeven.

ART. 625. De officier die alzoo de gelden ontvangt, zal daarvan eene gewone rekening courant aanhouden, en

voor niets anders te zorgen hebben, dan dat hij de ontvangsten en uitgaven behoorlijk boekt, en van deze laatste de kwitantien bewaard.

Op geene vaste tijden zal hij verantwoording schuldig wezen, terwijl het den inspecteur en chef der militaire administratie wordt opgedragen, om zelve of van zijnent wege bij de administratieve inspectien, de rekening courant te verifiëren en de kas op te nemen, en zijne bevinding in de daarvan te maken rapporten te begrijpen.

Art. 626. De toegestane gelden zullen kwartaals gewijze worden uitbetaald, en wel op den 1sten van iedere drie maanden; zij zullen besteed worden, tot het aanschaffen van papier, pennen, inkt, leijen en boeken; men zal zich moeten behelpen met de tafels en banken of stoelen, welke bij de kazernements-effecten verstrekt worden. De leerlingen moeten zich zelfs voorzien van potlooden, pennen-messen, linialen en zoodanige andere kleinigheden, die door verlies en verleggen, op den duur en bij gebrek aan genoegzame attentie, kostbaar zouden worden, en dus niet op het fonds der school kunnen geleden worden. De uitgaven moeten in ieder kwartaal in geen geval de ontvangsten overtreffen; evenwel zullen de overschietende gelden van het eene kwartaal op het andere kunnen worden overgebragt, en niet in mindering komen van de toegestane som.

Art. 627. De officier met de directie eener school belast, zal de schrijfbehoeften zelve voor den naauwst te bedingen prijs inkoopen en bewaren, en dezelve met zorgvuldigheid naar mate van de behoefte distribuëren, zonder verdere verantwoording; echter zal de directeur, van zoodanige zaken die bij voortduring blijven bestaan, als inktkokers, leijen enz. op de keerzijde van de rekening courant bij art. 625 bedoeld, aanteekening houden, dezelve volgens die aanteekening eventuëel aan zijnen opvolger overgeven, zonder daromtrent overigens aan eenige andere verantwoording verpligt te zijn, dan aan de bij het zoo even genoemde artikel bedoelde.

Art. 628. Wanneer voorwerpen in het voorgaande artikel bedoeld zoek raken, zal de schuldige die vergoeden, waarvoor anderen in de plaats zullen worden ge-

kocht of aangemaakt, zonder dat daarvan bij de rekening courant, noch bij de materieele verantwoording iets blijke.

ART. 629. Officieren met de directie belast om eene of andere redenen hunne functien moetende nederleggen, zullen bij proces-verbaal de overgave en overname van al het hierboven omschrevene tot stand brengen, en daarvan nota maken in de rekening courant, terwijl de optredende eene expeditie van hetzelve den inspecteur en chef der militaire administratie aanbiedt.

ART. 630. De officieren van het garnizoen zullen zoo dikwijls als zij zulks verkiezen, zich op de school kunnen begeven, om zich te overtuigen van de vorderingen hunner ondergeschikten.

TWEEDE AFDEELING.

Oefening in het Schieten.

ART. 631. De schijven tot het oefenen der manschappen in het schieten, zullen worden gemaakt op de autorisatie van de kommandanten der garnizoenen, en het kostende daarvan op eene behoorlijk gekwiteerde rekening, vergezeld van voorenstaande order in originali, in uitgaaf worden geleden zonder verdere antorisatie.

ART. 632. Voor de beste schoten zoowel met geweer als grof geschut, als ook voor het terug brengen der kogels bij het schieten met zwaar geschut, zullen praemien worden gegeven. De hoegrootheid en wijze van betaling daarvan, zal het onderwerp zijn van speciale bepalingen van het Gouvernement.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ZESTIENDE HOOFDDEEL

Betalingen van diversen aard, Schrijfbehoeften en boeken in blanko.

ART. 633. Hiervoor wordt eene indemniteit te goed gedaan in geld, gelijk is bepaald bij het tarief nº. 45.

ART. 634. De betaling dezer indemniteit geschiedt niet aan den persoon die den rang heeft, zoo deze den dienst daarvan niet doet, maar aan hem die deszelfs dienst waarneemt.

ART. 635. Voor eene geheele kompagnie wordt gerekend dat gedeelte waar de stat derzelve is, onaangezien het getal manschappen, daarbij aanwezig.

ART. 636. Een detachement ingetrokken wordende na dat de indemniteit is betaald, behoudt dezelve, daarentegen zal voor een detachement naar dien tijd daargesteld wordende, niets in dat kwartaal worden tegoed gedaan, maar door de kompagnie waartoe het behoort, voorzien worden.

ART. 637. Op plaatsen waar de schrijfbehoeften met geene mogelijkheid te verkrijgen zijn en zelfs niet van de hoofdplaatsen kunnen ontboden worden, zullen de administrateurs der korpsen of garnizoenen hunne bezwaren aan den inspecteur en chef der militaire administratie kunnen indienen, welke alsdan het benoodigde voor hunne rekening zal doen inkoopen en hen toezenden, onder gehoudenis nogtans, dat het vorenstaande door een certificaat van de eerste civiele autoriteit worde geconstateerd. In dit geval wordt de indemniteit voor schrijfbehoeften evenwel opgebragt, terwijl het bedrag van de in natura toegezondene in eens op de loopende afrekening wordt in ontvangst genomen, om de uitgaaf te dekken die daarvoor ten laste van het land is gedaan.

Schrijfloonen.

ART. 638. De indemniteit welke aan de korpsen voor schrijfloonen wordt te goed gedaan, zijn aangewezen op het tarief n°. 46 § 1.

Koelies bij manschappen en paarden.

ART. 639. Aan Europesche militairen zijn toegestaan de koelies aangewezen op het tarief n°. 46 § 2 ter verrigting van knechts werk en speciaal tot het dragen van water; zullende de daarvoor in rekening te brengen uitgaven volgens de plaatselijke prijzen te goed worden gedaan.

ART. 640. Voor het presente gedeelte van het algemeen-depôt te Batavia, zullen steeds 2 koelies worden te goed gedaan, indien de sterkte echter meer dan 150 Europesche manschappen bedraagt, zal voor elke volle 50 man daarboven, één koelie worden gevalideerd, echter het getal van 10 niet te boven gaande.

ART. 641. Bij de troepen te paard, zoowel Europesche als Amboinesche, zullen worden geaccordeerd de koelies aangewezen op het tarief n°. 46 § 2.

Daggelden voor artilleristen in de laboratoriën der artillerie.

ART. 642. Voor zoodanigen arbeid, als waartoe in de laboratorien en magazijnen der artillerie, op de verschillende plaatsen in Indien, geene andere lieden, dan artilleristen worden gebruikt, zal aan dezelven worden gegeven het daggeld bepaald bij het tarief n°. 46 § 3.

Daggelden voor onderofficieren en manschappen bij 's lands werken.

ART. 643. Aan de onderofficieren en manschappen der verschillende korpsen bij de werken der genie gebruikt wordende, zullen worden toegelegd de werkgelden aangewezen op het tarief n°. 46 § 4.

ART. 644. Aan de onderofficieren en manschappen der verschillende korpsen die bij grondmetingen worden gebruikt, zal gedurende dien tijd boven hunne soldij worden betaald de toelage aangewezen op het tarief n°. 46 § 5.

ART. 645. Van de daggelden vermeld bij de twee voorgaande artikelen, zullen na den afloop van ieder maand door de kommandanten der kompagnien of detachementen worden opgemaakt betalingsrollen volgens het model nº. 90 aanwijzende het getal dagen, geheel of half gedurende welken de manschappen hebben gewerkt en het bedrag der verdiende daggelden, welke rollen moeten zijn voorzien van het certificaat van den eerst aanwezende ingenieur van het garnizoen of etablissement waarin de werkzaamheden hebben plaats gehad, aangewezen op voorschreven model.

ART. 646. Deze werkgelden zullen alle vijf dagen tegelijk met de soldijen aan de manschappen worden uitbetaald, waarvan aanteekening moet worden gehouden in het administratie-boek en in het livret van den man, zoo als voor de soldijen is voorgeschreven.

Gratificatien.

ART. 647. Aan alle kadets, onderofficieren manschappen van minderen rang, tot den rang van officier bevorderd wordende, zal eene gratificatie, als eene te gemoetkoming in de kosten van hun equipement betaald worden aangewezen bij het tarief nº. 46 § 6. Op de betaling dezer gratificatien is mede toepasselijk het bepaalde bij art. 56 omtrent de indemniteiten van inlandsche officieren.

ART. 648. Aan alle Europesche militairen beneden den rang van officier, aan welken de bronzen of zilveren medaille wegens twaalf of vier en twintig jarigen eerlijken en trouwen Nederlandschen dienst wordt gegeven, zal tevens worden uitgereikt de gratificatie aangewezen op het tarief nº. 46 § 7. De betaling dezer gratificatie zal echter niet mogen geschieden dan op last van het departement van oorlog.

Tafelgelden.

ART. 649. Bij het tarief nº. 46 § 8 wordt aangewezen, aan welke officieren deze toelage is geaccordeerd.

ZEVENTIENDE HOOFDDEEL

Inhoudingen en Kortingen.

EERSTE AFDEELING

Gewone Kortingen,

ART. 650. Deze bestaan in contributien:
1. Ten behoeve van het militaire weduwen en weezen fonds.
2. Ten behoeve van het fonds der verhoogde pensioenen van de officieren der landmagt.
3. Ten behoeve van het weduwen en weezen fonds voor civiele ambtenaren.

Het bedrag der contributien is vastgesteld bij de reglementen voor het beheer dier fondsen.

ART. 651. De kortingen voor de drie voorschreven fondsen zullen worden berekend, steeds voor volle maanden, zoo dat eene korting die in moet gaan voor of op den 15den voor eene geheele maand en die op of na den 16den moet beginnen, in het geheel niet zal gerekend worden.

ART. 652. De contributie van het meerder bedrag aan tractement over de eerste maand bij avancement of verhooging van tractement aan de weduwen en weezen-kassen volgens het bepaalde bij de reglementen voor de oprigting dezer fondsen, zullen niet in *twee* maar altijd in *een* termijn afgehouden worden.

ART. 653. De gewone contributie aan de weduwen en weezen-kassen, de contributie aan het fonds der verhoogde pensioenen, welke aan zoodanige officieren en ambtenaren in de eerste maand na hunne benoeming wordt afge-

houden zal naar hunnen vorigen, en niet volgens den nieuw verkregenen rang berekend worden; zullende zij echter in dezen nieuwen rang ingeval zij gehuwd zijn, dadelijk aan het vijfjarige fournissement moeten voldoen, indien zij namelijk daaraan onderworpen zijn.

ART. 654. De inlandsche officieren op half tractement staande, zijn aan geene kortingen hoegenaamd voor de fondsen onderworpen; daarentegen zullen amboinesche officieren of andere Inlandsche officieren welke met de Europesche officieren in tractement gelijk staan, dezelfde kortingen ondergaan, als voor de Europesche officieren bepaald is.

ART. 655. Officieren, militaire ambtenaren en geëmploijeerden met verlof zijnde, zonder met half of een gedeelte tractement of op non activiteit staande, zullen alle kortingen voor de fondsen, en alle andere verschuldigde kortingen ondergaan, berekend als of zij vol tractement ontvingen.

ART. 656. Wanneer een officier, ambtenaar of geëmploijeerde welke met verlof, zonder met behoud van half of een gedeelte tractement afwezig is, in rang of tractement wordt verhoogd, zal hen de contributien aan de weduwen en weezen fondsen van het meerder bedrag over de eerste maand, op de gewone wijze worden gekort.

ART. 657. Militaire geëmploijeerden die nog bij hunne korpsen voor memorie worden gevoerd, zijn aan geene contributien hoe ook genaamd onderworpen, ten zij zulks bij speciale vergunning door het Gouvernement wordt toegestaan.

TWEEDE AFDEELING.

Buitengewone Kortingen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ART. 658. Dezen bestaan in:

1. Delegatien ten behoeve van naastbestaanden van officieren in het moederland.
2. Delegatien ten behoeve van naastbestaanden van officieren in Indie.

5. Inhoudingen voor schulden aan het land wegens restitutien of genotene goederen uit s' lands magazijnen.
4. Door het Gouvernement dan wel het departement van oorlog verleende kortingen ten behoeve van partikulieren in Nederland en in Indiën.

1ste Delegatien in het Moederland.

Art. 659. Het is aan de officieren, militaire ambtenaren of geëmploijeerden vergund een gedeelte van hun tractement in Nederland te laten ontvangen, edoch in geen geval meerder dan een vierde gedeelte der genoten wordende inkomsten, of zoo veel minder, als zij zullen goedvinden, doch alleen voor of ten behoeve van hunne vrouwen, kinderen, ouders, broeders of zusters.

Art 660. Degenen die in voege voorschreven over een gedeelte van hun tractement wenschen te beschikken, zullen zich daartoe bij gegrond rekwest aan den Gouverneur Generaal wenden, door tusschenkomst van het departement van oorlog.

Art. 661. De vergunning bekomen hebbende, zullen zij behoorlijke volmagten opmaken, waarin het geheele besluit hen die vergunning toestaande, moet worden geinsereerd, en die laten registreren bij hun korps of dienst, den inspecteur en chef der militaire administratie en de algemeene rekenkamer, waarna zij die aan den persoon, tot den ontvangst der gelden in Nederland gemagtigd, moeten zenden.

Art. 662. Wanneer degenen welke delegatien in Nederland hebben gepasseerd, dezelve verkiezen intetrekken, zullen zij eene schriftelijke verklaring moeten passeren, dat die delegatien vrijwillig zijn aangegaan en dat door de intrekking niemands regten worden verkort, en dat zij voorts aannemen om bij bevinding van het tegendeel als nog dadelijk in 's lands kas te zullen storten, het volle bedragen der gestaakte inhoudingen, het laatste onder cautionnement van twee, door den Generaal kommandant der troepen, goed te keuren borgen.

Art. 663. De administrateurs der korpsen of garnizoenen zullen maandelijks op het tractement inhouden, dat gedeelte van het tractement hetgeen aan den officier, militaire ambtenaar of geëmploijeerden toegestaan is te delegeren, en zulks driemaandelijks op de betalingsrol aftrekken

en op hunne afrekeningen onder het respect: *delegatien in het moederland* in ontvangst brengen.

ART. 664. Dezelve zullen, onverwijld na den afloop van een kwartaal doen opmaken, eene attestatie de vita aller officieren van hun korps of garnizoen, welke delegatien hebben gepasseerd, ingerigt volgens het model nº. 91 en deze aan den inspecteur en chef der militaire administratie toezenden, zoodanig dat dezelve bij dezen voor of uiterlijk den 10den der maand op het kwartaal volgende, kunnen inkomen; zijnde zij speciaal verantwoordelijk voor de exacte opmaking en de spoedige inzending. De administrateurs op de buiten-etablissementen, zenden de attestatien de vita met de eerste zich opdoende gelegenheid na den afloop van het kwartaal, naar Java.

De inspecteur en chef der militaire administratie formeert uit de bij hem ingekomene attestatien eene generale in dubbelde expeditie, welke voor of uiterlijk den 20sten der eerstvolgende maand na den afloop van het kwartaal, aan het Gouvernement wordt aangeboden, om bij twee verschillende gelegenheden naar Nederland te worden verzonden.

2de Delegatie in Indie.

ART. 665. Het zal aan de officieren vrijstaan, wanneer zij daartoe van den Generaal kommandant der troepen de vergunning hebben bekomen, bij vertrek uit hun vast garnizoen, hetzij bij expeditien of anderzins, ten behoeve hunner achtergelatene ouders, vrouwen of kinderen, een gedeelte hunner inkomsten te laten staan.

ART. 666. De administrateurs van het korps of garnizoen, waarbij deze officieren in betaling staan, maken van de alzoo te delegeren gelden maandelijks op een certificaat, hetwelk zij per eerste gelegenheid zenden, aan de administrateurs van het korps of garnizoen, ter plaatse waar de ouders, vrouwen of kinderen zijn achtergebleven, welke daarop onmiddelijk de uitbetaling zullen doen plaats hebben: zullende deze delegatien onder overlegging van het bedoelde certificaat bij hunne afrekening in uitgaaf worden geleden.

3de Inhoudingen ten behoeve van schulden aan het land.

ART. 667. Hieronder behooren:

a. achterstallige schulden aan de verschillende vendu-departementen

b. verstrekkingen van geneesmiddelen en chirurgicale instrumenten aan officieren van gezondheid uit 's lands voorraad.

c. op autorisatie van de competente autoriteit verstrekte kleeding en wapening uit de militaire magazijnen, of afgestane paarden uit de remonte.

d. restitutie welke door de algemeene rekenkamer, dan wel door den inspecteur en chef der militaire administratie, wegens te kort-komsten of te min verantwoorde gelden, worden opgelegd.

e. vergoeding van verpleging in de hospitalen en eindelijk

f. alle zoodanige vergoedingen, welke officieren wegens hunne gehoudene administratie, mogten komen te incumberen.

ART. 668. Alle deze inhoudingen worden mede maandelijks in evenredigheid als bij art. 674 hieronder is aangewezen, op de betalingsrollen door de administrateurs der korpsen, garnizoenen of chefs van diensten gebragt, en driemaandelijks op de afrekening in ontvangst genomen, onder het respect: *inhoudingen voor den lande* met behoorlijke specificatie darvan op de driemaandelijksche afrekening.

ART. 669. De inhoudingen sub *a* en *b* van artikel 667 zullen alleen op autorisatie van den inspecteur en chef der militaire administratie mogen geschieden.

ART. 670. Wanneer gebleken is dat de kortingen voor schulden aan de vendu-departementen zijn afgeloopen, verleent de inspecteur en chef der militaire administratie daar voor ordonnantie van betaling.

4de Door het Gouvernement dan wel het departement van oorlog verleende kortingen ten behoeve van particulieren in Nederland en in Indië.

ART. 671. Geenerhande arresten zullen verleend of gedoogd worden op gelden, effecten, papieren of goederen, berustende onder de hoofden van administratien in hunne kwaliteit of op eenige bureaux of kantoren tot de algemeene 's lands administratie behoorende en speciaal niet op eenige ordonnantien van betaling, welke zoo ter zake van tracte-

menten, soldijen, of pensioenen als ter voldoening van aannemingen, leverantien als anderzins reeds geslagen zijn, of nog moeten geslagen worden.

Art. 672. Alle degenen, welke ter voldoening van een vonnis of tot securiteit van eenige pretentien, ten behoeve van particuliere ingezetenen of van eenige corporatie, aanspraak maken op eenige gelden of andere objecten in art. 671 vermeld, zullen zich moeten adresseren aan het Gouvernement, hetwelk daaromtrent naar bevinding zal beslissen.

Art. 673. Op de tractementen van de officieren der landmagt van alle rangen en wapenen mitsgaders van de ambtenaren, zal door het departement van oorlog respectivelijk korting kunnen worden verleend, onder de bepalingen hieronder volgende.

Art. 674. Deze korting zal zijn van een vierde van het beloop der tractementen van *twee duizend zeven honderd en zestig gulden* 's jaars en daar beneden, en van een derde van het beloop der tractementen, welke meer dan *twee duizend zeven honderd en zestig gulden* 's jaars beloopen.

Art. 675. Geene korting zal kunnen worden verkregen voor minder dan *vijftig gulden* terwijl daarenboven de schuld, waarvoor de korting gevraagd wordt, in geval dezelve uit leverantien, arbeidsloonen en dergelijke voorspruit, ten minste een jaar oud zal moeten zijn.

Art. 676. Wegens verteringen en gemaakte schulden, in publieke of particuliere koffij of wijnhuizen, zal nimmer korting worden verleend.

Art. 677. Insgelijks zal voor geene interessen korting verleend worden, ten zij alleen in geval van voorgeschotene gelden, waarvoor handschriften, acceptatien, obligatien of dergelijke zijn gepasseerd, bij welke het bijbetalen van interessen, speciaal is bedongen geworden.

Art. 678. Op de tractementen der officieren van de landmagt, zich te velde of op eene expeditie bevindende, zal geene korting verleend worden. De schuldeischers zullen derzelver terugkomst moeten afwachten tot het voortzetten hunner reclames, nogtans zullen de kortingen welke reeds bevorens tot op het oogenblik dat de debiteuren te velde of op expeditie zijn gegaan, mogten verleend zijn, niet ophouden derzelver effect te sorteren.

ART. 679. Ieder die eenige korting ten laste van een officier van de landmagt of ambtenaar zoude willen vragen, zal zich te dien einde bij behoorlijk gezegeld rekest moeten adresseren aan het departement van oorlog, daarbij opgevende:

1. De naam en doopnaam, als ook den rang van zijnen debiteur, met aanwijzing van het korps of den dienst waarbij hij geplaatst is, of wel indien het een op non activiteit zijnde officier betreft, van de woonplaats van dezelve.
2. Den aard der schuld en de precise tijd op welke dezelve is aangegaan, met overlegging van authentieke kopijen van alle zoodanige bewijzen, waarop de rekestrant zijne pretentie grond en voor zoo veel de schuld uit leverantien, arbeidsloonen voortspruit, met overlegging van extract authentiek uit het schuldboek.

Bij het departement van oorlog zullen geene originele handschriften, acceptatien, obligatien of dergelijke kunnen aangenomen, maar in alle gevallen geauthentiseerde afschriften daarvan, moeten gevorderd worden.

ART. 680. Geen officier of militair ambtenaar zal echter ten laste van een ander officier of militair ambtenaar en onderling eenige korting wegens particuliere schulden, kunnen vragen; zullende het departement van oorlog, ingeval daartoe een verzoek mogt worden gedaan, hetzelve altijd buiten dispositie houden, met uitzondering alleen, ingeval blijken bestonden van opzettelijk misbruik van vertrouwen, als wanneer het departement van oorlog de korting zal kunnen toestaan.

ART. 681. Het departement van oorlog zal den officier ten wiens laste de korting gevraagd wordt, daaromtrent in zijne belangen hooren.

Zoo deze de wettigheid der schuld erkend of anderzins in de korting toestemd zal dezelve dadelijk verleend worden.

Indien hij echter de schuld weerspreekt en het departement van oorlog na het inwinnen van alle zoodanige informatien, als hetzelve zal noodig oordeelen, de vordering onverevenbaar mogt bevinden, zal hetzelve den verzoeker om korting tot het vervolgen van zijn vermeend regt, overwijzen naar den gewonen weg regtens.

ART. 682. Wanneer door het departement van oorlog aan eenig officier een bepaald termijn zal zijn voorgeschre-

ven, om nopens eene ten zijnen laste gevraagde korting te berigten of informatien bij te brengen, en zoodanig officier nalatig mogt blijven aan zijne verpligting in deze te voldoen, zal deszelfs stilzwijgen als eene bekentenis van de wettigheid der schuld aangemerkt, en de korting dadelijk verleend worden.

ART. 683. Wanneer het departement van oorlog na het berigt van den officier te hebben ingewonnen, nadere informatien van den verzoeker om korting mogt verlangen en deze in gebreke bleef, om binnen den hem voorgeschrevene tijd, die informatien in te dienen, zal hij worden gerekend van zijne reclame te hebben afgezien, en mitsdien het verzoek om korting, gehouden worden voor vervallen.

ART. 684. Op het tractement van welken aard ook van denzelven officier, zal slechts eene korting te gelijk kunnen geschieden, meerdere kortingen op zoodanig tractement verleend wordende, zal de eene de andere successivelijk opvolgen.

ART. 685. De tijd van het indienen van het primitief verzoek om korting bepaald de preferentie. Het departement van oorlog zal daarvan naauwkeurig aanteekening houden en nimmer op eenig later ingediend verzoek, ten laste van denzelfden officier eene definitieve beslissing nemen, ten zij omtrent eene vroeger ingekomene reclame finaal beslist zal wezen.

ART. 686. Wanneer het evenwel mogt gebeuren dat twee of meer personen, op denzelfden dag korting ten laste van denzelfden officier, erlangden, zal echter alleen het een derde of een vierde, overeenkomstig het bepaalde bij art. 674 worden gekort, en dit bedragen in gelijke deelen, aan ieder der korting verkregen hebbende personen, worden uitgekeerd.

ART. 687. Wanneer een officier gelden aan het land mogt verschuldigd zijn, zullen dezelve altijd bij voorkeur worden ingehouden, alware het ook, dat reeds kortingen, ten behoeve van particulieren mogten verleend zijn, welke dan zoo lang zullen ophouden, tot dat de schuld aan het land geheel zal zijn gekweten.

Naast het land hebben de vendu-departementen de preferentie.

Daarop volgen zoodanige schulden, welke de officieren, aan eenig korps van de landmagt mogten hebben, het zij

dezelve daar nog bij dienen, dan wel bij een ander mogten zijn overgegaan of op non activiteit waren gesteld.

ART. 688. Geene kosten zullen ten laste van den officier op wien de korting verleend wordt, kunnen worden gebragt, dan die voor zegel.

ART. 689. Bij aldien het departement van oorlog mogt bevinden, dat sommige officieren zich zelven verre genoeg konden vergeten, om ongeoorloofde schulden aantegaan of de kortingen ten hunne lasten boven mate te doen vermenigvuldigen, zal hetzelve in dat geval zulks tot kennisse brengen van het Gouvernement; en des noods naar gelang der omstandigheden, hen tot ontslag aan hetzelve voordragen.

ART. 690. De korting ten behoeve van particulieren in Indië, waaronder de vendu-departementen niet bedoeld worden, gelast zijnde, zullen de inhoudingen, door de administrateurs der korpsen of detachementen zonder tusschenkomst der militaire administratie, (en bij gevolg niet voorkomen op de betalingsrollen, afrekeningen en inhouding-staten,) maandelijks in dat gedeelte van het tractement geschieden, zoo als zal zijn bepaald.

ART. 691. De administrateurs der korpsen, zullen voor te dezer zaken ingehouden gelden aan de belanghebbenden betalingen doen, en de ingehouden gelden blijven alzoo in de kas van het korps tot zoolang gedeponeerd.

ART. 692. De kortingen die op de tractementen der officieren van de landmagt in Indië voor schulden in Nederland, of voor de vendu-departementen mogten worden verleend of overgenomen, zullen ingehouden worden door tusschenkomst der militaire administratie en alzoo verhandeld worden op de betalingsrollen, afrekeningen en inhoudings-staten en geene uitbetalingen daarvan zullen gevolg hebben, dan op autorisatie van den Inspecteur en Chef der militaire administratie; nimmer zal de uitbetaling aan de schuldeischers in Nederland geschieden, maar aan hunne gemagtigden in Indië, die zij daartoe zullen dienen te benoemen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

ACHTTIENDE HOOFDDEEL.

Nalatenschappen van Militairen.

EERSTE AFDEELING.

Wijze van Beheer en Vereffening der Nalatenschappen.

ART. 693. Onder de bepalingen, vervat in dit reglement, vallen de boedels of nalatenschappen van zoodanige officieren, onder-officieren en soldaten, bij derzelver overlijden, behoorende tot de landmagt in Indië, als *ab intestato*, dat is zonder bij behoorlijke acte van uitersten wil voor de bereddering hunner nalatenschap gezorgd te hebben, zullen overleden zijn, ten zij de erfgenamen *ab intestato* zelve aanwezig, en naar luid der wet geregtigd waren, hunne eigene zaken te besturen.

ART. 694. Insgelijks vallen daaronder de boedels van militairen die getesteerd of boedelredderaars benoemd hebben, ingeval de benoemde erfgenamen, executeuren of boedelredderaars, niet in *loco*, dan wel te ver afwezig zijn om de nalatenschap over te nemen, of met de bereddering te worden belast, onverschillig of de acten, in dit en het voorgaande artikel bedoeld, voor civiele of militaire autoriteiten zijn gepasseerd, mits zulks overeenkomstig de algemeene of bijzondere wetten en gebruiken hebbe plaats gehad.

ART. 695. Boedels, onder de voorgaande beschrijving niet vallende, zullen aan de aanwezige erfgenamen, executeuren of redderaars worden overgegeven, tegen vier eensluidende *recieven of akten van décharge*, waarvan *een* zal worden gezonden aan de hoogste civiele autoriteit, on-

der welk ressort het overlijden heeft plaats gehad, en wel aan de Gouverneurs en Residenten, ten einde in hunne archieven te worden verzameld en bewaard; *twee* en zulks wel bij onderscheidene gelegenheden, aan den chef van den algemeenen staf der armée, terwijl de vierde zal blijven berusten bij het korps of den dienst waartoe de overledene heeft behoort.

ART. 696. Bij overlijden van eenen officier, onderofficier of soldaat, wiens nalatenschap vallen zal in de termen bij artikelen 693 en 694 omschreven, zal de kommandant van het korps, of de oudst aanwezige officier, twee militairen benoemen tot kommissarissen, een van welke altijd zal zijn een officier, en de andere een militair, in rang zoo nabij mogelijk gelijk aan dien van den overledenen, met last den boedel te brengen tot effenheid en likwiditeit.

De kommandanten der garnizoenen en buiten-etablissementen, moeten bij hunne in te zendene rapporten van het overlijden van eenen officier tevens opgeven de kommissarissen, die in den boedel zijn benoemd.

ART. 697. Ingeval het overlijden plaats heeft op eenen buitenpost, verwijderd van het korps waartoe de overledene behoort, en geene officieren, onverschillig van welk wapenkorps, zich in den omtrek bevinden, of, indien anders door plaatselijke omstandigheden, de bepaling bij het voorgaande artikel gemaakt, niet kan opgevolgd worden, zal de hoogst aanwezige burgerlijke magt, eenen civielen persoon tot kommissaris benoemen, aan wien de oudste onder-officier in allen geval, zal toegevoegd worden.

ART. 698. Kommissarissen aldus benoemd, zullen dadelijk op de meest openbare wijze de crediteuren en debiteuren des boedels moeten oproepen, om binnen zekeren door hen bepaalden tijd, van hunne vorderingen of schulden aangifte of betaling te doen en voorts alle de nagelatene goederen van den overledenen inventariseren, en daarvan opmaken, eenen inventaris in kwadruplo, door hen geauthentiseerd.

ART. 699. Zoowel de testamentaire executeuren, als de kommissarissen in de boedels der overledenen, zullen alvorens tot de verevening van zoodanige boedels over te

gaan, zich bij den inspecteur en chef der militaire administratie, zoo ver Java en Madura aangaat, en elders bij de administrateuren der garnizoenen doen onderrigten, of het land niet meer van die nalatenschappen te vorderen heeft, van welke verrigting zij bij hunne verantwoording een bewijs zullen moeten overleggen.

ART. 700. Bij overlijden van officieren, nog debiteuren aan het vendu-departement zijnde, zal daarvan door de administrateurs der korpsen of garnizoenen opgave worden gedaan aan de kommissarissen in derzelver boedels, uit welke die schulden bij voorkeur zullen moeten voldaan en afgedragen worden; ook zullen de administrateurs vooral aan de kommissarissen in den boedel, opgeven alle kortingen voor particulieren, ten laste der overledene officieren, ten einde dezen voor hun aandeel na evenredigheid uit de nalatenschap worden betaald.

ART. 701. De goederen geinventariseerd zijnde, zullen vervolgens ten overstaan van kommissarissen door den vendumeester of deszelfs plaatsvervanger, openbaar aan den meestbiedenden worden verkocht.

ART. 702. De goederen behoorende tot den randsel van onder-officieren en soldaten, die zonder wettige vrouw en kinderen na te laten, zullen komen te overlijden, zullen niet worden begrepen onder die goederen, waarvan de verkoop bij het voormelde artikel is voorgeschreven.

ART. 703. Kommissarissen zullen voorts invorderen de uitstaande baten des boedels, en betalen de schulden en lasten van denzelven, en wijders het resultaat bij eene eenvoudige rekening courant aantoonen, welke rekening even als de inventaris, in kwardruplo vervaardigd, en door kommissarissen geautentiseerd zal worden; hierbij echter in het oog houdende, dat de dood- en preferente-schulden het eerst zullen moeten voldaan worden, dat vervolgens eene vergelijking zal moeten worden daargesteld, tusschen de overige bekende vorderingen op den boedel en de voorhanden zijnde middelen, en dat, indien deze vergelijking nadeelig mogt zijn, het te kort komende in eene juiste evenredigheid, over alle de schulden des boedels zal moeten worden verdeeld.

ART. 704. Van alle militaire nalatenschappen zonder onderscheid, zal door de kommissarissen aangift en voldoening van de belasting op de collaterale successien geschieden, even als van alle andere nalatenschappen, volgens de ordonnantie op de heffing dezer belasting.

ART. 705. Alle kaarten en plans de Indiën betreffende, en alle lands goederen in de nalatenschappen bevonden, het zij de boedel, ingevolge artikel 696 is overgegeven dan wel overeenkomstig art. 693 en 694, door de kommissarissen is aanvaard, zullen worden afgegeven aan den kommanderenden officier van het korps, waartoe de overledene behoorde, om aan den chef van den algemeenen staf te worden toegezonden.

ART. 706. Indien de erfgenamen van den overledene, het zij dezelve bij testament, dan wel door de wet, tot de erfenis zijn geroepen, zich in Indië bevinden, zullen kommissarissen het batig saldo tegen behoorlijke *acte van acquit*, in kwadruplo, aan hen overgeven, wel verstaande, indien deze erfgenamen bevonden worden meerderjarig en volgens de wet geregtigd te zijn hunne eigene zaken te beheeren. Minderjarig of niet geregtigd zijnde hunne eigen zaken te beheeren, zullen kommissarissen het batig saldo tegen gelijke *acte van acquit*, in kwadruplo, verantwoorden, te Batavia aan de weeskamer aldaar, en elders, aan de hoogste plaatselijke civiele autoriteit, welke als dan gehouden zal zijn, bij de eerste gelegenheid van den ontvangst dezer gelden kennis te geven aan gemelde weeskamer, die daarop onverwijld, aan den Gouverneur Generaal verzoek zal doen, dat een gelijk bedragen aan haar, uit 's lands kas te Batavia mag worden uitgekeerd, om door haar ten behoeve der minderjarigen te worden geadministreerd.

ART. 707. Wanneer een militair komt te overlijden op eene plaats, buiten het Eiland Java gelegen, en zijne minderjarige erfgenamen op die plaats zijn gedomicilieerd, zoo dat het voor hen om bijzondere redenen meer verkieslijk zoude zijn, dat de hen nagelatene gelden of goederen daar ter plaatse, dan wel in de nabijheid worden geadministreerd, zal aan den Gouverneur Generaal gezamenlijk door de hoogste civiele en militaire magt, een gemotiveerd voorstel kunnen worden gedaan, om bijwijze van uitzondering, op de algemeene bepaling in het voorgaande artikel vastge-

steld, de overgifte der gelden, aan de plaatselijke of naastbijgelegene weeskamer te autoriseren.

ART. 708. Dit voorstel zal terstond na het overlijden van den ontruimer des boedels worden gedaan, doch indien op hetzelve nog geene dispositie was erlangd, wanneer de boedel bereids tot likwiditeit is gebragt, zal het batig saldo aan de bedoelde weeskamer tegen *akte van acquit* in kwadruplo, kunnen worden overgegeven, om aldaar in afwachting der beslissing van den Gouverneur Generaal, ten behoeve der belanghebbenden te worden geadministreerd.

ART. 709. Indien de overledene geene erfgenamen in Indie heeft, zal het batig saldo in alle gevallen worden gestort in de weeskamers kas te Batavia, op de wijze bij art. 706 omschreven, om aldaar ten voordeele der belanghebbenden te worden geadministreerd; zullende de weeskamer aan den Gouverneur Generaal op den laatsten dag van elke maand inzenden eenen staat van de boedels in dit artikel bedoeld, welke in de verloopene maand onder haar beheer zijn gebragt, ten einde den Gouverneur Generaal in staat te stellen, alle bijzonderheden tot de nalatenschappen betrekkelijk, op de meest geschikte wijze, ter kennis van de belanghebbenden te brengen, door middel van het departement van kolonien, en wegens de overmaking der saldo's zoodanige bevelen te geven, als hij zal noodig oordeelen.

ART. 710. De saldo's van militaire nalatenschappen, die volgens dit reglement bij de weeskamer worden overgebragt moeten aan dezelve verantwoord worden in Nederlandsch geld, en zullen mits dien alle vreemde en in Nederlandsch Indië niet algemeen gangbare muntspecien, die in de nalatenschappen zullen worden gevonden, met de andere goederen van den overledene, bij publieke veiling moeten worden verkocht.

ART. 711. Zes maanden na het overlijden van den militair, wiens boedel aldus zal zijn tot likwiditeit gebragt, of zoo veel eerder als dit zal kunnen geschieden, zal door de kommissarissen hiervan een verslag worden opgemaakt, en vergezeld van:

a. Een extract uit het stamboek, voor zoo veel den overledene aangaat.

b. Het testament indien er een gevonden is.

c. De inventaris des boedels.
d. De vendu rollen.
e. De rekening courant behoorlijk geverifieerd, en van bewijzen voorzien.
f. De akte van acquit wegens de gedane betaling of verantwoording van het saldo, alles in viervoudige expeditie, door hen kommissarissen worden gezonden aan de autoriteit, die hen heeft benoemd, welke eene expeditie doet toekomen aan den raad van administratie van het korps, of garnizoen, waartoe de overledene heeft behoort en waarbij dit verslag benevens de daartoe behoorende stukken zal blijven berusten.

Voorts eene expeditie aan de hoogste plaatselijke civiele autoriteit, onder wier ressort het overlijden heeft plaats gehad, en de twee overige expeditien bij twee verschillende gelegenheden, aan den chef van den algemeenen staf der armée om in daartoe aanteleggen registers, te worden verzameld en bewaard.

ART. 712. Aan alle boedels, beneden *f.* 50 bedragende behoeft geene verdere verantwoording te worden gedaan, dan eene eenvoudige rekening, in kwadrulo, zonder verdere bewijzen, door de kommissarissen opgemaakt, waarbij worden aangetoond de baten en lasten des boedels, en daarna het batig saldo gestort, waarvan alleen de kwitantie moet worden overgelegd; moetende de expeditien dezer rekening eveneens worden ingezonden, gelijk bij het vorig artikel is gezegd.

ART. 713. Ten einde de kommissarissen in staat te stellen om gemelde boedels binnen den voren bepaalden tijd van zes maanden te verantwoorden, zullen de vendu-kantoren verpligt, en gehouden zijn, om de kooppenningen der goederen tot gemelde boedels behoorende, en welke op de gewone voorwaarden publiek zijn verkocht geworden, aan gemelde kommissarissen uittekeeren, binnen vier maanden na dat de voorschreven verkoop heeft plaats gehad.

ART. 714. Om de drie maanden zullen de administrateurs der respective korpsen of chefs van staven en diensten aan den chef van den algemeenen staf der armée inzenden eenen staat der militaire nalatenschappen, waarvan bij hen ingevolge art. 711 verslag is ingekomen, ingerigt, volgens het model no. 92 waarop zij

ook tevens zullen brengen de zoodanige welke hoegenaamd niets hebben nagelaten, behoevende van deze laatste geene andere stukken opgemaakt, en ingediend te worden.

ART. 715. Ter zelver tijd zal door de administrateurs der korpsen of chefs van staven en diensten, aan den chef van den algemeenen staf der armée moeten worden ingezonden, een afzonderlijke staat der nalatenschappen, welke ingevolge art. 695 van dit reglement overgegeven zijn, opgemaakt volgens het model nº. 93.

ART. 716. Bij het overlijden gedurende de reize naar Indie, van officieren, onderofficieren of manschappen, zullen door den militairen kommandant en den scheeps-bevelhebber, drie eensluidende inventarissen van de nalatenschap worden opgemaakt, en deze met de daarna te verzegelen goederen onder hun beider berusting verblijven, om daarvan bij aankomst in Indië, onmiddelijk kennis te geven aan de hoogste militaire autoriteit, welker beschikking daaromtrent door hen zal moeten worden afgewacht.

ART. 717. De kommissarissen benoemd tot bereddering der nalatenschappen, zullen mogen in rekening brengen $2\frac{1}{2}$ ten honderd van de in de nalatenschappen gevonden wordende contanten, obligatien of andere effecten; en 5 ten honderd op het rendement der door hen uit den verkoop der goederen te ontvangen gelden, mits alsdan geene verdere onkosten, als wagenhuur, schrijfloonen enz. ten laste des boedels worden gebragt: zullende dit alleen kunnen geschieden, bij nalatenschappen die beneden *f.* 500 bedragen *waarvan alsdan* geene procenten mogen worden gedeclareerd.

ART. 718. Uit de staten voorgeschreven bij de 714 en 715ste artikelen, zullen bij den algemeenen staf worden opgemaakt, twee generale staten, volgens hetzelfde model, met bijvoeging eener rubriek voor de aanwijzing der korpsen en aan het Gouvernement worden aangeboden, waarbij gevoegd moet zijn een uittreksel van de nalatenschappen der militairen, welker erfgenamen zich in Europa bevinden, ingerigt naar den staat bij art 714 omschreven.

TWEEDE AFDEELING.

Wijze van betaling der saldo's van boedels in Nederland.

ART. 719. Van alle staten der boedels van officieren en andere militaire personen in Indië, waarvan het zuiver saldo der nalatenschap, ter somma van een honderd Nederlandsche guldens en daar boven, bij de weeskamer te Batavia zal zijn overgebragt, zullen door het ministerie van kolonien behoorlijk geauthentiseerde afschriften aan de bij testament gestelde of ab intestato bekende erfgenamen, het zij dezelve zich in Nederland, of buiten het rijk woonachtig bevinden, worden gezonden, onder kennisgave dat het saldo der nalatenschap van den overledene in de weeskamer-kas te Batavia is berustende, om aldaar te worden uitgereikt aan zoodanigen persoon of personen, als daartoe bij behoorlijke notariëele akte zullen worden gemagtigd, mitsgaders onder verdere informatie, dat om de afgifte dezer gelden te verkrijgen, geene der vereischte geregtelijke bewijzen, dat zij werkelijk zijn de eenige en algeheele erfgenamen van den overledene, moeten worden achterwege gelaten, ten einde te voorkomen, dat bij de geringste omissie in dezen, bij de weeskamer te Batavia, zwarigheden zouden kunnen bestaan, waardoor de afgifte der gelden zoude vertraagd worden.

ART. 720. Alle saldo's der nalatenschappen van overledene militaire personen in Indië, waarvan het zuiver bedrag ter somma van minder dan honderd Nederlandsche guldens, bij de weeskamer te Batavia zal zijn gestort, zullen aan derzelver erfgenamen, het zij dezelve, in Nederland of buiten het Rijk, woonachtig zijn, in Nederland worden uitbetaald, echter onder dien verstande, dat de belanghebbenden zich daartoe, bij behoorlijk rekest met overlegging der vereischte bescheiden, dat zij als eenige en wettige erfgenamen tot de nalatenschap van den overledene zijn geregtigd, aan het ministerie der kolonien zullen behooren te adresseren.

NEGENTIENDE HOOFDDEEL.

Algemeene Bepalingen.

ART. 721. Officieren of ambtenaren belast wordende met eenige functien welke niet vervuld zijn, of van zoodanige officieren of ambtenaren welken afwezig zijn, en geen dienst doen of tot andere functien worden gebezigd; zoo dat zij lieden de indemniteiten daarvoor niet genieten, zullen de indemniteit bekomen, welke aan den rang in welke zij fungeren, mogten zijn toegekend, met uitzondering alleen der indemniteit van huishuur. In geen geval zullen de toegestane indemniteiten, door beide genoten worden.

ART. 722. De militairen, die geen officiers rang hebben, krijgen wanneer zij tot ridders van de vierde klasse der militaire Willems Orde benoemd worden, eene verhooging van inkomen, gelijkstaande met de helft van de soldij, welke door hen op het oogenblik hunner benoeming tot ridder, genoten wordt. De soldij zal worden verdubbeld voor die genen der voormelde militairen, welke tot ridders van de derde klasse der gezegde orde worden benoemd.

ART. 723. Aan alle onder-officieren en manschappen bij het leger in Indie, die Ridders van de Militaire Willems Orde van de derde of vierde klasse zijn, onverschillig of door hen die onderscheiding in Nederland, dan wel in Indie, verkregen is, wordt de riddersoldij naar het indisch tarief van tractementen en soldijen uitbetaald.

ART. 724. De riddersoldijen worden kwartaalsgewijze betaald tot grondslag waarvan moet worden genomen het een vier gedeelte van het totale bedragen, van een jaar, waarvan de berekening bij het tarief no. 47 is aangewezen.

De verantwoording geschiedt voorts op staten ingerigt, volgens het model no. 91.

ART. 725. In alle missives, rapporten of depêches, zal nooit meer dan een punt vervat mogen worden, zoodanig dat bij voorbeeld, nimmer eene aanvrage om soldijen, tevens een verzoek tot het verzorgen van kleedingstukken inhoude, noch ook bij een verzoek van dezen aard, eenige gevoegd worde, over militaire hospitalen, krijgsgevangenen, verzorging van geschut en amunitien, mouvementen van troepen of diergelijken, maar zullen in tegendeel alle objecten, het zij dezelve den eigenlijken gezegden militairen dienst, of wel eenig gedeelte der administratie betreffen, altijd ieder afzonderlijk worden behandeld en voorgesteld, en voorts almede nimmer bij een en het zelfde rapport geantwoord worden, op meer dan eene gedane aanschrijving, zoodra deze niet absoluut over het zelfde onderwerp handelen.

Alle naamteekeningen van inlanders en chinezen moeten door twee onzijdige europeanen gelegaliseerd worden; mitsgaders ook de handmerken van europeanen die niet kunnen schrijven.

Onder onzijdige personen worden verstaan die genen, welke ambtshalve niet in de geringste betrekking tot den genen staan wiens naamteekening bekrachtigd wordt, zoo is b. v. een geëmploijeerde bij een hospitaal tot den leverancier van hetzelve, niet onzijdig enz.

ART. 726. Alle voordragten en andere stukken van mindere, aan hoogere personen, collegiën of autoriteiten, op welke een onmiddelbaar antwoord volgen moet, zullen in volgendervoege geschreven worden:

a. Een expeditie der stukken wordt op halfblad, zoo als gewonelijk geschreven, in margine onder nummer wordt het woord *onderwerp*, en daaronder de korte inhoud van de missive gesteld;

b. Het duplikaat in twee gevouwen zal slechts het nummer en den datum op de gewone wijze en onder het nummer op de wijze voorschreven, het evengemelde woord *onderwerp*, er daar onder den korten inhoud bevatten.

ART. 727. Wanneer europesche of daar mede gelijkstaande officieren of manschappen op marsch sterven, of op plaatsen, waar de lijken ter begraving niet in hospitalen kunnen worden opgenomen, dan wel deze opname om bijzondere redenen niet mogt kunnen plaats vinden, zoo

zullen de administrateurs van het korps of garnizoen, van dat overlijden opmaken een proces-verbaal, volgens het model no. 95 gecertificeert door den eerstaanwezenden officier van gezondheid van het korps of garnizoen, in triple expeditie, waarvan twee expeditien worden gezonden aan den chef van den algemeenen staf, die zoodanig overlijden registreert in zijn register van overledenen, en begrijpt in den staat door hem, volgens art. 541 van het reglement intedienen, met overlegging der attesten.

De derde expeditie wordt gezonden aan den ambtenaar van den burgerlijken stand, ter plaatse waar het korps of den dienst zich bevindt, het naast bijgelegen is, dan wel het eerste aankoomt. Even eens zal dienen gehandeld te worden, wanneer een sterfgeval bij over zee reizen van troepen, mogt plaats hebben.

ART. 728. De chef der militaire administratie heeft de bevoegdheid om aan de raden van administratie, en administratien van detachementen en hospitalen, zoodanige opheldering te geven, welke het belang van den dienst mede brengt, in den geest van dit reglement zijn, en tot regelmatige en gelijke werking van hetzelve kunnen strekken; waarna zij zich zullen gedragen.

TWINTIGSTE HOOFDDEEL

Bijzondere bepalingen voor de Administratie der troepen te velde.

ART. 729. Wanneer een bataillon order bekomt om te velde te trekken, zal er eene depôt-kompagnie worden geformeerd, bestaande uit de zieke, zwakke en onbekwame officieren, onder-officieren en manschappen.

ART. 730. Aan den kwartiermeester zal het bevel dezer kompagnie worden opgedragen, onder wiens bewa-

ring en opzigt zullen blijven, het magazijn van kleeding en wapening, benevens de archives van het korps; zullende hij tevens belast zijn met het toezigt over de goederen welke officieren, onder-officieren en manschappen in het magazijn mogten achterlaten.

ART. 751. De in kas zijnde gelden zullen dadelijk in 's lands kas worden gestort, en slechts zoo veel terug worden gehouden, als over eene maand tot betaling der depôt-kompagnie benoodigd is.

ART. 752. Door den kommandant dezer depôt-kompagnie worden de stamboeken en contrôles aangehouden, naar volgens de veranderings-staten, door het te velde trekkende korps, alle 15 dagen intezenden.

ART. 753. Het zal aan den kommanderenden officier van het te velde trekkende korps vrijstaan, om al dan niet eenige gelden ter goeder rekening mede te nemen.

ART. 754. Door den kommandant van het te velde trekkende korps, zal een officier gedesigneerd worden, ten einde met de functien van betaalmeester belast te worden, onder genot der indemniteiten van fourages, voor schrijfloonen, en van schrijfbehoeften, voor den kwartiermeester van een bataillon vastgesteld; zullende hij met het voeren der administratie dezelfde bepalingen in acht nemen, als voor den kwartiermeester is voorgeschreven.

ART. 755. Bij het korps te velde zal de raad van administratie op dezelfde wijze worden ingerigt, als voor tijd van vrede is bepaald; de betaalmeester zal echter slechts verpligt zijn aantehouden:

De contrôles der te velde getrokken staven en kompagnien, waarvan hem eene expeditie voor den afmarsch van het korps uit deszelfs garnizoen, door den raad van administratie van hetzelve, zal worden ter hand gesteld.

Een kasboek.

Een notulenboek.

Een verantwoordingboek van vivres en fourages.

Een aanteekeningsboek van ontvangene verstrekte kleeding en veldequipages.

De kleeding en wapening zullen nummerick worden verantwoord.

ART. 756. Wanneer van een bataillon twee kolonnes worden geformeerd, zal aan ieder een betaalmeester wor-

den toegevoegd, onder genot van de toelagen bij art. 734 bepaald; zullende deze mobiele kolonne ook tevens onder hunne administratie hebben, de detachementen van andere wapenen welke aan dezelve zijn geattacheerd.

ART. 737. De kommandant van ieder detachement artillerie, kavalerie of pionniers aan de mobiele infanterie toegevoegd, zullen aan de respectieve chefs van hunne wapens kennis geven van de veranderingen, welke de manschappen en paarden ondergaan, ten einde de sterkte staten en stamboeken behoorlijk worden bijgehouden.

ART. 738. De kommandanten der kompagnien en detachementen, zullen het administratie boek, te velde met de meeste naauwkeurigheid aanhouden, ten ejnde daaruit alle zoodanige renseignementen te kunnen verkrijgen, als ten opzigte van den man of de kompagnies-administratie, mogten worden verlangd.

ART. 739. Wanneer slechts een gedeelte van het bataillon te velde trekt, zal hetzelfde, als hiervoren bepaald, in acht genomen worden; wordende aan de kommandanten der korpsen ten strengsten aanbevolen om steeds geheele kompagnien te detacheren en wanneer slechts één detachement te velde wordt gezonden, dan wel gedetacheerd, zal hetzelve niet dan uit eene en dezelfde kompagnie mogen bestaan.

ART. 740. De wijze van betalingen bij de korpsen te velde zullen zoo veel mogelijk volgens de bestaande bepalingen geschieden; echter zullen de betalingen aan de onder-officieren en manschappen ook om de 15 dagen of de maand kunnen plaats hebben, wanneer de omstandigheden zulks mogten vereisschen en dan afwijkende van het bepaalde bij art. 113 en in welk geval, ook de berekening der soldij voor vermisten en de indemniteit daarvoor in de menage, zich na de uitbetalingsdagen zal regelen. Deze uitbetalingsdagen zullen daarom op de betalingsrollen onder de rubriek *generale veranderingen en bewegingen* worden bekend gesteld.

ART. 741. Ten einde de te velde zijnde troepen in de gelegenheid te stellen om geene kas van belang te behoeven mede te voeren, zullen de administrateurs der alzoo gedetacheerde korpsen of detachementen van de civiele autoriteit, zoo dikwijls als zij zulks dienstig oordeelen de

benoodigde gelden ontvangen, en dezelve bij hunne drie maandelijksche afrekening verhandelen.

ART. 742. Van den dag dat de troepen aankomen op plaatsen, waar onlusten zijn uitgebroken, zullen zij regt hebben op de kampagnevivres, aangewezen op het tarief no. 20.

ART. 743. Wanneer troepen te velde zich buiten staat bevinden, om de vivres uit de magazijnen, dan wel van de levèranciers te ontvangen, zullen zij dezelve, zoo veel doenlijk in overeenstemming met de civiele autoriteit, plaatselijk kunnen inkoopen, onder onmiddelijke kennisgave daarvan aan den kommandant der mobiele troepen en den inspecteur en chef der militaire administratie. In het geval, dat de vivers niet kunnen worden ingekocht, noch door de civiele autoriteit aangeschaft, zal aan de officieren of manschappen, de indemniteit te goed gedaan worden, volgens het tarief no. 16; zullende wijders wegens het niet doenlijke der aanschaffing strikt moeten in acht genomen worden, de bepalingen bij art. 285 van dit reglement voorkomende.

ART. 744. De mobiele troepen zullen zoo dikwijls, als zulks volgens de omstandigheden noodig zal voorkomen, over een zeker aantal dagen vivres ontvangen, deze vivres worden verantwoord op dezelfde wijze als voor tijd van vrede is bepaald.

ART. 745. Aan de vrouwen van gehuwde europische, amboinesche of daarmede gelijkstaande, en inlandsche onder-officieren en manschappen, die in tijd van oorlog hunne mans niet kunnen volgen, zal ten kosten van den lande worden verstrekt:

Een pond rijst, en
Een twaalfde pond zout } daags.

Het getal dier vrouwen zal moeten worden geconstateerd door eenen nominatieven staat hunner mannen, optemaken door de administrateurs en bij de afrekening overteleggen.

ART. 746. Aan de gehuwde europesche, amboinesche en daarmede gelijkstaande onder-officieren en manschappen zal het vrijstaan, een gedeelte hunner soldij de helft, echter niet te bovengaande, en de inlandsche militairen van dezelfde graden tien cents daags, ten behoeve hunner vrouwen, te mogen laten staan. De uitbe-

taling aan de vrouwen, van de alzoo inteboudene gelden, zal geschieden maandelijks, op staten door de administrateurs van het garnizoen of korps optemaken, bij welke de mannen in betaling zijn, die deze staten geregeld zullen zenden, aan de administrateurs van de plaats, alwaar de vrouwen zijn achter gebleven; op ontvangst waarvan deze laatsten de uitbetaling dadelijk zullen doen gevolg nemen.

ART. 747. Zoodra er onlusten uitbreken, zal de inspecteur en chef der militaire administratie, of een zijner ondergeschikte officieren, zich ter plaatse moeten begeven, ten einde met overleg van de kommandant van de te velde trekkende troepen, zoodanige maatregelen te nemen als de omstandigheden zullen gebieden.

ART. 748. De inspecteur en chef der militaire administratie zal, wanneer dit noodzakelijk wordt bevonden, gemagtigd zijn, tot de dadelijke oprigting van magazijnen van vivres, kleeding en kampements effecten.

ART. 749. Ook zal de gemelde chef met gemeen overleg van den kommandant der mobiele troepen, transportparken kunnen oprigten en dezelve zoo noodig aan de korpsen of mobiele kolonnes attacheren.

ART. 750. De inspecteur en chef der militaire administratie is gemagtigd tot het dadelijk aanstellen van de noodige militaire geëmployeerden, hospitaals bedienden en oppassers; zullende hij nogtans gehouden zijn, om op alle zijne verrigtingen tot welzijn van den dienst bewerkstelligd, de vereischte goedkeuring te verzoeken.

ART. 751. De gemelde chef zal de noodige officieren der administratie designeren, om te velde het toezigt over de administratie te hebben; de administrateurs der mobiele troepen zullen aan dezen hunne verantwoordingstukken indienen, welke zij zullen verifiëren; om hen lieden daartoe in staat te stellen, zullen de civiele autoriteiten de opgaven, van ten behoeve van het militair departement gedane betalingen en verstrekkingen aan hen, en niet aan den chef der militaire administratie inzenden; zullende deze laatste onder voorafgaande goedkeuring van het Gouvernement aan hen de magt kunnen verleenen om de regularisatie dadelijk gevolg te doen hebben, terwijl hij hen bovendien en onder dezelfde voorafgaande goedkeuring van zoodanige instructien zal kunnen voorzien, als tot de

algemeene verantwoording van het leger, dienstig zal worden bevonden.

ART. 752. Aan den kommandant en chef der mobiele troepen zal de bevoegheid zijn toegekend om goedkeuring te verleenen tot de uitbetaling van de rekeningen van onvoorziene uitgaven, zoo als spionnen, estafetten, brievendragers enz. en autorisatie te verleenen tot afschrijving van verloren geraakte goederen, wapening, amunitien en paarden enz. onder gehoudenis nogtans, om daarvan maandelijks eenen staat te formeren en denzelven vergezeld van de noodige bescheiden, rekeningen, processen-verbaal enz. aan den inspecteur en chef der militaire administratie te zenden, ten einde daarop verder de goedkeuring van het Gouvernement te verzoeken.

ART. 753. Voor het kostende dezer uitgaven zal eene begrooting opgemaakt en door het Gouvernement gearresteerd worden; zullende de chef der militaire administratie tegen het overschrijden dezer begrooting moeten waken.

ART. 754 In tijd van oorlog zullen voor meerdere kosten, als verpleging der zieken in de hospitalen, magazijnen van kleeding en vivres, transportparken, veldvivres aan officieren en manschappen, fourage gelden aan kapiteins en luitenants der infanterie, artillerie en pionniers, mitsgaders aan officieren met temporaire betrekkingen belast, kosten van brievendragers, estafetten en spionnen, en andere uitgaven bij een leger te velde, voorkomende, eene zekere som worden toegestaan, berekend over ieder man die mobiel te velde is, zoo mede andere sommen per hoofd worden disponibel gesteld, om daaruit het meerder kostende van het materieel der artillerie en genie te vinden.

De inspecteur en chef der militaire administratie zal mede tegen het overschrijden der alzoo disponibel gestelde sommen waken.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

EEN-EN-TWINTIGSTE HOOFDDEEL

Formatie van het Leger.

ART. 755. Het leger in Nederlandsch Indie zal zamen gesteld zijn zoo als op de tabellen no. 48 is aangewezen.

ART. 756. Ingeval het Gouvernement het noodzakelijk mogt oordeelen om het leger op groot kompleet te brengen, zal de vermeerdering kunnen bestaan: uit 25 man per kompagnie infanterie, artillerie, pionniers en kavalerie, benevens 8 paarden voor de kompagnie artillerie en 20 stuks voor de kompagnie kavalerie, terwijl het algemeen depôt met 20 ten honderd van de sterkte, zal worden vermeerderd.

ART. 757. Wanneer het leger op den voet van oorlog verklaart wordt, zal de sterkte van hetzelve *boven het groot compleet*, vermeerderd kunnen worden met 50 man per kompagnie infanterie, artillerie en pionniers, en 25 man per kompagnie kavalerie, benevens 11 paarden per kompagnie artillerie en 20 paarden per kompagnie kavalerie, terwijl de sterkte van het algemeen depôt met 30 ten honderd zal worden vermeerderd

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bij deze Nota behoort het Tarief No. 45a.

Eerste Nota van Alteratien en Erratas in het nieuw Reglement van Administratie.

Goedgekeurd bij besluit van den Gouverneur Generaal dd. 21 December 1832 No. 4. (Staatsblad No. 67.)

Op het titelblad staat: Besluit 14 Augustus 1831 *moet zijn* 1832.

Bladzijde 20 staat: Derde Hoofddeel, *moet zijn* vierde.

Art. 179, de 7de regel staat: Tarief no. 6, *moet zijn* no. 5.

Bladzijde 54 staat: Art. 155, *moet zijn* 235.

Artikel 257 de vierde regel staat: Tarief no. 47, *moet zijn* 46.

Artikel 724 laatste regel staat: model no. 91, *moet zijn* 94.

Tarief no. 15 *moet worden bijgevoegd:* »dat de gehuwde »Amboinezen welke zich op nieuw tot den dienst ver»binden 15 ponden rijst voor hunne vrouwen en 10 »ponden rijst voor elk kind 's maands zullen genie»ten, welke verstrekking voor zoo veel de vrouwen »betreft zal wegvallen, indien zij uit hoofde der af»wezigheid hunner mannen in het genot worden ge»steld der verstrekking bij Artikel 745 aangewezen.«

Tarief no. 18, art. 2 staat: 63½ cents, *moet zijn* 66⅔ *cents.*

Tarief no. 24, *bijtevoegen:* »één gedetineerde voor de »krijgsraad zal de eerste uitrusting en vernieuwing »van klein equipement ontvangen, even als den In»fanterist.« —

Tarief no. 45, de sommen voor de Onder-Directeuren, Magazijnmeesters, en verdere officieren, onderofficieren en civiele ambtenaren belast met de administratie van het materieel der artillerie, uitgetrokken, *vervallen* en is dat gedeelte van het tarief *vervangen* door het hierbij behorende tarief no. 45a goedgekeurd bij resolutie dd. 12 september 1832 no. 17. —

Bladzijde 17. 1ste en 2de regel, *wegtelaten* »tractementen en toelagen van officieren.«

Art. 736 bijtevoegen. »Ieder subaltern officier, kommandant eener mobiele kolonne van twee kompagnien »en daarboven, zal genieten de indemniteit van fou»rage voor eenen Luitenant Kolonel of Majoor be»paald, en zulks van den dag dat hem door den »militairen kommandant superieur, het bevel van zoo»danig eene kolonne zal zijn opgedragen, zullende »gemelde indemniteit ophouden met den dag waarop »de bedoelde kommandant het bevel over de ko»lonne of wel de kolonne zelve, intrekt.« —

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

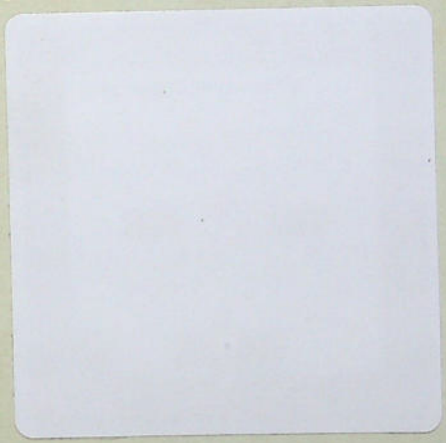

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL